

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్నపట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 6-వ తేది గురువారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తికమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

No. 188

నందిక ౧౮౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతానత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన జానముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల కాపును,
పొన్నపు నొప్పుల కారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

జనుండును రుద్దగానే చెమట బట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసెను.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

కక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రయాణము మిక్కిలి హాయిగానుండును

సులభముగా నడపవచ్చును

మూడు స్ప్రింగులు గలది (వేటెంటెడ్)

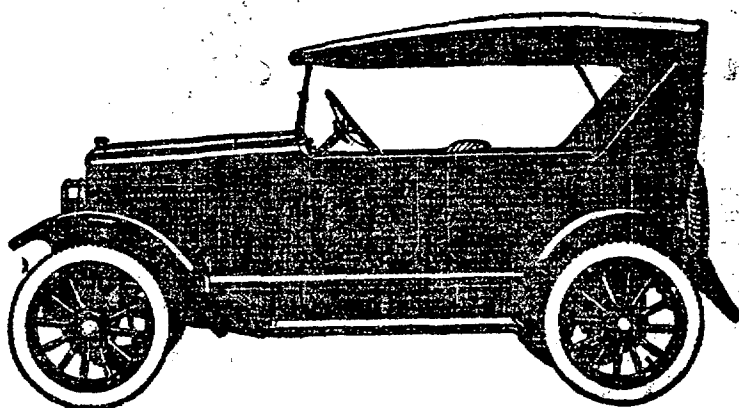
సౌఖ్యముగాను, సులభముగాను,
ప్రయాణము చేయుటకు, ఓవర్లాండు
బండి చాల ప్రసిద్ధి చెందినది.

ఏరకము ఓవర్లాండు మాడల్
బండిలోనైనను యింత గొప్ప సౌ
ఖ్యము ఉండుటకు మూడు స్ప్రింగులు
గలిగి మిక్కిలి తేలికగా యుండుటయే
ముఖ్య కారణములు.

దొర్ల కుండునట్లుచేసి, బండి నిలుకడగా పోవునట్లుచేయును. దెబ్బలుతగులకుండునట్లు అవియునుపటిచక్రములను త్రోయుటకుబదులు పైకిలాగును.

ప్రయాణికులకు ప్రత్యేక ఉత్సాహము, సౌకర్యమునిచ్చును. బండి చాలకాలమువరకు మన్నిటకుకూడ తోడ్పడును.

ప్రయాణమునకు కావలసిన పరికర
ములన్నిటితో సహా అనగా 5 కార్డు పై
రుటు, బాస్ చి నూగ్నెటో, మొదలగు
వాటితో యివ్వబడును. వాయిదాలపైన
సొమ్ము చెల్లించు విక్రయ ము కూడ
పర్పాటు చేయబడును.

ఇతర యేబండికిని లేక ఓవర్లాండు
బండి ధరకునమానముగా నున్నట్టియే
యితర బండికినికూడ దీనికి గల
30-60 అంగుళముల పొడవు స్ప్రింగు
బేస్సులేదు.

నిజముగా భయమును పోగొట్టు
స్ప్రింగులు యిందులో నున్నవి. కుది
లింపులను అణచివేసి, చక్కచాటుగా

ఎక్కుచైంజు అనుకూలముగా నుండు
టచేతాత్కాలికముగా తగ్గించబడిన

ధర రు 3250 మద్రాసునందు

ఎఫ్. ఓ. ఆర్. తో

బ్రాంచీలు

అడిసన్ అండు కో, లివింబెడ్

మదరాసు అండు బెంగళూరు.

కార్పరు అండు కో,
టి. స్టేస్సు అండు కో, లిమిటెడ్,
జ్యో, ఓక్సు

తిరుచనాపల్లి
కోయంబుత్తూరు
ఉడకమండలము

పాశ్చాత్య వేలంకటాచలపండితులుగారి తో కామయూహర కస్తూరిమాత్రలకై ఒకటివలసిన

వేల వేలు యోగ్యతాపత్రకలలో కొన్నిటిని ఈ విగువ తెలిపియున్నాము.

(1) మ. దాస్తర (కథాకర్, కే. ఆ. అయ్యకర్త) యూనివర్సిటీ గ్రాన్టురేటు. ఎన్. జె. ఇన్ సెమిస్ట్రీలు అఫ్ లైట్స్ యూనివర్సిటీ క్లబ్బు అఫ్ అమెరికా వి. ఎల్. కృత కవికానిటి ఇన్ స్టిట్యూట్ లండన్, కన్. కల్చరల్ కమిటీ, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ. 2 వార్షికము:— మి. తో కామయూహర కస్తూరి మాత్రలకై ఒకటివలసిన గొప్పగా వారిలో క్యాపాబిలిటీలు వ్యక్తపడు, అభివృద్ధి, పులకంకము ప్రకృతిల నొప్పి, కడుపునొప్పి, కుంభకము, పిల్లలయ్యాడుము మొదలగునవి గుఱమైనవి.

(2) మ. త. ఎల్. అయ్యకర్త, పీరియడ్ పుస్తక, కానియర్ కమిషన్, మైసూరు పబ్లిషింగ్ హౌస్, మైసూరు మి. తో కామయూహర కస్తూరి మాత్రలకై ఒకటివలసిన గొప్పగా వారిలో క్యాపాబిలిటీలు వ్యక్తపడు, అభివృద్ధి, పులకంకము ప్రకృతిల నొప్పి, కడుపునొప్పి, కుంభకము, పిల్లలయ్యాడుము మొదలగునవి గుఱమైనవి.

(3) మ. త. కే. విక్టోరియా కలిరాజ్ విష్ణు చక్ర దిప్తికాండ, 9-41 పేజీలలో ఒకటి, రం. హను, బర్మా. మి. తో కామయూహర కస్తూరి మాత్రలకై ఒకటివలసిన గొప్పగా వారిలో క్యాపాబిలిటీలు వ్యక్తపడు, అభివృద్ధి, పులకంకము ప్రకృతిల నొప్పి, కడుపునొప్పి, కుంభకము, పిల్లలయ్యాడుము మొదలగునవి గుఱమైనవి.

(4) మ. లార్. సేంకు, మి. తో, సబ్ అసిస్టెంట్ సర్జన్ సి. జి. కామయూహర. తృప్తి నిచ్చినది. మి. తో కామయూహర కస్తూరి మాత్రలకై ఒకటివలసిన గొప్పగా వారిలో క్యాపాబిలిటీలు వ్యక్తపడు, అభివృద్ధి, పులకంకము ప్రకృతిల నొప్పి, కడుపునొప్పి, కుంభకము, పిల్లలయ్యాడుము మొదలగునవి గుఱమైనవి.

పాశ్చాత్య వేలంకటాచలపండితులు, వైద్యకాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,

(4) శ్రీ సీతారావు వైద్యకాల, మైసూరు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

నవంబరు 6-వ తేది గురువారము

(1) భాస్యములు

దనియాల బా 1-కి	ర 80.0.0	మొదలు	42.0.0
లియ్యము బస్తాలు		మొదలు	14.0.0
మనుచు తెనాలివి	ర 48 గలవి	ర 14.0.0	14.0.0
నెల్లూరివి	ర 15.0.0	16.0.0	
డిల్లీవి	ర 16.8.0	17.0.0	
రాసులు	ర 164 బస్తా 1-కి	ర 8.12.0	9.0.0
సువ్వులు	ర 20.0.0	24.0.0	

(2) పప్పుభాస్యములు

కందులు బస్తా 1-కి	ర 205	ర 11.0.0	ర 12.0.0
సెవగలు	ర 11.8.0	12.4.0	
సెవలు	ర 11.8.0	12.4.0	
మినుములు	ర 18.0.0	16.0.0	
ఉలలు	ర 164	ర 9.4.0	11.4.0

(3) నూనె వస్తువులు

సువ్వులనూనె బా 1-కి	ర 170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి	ర 14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి	ర 65.0.0	68.0.0
ఇతరప్రదేశము	ర 60.0.0	62.0.0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి	ర 155	మొదలు 158
అమడము బా 1-కి	ర 170.0.0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపగుపు బా 1-కి	ర 10.0.0	195.0.0
కూరపగుపు	ర 125.0.0	180.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి	ర 120.0.0	188.0.0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు	1-కి	ర 50, 55
కాళహస్తిపాయకట్టు	ర 70, 75	
తెల్లము బా 1-కి	ర 85.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	ర 80.0.0	49.0.0

(5) ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	ర 82.0.0	88.0.0
చదరం	ర 82.0.0	88.0.0
రపుండు	ర 82.0.0	85.0.0

(6) లోహములు

వెండి 100 తులంకు	ర 75.0.0	79.0.0
బంగారము, తులము 1-కి	ర 22.8.0	28.0.0
సరసము 1-కి	14.11.3	
ఇత్తడి బా 1-కి	ర 260.0.0	265.0.0
రాగి డిటా	ర 295.0.0	300.0.0
అస్కా-చక్కెర బా 1-కి	ర 88.4.0	88.12.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	ర 75.0.0
తొట్టికృష్ణము	డిటా	ర
సింహం	డిటా	ర
గుర్రం	డిటా	ర

(8) దూది

బోండా నెట్టు బారవ 1-కి	ర 320.0.0	
------------------------	-----------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	ర 9.10.0	
వధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	ర 8.6.0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	ర 8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	ర 9.8.0	
డిటా నెం 14 డిటా	ర 10.0.0	
నూశయేనుగ నెం 20	ర 11.6.0	
జపాన్ నెం 20	ర 11.12.0	
,, ,, 40 ఏ లేబిలు అయినను	ర 14.6.0	
గోకాకు నెం 12½	ర 9.8.0	
వద్వాక్ నెం 24½	ర 11.14.0	
14½ క్విలక్ పక్కి	ర 9.8.0	

జ్వరహరి

సీసా 1-కి నెం 0-12.0. వి. పి. సహా 1-2.0
జ్వరహరి అయిదుగంటలు సేవించిన పట్టు విడుపు జ్వరములు.
చలి తురాజ్యవర్తములు మొదలగు సభ్యుల జ్వరము, బొంబాయి, అమృతాంజనం డిపో మదరాసు - బొంబాయి.

Now Ready for Sale : 1924-25 Edition
Published for the mutual Benefit of the

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy. V. P. charge Re. 1 extra
AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffi.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprise in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprise of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with similar information. Every business man and public institution should possess a copy

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS :

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,
2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

చింతలపూడి, డిప్టీ ఠానీలూరుమీద చార్జి

నవంబరు 21: మా జిల్లా కలెక్టరుగారికి స్వీకృతముగా గారు యామధ్య అనగా క్రిందటి నెల 26 వ తేదీ లగాయకు యిచ్చట మహాచేసిరి. వారిచేట్లు నున్న కోజులలో అడ్డుకేటు సి. నరసింహాచార్యులు బి. ఏ. ఎమ్. ఎల్. గారు కలెక్టరుగారి యెదుట చింతలపూడి కాపురమును యామధ్యలో సిఫాయీగా పని చేసినట్టిన్ని పి. గోపాలస్వామి అనే ఆతడు చింతలపూడి డిప్టీ ఠానీలూరుగా పనిచేయుచున్న జేడిగుంట నూర్యప్రకాశ రావు బి.ఏ.గారిపైన తెచ్చిన చార్జీని ఏలూరునుండి ముఖ్యుల చోటుకు విచారణనిమిత్తము బదిలీచేయుమని ఆర్డీని వాదించెను. అందుపైన మా జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు వెంటనే ఆచారీని బెజవాడ డిప్టీ మేజిస్ట్రేటుగారిరువకు పంపివేయవలెననిచ్చి చార్జీని తెచ్చిన తక్షణం ఫిర్యాదీపద్ద ఎందువల్ల ప్రమాదముమీద స్టేటు మెంటు పుచ్చుకొనలేదో ఏలూరు డిప్టీ కలెక్టరుగారిని తగుసమాధానము చెప్పవలసిందిగానున్న ఆర్డరు జారీ చేసి నటు తెలియుచున్నది.

పురమందిరమువద్ద ఉపన్యాసములు

మా పురమందిరమువద్ద యామధ్య తరుచుగా ఉపన్యాసములు జరుగుచున్నవి. అందులో శ్రీపాలాపర్ణుల లక్ష్మీనారాయణగారు యిచ్చుచున్న ఉపన్యాసములు మిక్కిలి హృదయ రంజకముగానుండి విన్నవారికి లాభకరముగా నున్నవి.

నరసన్న వేట (గంజాంజిల్లా).

(ఒకవిలేఖరి)

మా గ్రామములో ఆదివారం కేటపిథిలో బహిరంగ స్థలమున 21.10.24 తేదీని దేవాంగమహాజన సమావేశము జరిగినది. ఆ సభకు శ్రీయుత చల్లా బసవరాజుగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించిరి.

శ్రీ పెనుమత్స్య పీఠప్రస్థావనములవారు మంగళాచరణ యాశ్వరస్తోత్రములు పఠిపిరి.

శ్రీ రాజా ఇష్టతాసారో కందుకూరి బాలకృష్ణప్రసాద కాపుర బహద్దరువారు శైవమహాజనతరపున స్వాగత వుపన్యాస మిచ్చిరి. భక్తలక్షణం, భక్త్యధారణవిధి, దుష్టాత్మ భారణ క్రమము, వివార్యవరీతి (రిశి) తత్వములకు అప్పించు క్రమము ఇష్ట ప్రాణ భావములు వడ్డింగ సావధానములు ప్రసాదముమీదు మొదలగు మహామహిమలు ఆగమశాస్త్రీయముగ బోధించిరి. మహాసభను ఆపరిమిత ఆనందపరచిరి. శ్రీయుత ఆకాశపు సోమశేఖరంగారు దేవాంగలోకమును గూర్చి సంఘస్థాపన అయికమత్యభావము, సంఘభావముఖ్యముని తుపన్యసించిరి.

శ్రీయుత డాక్టరు సజ్జా నూర్యనారాయణరావుగారు వీధ దేవాంగలకు విద్య ముఖ్యమనియు దేవాంగసేవ యిత్రకా ప్రచారముగూర్చి మచ్చటించిరి. సంఘస్థాపనకు దేవాంగ మహాజనలందరు అంగీకరించి తీర్మానించిరి. నరసన్న వేట దేవాంగ మహాజన సంఘమునామముతో సంఘస్థాపన జరిగినది. పెద్దాపురములో ముందు జరుగబోవు ఆంధ్ర దేవాంగ మహాజనసభకు, శ్రీయుత రావుసాహెబులు, యం. హంపయ్య గారిని ఆధ్యక్షునిగా యెన్నుకొనుటకును తత్సభలో శైవమతాచార భక్త్యములను ముకముందు వుపన్యసించుటకు శ్రీ రాజా కందుకూరి బాలకృష్ణప్రసాద రావు బహద్దరువారిని కోరునట్లును తీర్మానించిరి. అంతట వందనములతో సభ ముగిసెను.

శ్రీశేషులైన కోటుయల్ల మందారెడ్డిగారు

చీ మ కు ర్తి

ఇప్పటికి వీరు జనించి (౯౦) తొంబది వత్సరములు గడచినవి. జననాది దీర్ఘాయురారోగ్యములు గలిగియుండిరి. ముప్పదిరెండు వత్సరముల ప్రాయమున గ్రామాధిపత్యమును వహించిరి. సేవిలో క్రిమినల్ కోర్టులన్నవను మాటునుగూడ ప్రజలకు సులభించిరి. రెడ్డివడ్డకు బోవువమురమ్మ నీనానత్యాసత్యములు చెల్లడిగాగవు. తన శత్రుయుగు జరుగలవకు వాజ్యములు విన విచ్చేడివి. పీరిపెచ్చనము సర్వసౌఖ్యప్రదమునటును ప్రజలు కోర్టు కేసుకుండుటయే ప్రబలనిదర్శనము.

ఇట్లు సర్వజనమనఃప్రియముగా నలుబది రం వత్సరములు గ్రామపెత్తనముచేసిరి.

వీరు ఈరక్తాక్షివత్సర కార్తీక శుక్ల పంచమి శనివారం తేది 1-11-24 ఉదయము ఘం 10 టల సమయమున అనాయాశముగా స్వర్గారోహణము చేసిరిని తెలియచేయుటకు శిరిలిం యున్నాను. సర్వేశ్వరుడు వీరియాత్మకు శాంతినిచ్చుగాక.

జగద్గూడి వెంకటసుబ్బయ్యకాశ్రీ,

నోటీసు

తర్కసంగ్రహ సర్వస్వము అపూర్వగంభము

అన్నభట్ట, విరచిత తర్కసంగ్రహ వ్యాఖ్యాన యా ప ము వ్యా య సా స్త్రీ య పా రి భా పి క పదార్థ సంగ్రహయంతము. శ్రద్ధావంశ లక్షణ తత్వమన్వయ తర్కోపప్రసక్తి నిర్దేశకరణ లక్షణ పరిష్కారాది సంప్రదాయ సిద్ధాంతపద్ధతి ప్రతిపాదకము తర్కశాస్త్రము నభ్యసించువారిల కు తిరిగి చింతనాపెత్తు లేకుండా సరసము సులభమగునట్టి యత్యుత్తరైతితో సర్వలక్షణ తర్కవిషయములను బోధించగలదు. అను విషయమై సందేహమేమిన్ని లేదు నాగరాక్షరములతో మంచి కాళితమునందు అచ్చు వేయబడినది. బహుశాలాభ్యాస సాధ్యమగు తర్కశాస్త్రీయ పరిభాషలన్నియును అతి సులభతైలిలో గ్రంథాదియందు 111 పేజీలలో వ్రాయబడినవి గ్రంథమంతయును ఘనము మొత్తము 270 పేజీలు. దీనివెల రు 2-0-0.

విభేదము (పోస్టేజీ లేదు)

కురుగంటి శ్రీరామశాస్త్రి,

తర్కపండితుడు సంస్కృత (కలాశాలా) కాలేజీ తెనాలి (పోస్టు) గుంటూరుజిల్లా మైదాన్ ప్రెస్ ప్రింట్ చేసి.

కలరామాత్రలు

దర్జీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల యా 0-6-0.

కలరా వైద్యులకే ఒకవిధమైన అంతువాద్యము.

కలరా తగిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము.

అమృతాంజనము దీపో, మదరాసు - బొంబాయి

నవ్వుకమగు క్రొత్తమాదిరి నగలుదొరకు స్థానము

ది ఆంధ్రా జ్యాయలరి మానిఫాక్చరింగు కంపెనీ.

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తమాదిరి గాజులు, మెడగొలుగులు, కాసుమాలలు అడ్డగి చెక్కులు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకు మెడల అడ్డగిలు, జడవిళ్ళలు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పతకములు, మొదలగునవి కండి రైలు మాజులు, టంబ్లర్లు, పేలగిన్నెలు, కాపిన్నెలు మొదలగు ప్రాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాట్టుగొలుగులు, మొదలగు అన్నివస్తువులు యెప్పుడుసిద్ధముగా యుండును. కాసు బంగార మునకున్న చాదివేండికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వబడును.

నచ్చునిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తి:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి,

1597

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

మలకోశము, మెదడు చల్లదనముగా

నున్నచో ఏవ్యాధియైనను వాన్మునను భయములేక ఉండవచ్చును.

మలకోశము, మెదడుచల్లదనము గానున్న ఏవ్యాధియైనను నిర్భయముగానుండవచ్చును. ఇదియే శాస్త్రములందు చెప్పబడియున్నది. ఈపద్ధతిని ఆచరించువారికి ఏవ్యాధియైనను. క్రమముగా రాబిన్నన్ను "పేలెంటు" బ్రాక్లిని వాడిన ఉదరమును చల్లగాను, మలకోశమును కుభ్రముగాను ఉంచుచు, జ్వరమును రానియ్యదు. మలకోశము కుభ్రముగాను, జ్వరమును రానియ్యదు ముగానున్నప్పుడు మెదడుచల్లగానే యుండును. అక్షిరి, జ్వరము, రుబ్బి, పొట్టి మొదలగునవి నచ్చుననికలదు. వైద్యులు కవిరాజులు వానిని ఉపయోగించవలసిన్ను ఏవ్యధును కలెచ్చు చేయుచున్నారు. కానిచేరి గిన మంచిఫలములునుబట్టి. రాబిన్నన్ను "పేలెంటు" బ్రాక్లి కలెచ్చు కుభ్రమైవచ్చును. లేక యైన ఆహారము లేదని వైద్యులు, కవి రాజు లే అంగీకరించియున్నారు. రోగులు, ఆరోగ్యవంతులు, ముసలివారు ఏమనెప్పుడూ మొదలగువా రెండును (దీనిని ఏప్పుడును ఉపయోగించవలెను.)

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని నొప్పులకుమంచిమందు

అమృతాంజనము ప్రాచ్యదేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధమయ్యెదన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తమందు గాదు. ఇరువదేండ్లుగా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నోప్పులు, వాపులు, గాయములు, దిళ్ళలు, పోటులు, బెణుకులు, మొదలగుబాధలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిచేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలి వ్యాపించి లోపలి నోప్పులు నయితము పోగలవు. నెత్తుకు ప్రతికూటునునందును శరీరాంగములకు అహారవార్ధములను గొనిపోయి అచ్చటి క్షేణిపచార్ధములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము చేయుచున్నది.

అన్నిమాపులో దొరకును

అమృతాంజనం దీపో,

మదరాసు

బొంబాయి

10-10-24.

నెంబరు నూలు వదుకు విశేషములు

ఆంధ్రదేశ ప్రాముఖ్యము

శ్రీమతి కమలామణి గారి అద్భుతకౌశల్యము

అఖిలభారత ఖద్దరుబోర్డు టెక్నికలుకాఫి డైరెక్టరగారి నివేదికము యీవారపు 'ఎంగుఇండియా'లో నిట్లు ప్రచురింపబడినది:-

వరుస నెంబరు	రాష్ట్రము.	పట్టణము	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సంఖ్య.	ప్రతినిధుల సం
-------------	------------	---------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---------------

1. నూలుపంపులు చాల అస్వస్థముగనున్నది. అభివృద్ధి యేమియు లేదు.
2. ఇంకను కట్టలన్నియు రాలేదు. చాలఅస్వస్థముగ పండిరి. భారతదేశమంతట మిండు నట్లు పడిన శ్రీమతి జి. వి. కమలామణిగారు 2 వేల గజములను 183.480 నెంబరుల మధ్యపండిరి.
3. ఎక్కువరావలసినకట్టలు ఇంకను రావచ్చును.
4. దూది, నూలు, ఇతరయెత్తులు బాగుపడినవి. ఇందు శ్రీయత్ నాగేంద్రసారా యదానెంగారు 2015 గజములను 83 నెంబరు పండిరి.
5. ఇంకను అన్నికట్టలు రాలేదు. శ్రీమతి అపర్ణాదేవి యిదివరకువలెనే 8680 గజములను 105 నెంబరు పండినది.
6. సంఖ్యలను హెచ్చినది.
7. సంఖ్యయందు తగ్గినది.
8. మంచి యభివృద్ధి గలదు.
9. ఇంటి ఉపయోగించినదూది మల్లెపువ్వువలె తెల్లగనున్నది.
10. ఓడివరకువలెనే యున్నది.
11. ఓడిపోయినది.
12. అంతటను అభివృద్ధి యెక్కువగలదు. ఈసారి యెత్తులు బాగా తృప్తికరముగా నున్నవి. పంపినవాసంఖ్య బాగున్నది. శ్రీమతి చంచలమ్మ 8400 కిలలను 85 నెంబరు పండినది.
13. మెంబరులుగానివారి రిజర్వుబంపులు అలస్థమునలచేత రికార్డు పూర్తికాలేదు. ఈ మొత్తమనందు క్రిందటి నెలలో అలస్థముగ వేరన 126 ను గలవు. పంపినవాసంఖ్య బాగున్నది. శ్రీయత్ జి. జి. కుప్పగి 2 వేల గజములను 75 నెంబరు పండినది.
14. అభివృద్ధి యేమియు లేదు.
15. మొదట చెప్పినదాని కమలాకర్ ఆర్. నుమంతగారు 3190 కిలలను 41 నెంబరు పండిరి.
16. క్రిందటి నెలలోపను లేమియు పోలేదు.
17. సభ్యులందరూను బాగుగ గమనింపవలెను.
18. కట్టలను బంపులలో నతిఅలస్థము జరుగుచున్నది.
18. ఏంట్లు చాలవర కభివృద్ధిగావలెను. నూలుఅంతా రాలేదు.
20. సంఖ్య నెమ్మదిగ యెక్కువగుచున్నది.

వర్క్మింగుకమిటీ 15 మంది సభ్యులలోను 11 మందియే నూలునుబంపిరి. ఇందు ముగ్గురు పంపవలసినదానికి తక్కువనుబంపిరి. నేడు ఇమ్మలూలుబాజిచేతికి వుండెనను పంప వలసిననూలు పంపుటకు ప్రయత్నించెను గాని తక్కువపంపినవారలో వా రొక రగు చున్నారు.

శ్రీమతి జి. వి. కమలామణిగారు (ఆంధ్రదేశము) 480 నెంబరు నూలు 400 గజములును, 430-139 నెంబరులమధ్య నూలు 1,600 గజ ములును చక్కగ దీసి అందరకు మిన్నగనున్నారు. ఆమెచివరిన మద్భుత మనవలయును. దీనిని జూచినయెడల రాటముతో నెంతటిన్ననిదారము దీయ వీలగునో వ్యక్తముగాగలదు. ఈయమ్మ యీవిధముగ అత్యద్భుత కౌశలము జూపినటుల, శ్రీమతి అపర్ణాదేవి (బెంగాలు) యితర విష యములందు యథాప్రకార మపూర్వముగనే యున్నది.

ఇకను గుజరాతును ఇతర రాష్ట్రములను గల పోటీలో గుజరాతే ముందు నడుచుచున్నది. 2 వేలగజములకు తక్కువపంపినవాని నన్నిటిని తీసివేయ నాలోచింప బడినది.

ఈప్రకారము సంఖ్యలను జూచునెడల ఆంధ్రదేశమునకు 89 యెక్కువగలవు. కాని యీరాష్ట్రమునుండి రావలసిన దింకను చాలవరకు రాలేదు గావునను, పంపవలసినదానికి తక్కువపంపినవారినిగూర్చి విచారణ గాలేదు, గావునను, ఆంధ్రదేశమునుండి చాలమంది తక్కువయే పంపుదురు గావునను, స్థితి క్రిందటిమాసమునందువలెనే యున్నవని చెప్ప వచ్చును.

* సంఖ్యలు పూర్తిగ రాలేదు.

సర్ ఫిరోజ్ మహల్

9 వ వరంతియత్నము

బొంబాయి, నవంబరు 5:- సర్ ఫిరోజ్ మహల్ గారి 9 వ వరంతియత్నము నేటి సాయంత్రము బొంబాయిలో జరిగెను. కాస్త జహంగీరుహానందు బహిరంగసభకు జనులు క్రొవ్వినగా వచ్చియుండిరి. కార్యక్రమను సభ్యులు గౌరవ మేజిస్ట్రేటును హాజరొద్దొన్నవారు అధ్యక్షత వహించిరి. టి. కే. సర్ ఫిరోజ్ మహల్ గారు సక్రమవాదియు, భారతీయుడుగా నెక్కువ పాటుబడెననియు, పార్వీయభిమా నము చెందవదిగా గణించెననియు, యిప్పటియవఱకు అతని నివర్తనము ననుకరింపవలెననియు ఉపన్యాసముల రలిపిరి.

(ఆ. వె.)

ఆఫ్రికాలో ప్రత్యేకకూటములు

చట్టము

భారతీయసంఘము - తీవ్రనిరసనము

బొంబాయి, నవంబరు:- ఇంపీరియలు ఇండియానుబి తివడిపు అసోషియేషను (భారతీయ సామ్రాజ్య పారత్వత సంఘము) వారు ట్రాన్సువాలు నేటూలు రాష్ట్రములందు (ఆ ఫ్రికా) బ్రిటిషు ఇండియనుల నేరుపదయటకు దలంపబడిన చట్టము ప్రవేశపెట్టెను ప్రయత్నములను తీవ్రముగ నిరశించుచు న్నారు. వారి అసంతృప్తిచే నేర్పరచునట్టి యీ చట్టము కానన ముగాకుండు ప్రభుత్వమువారు తగు ప్రయత్నములు చేయుదు రని తలచుచున్నారు.

(ఆ. వె.)

తాతా వరను స్త్రీలుకంపెనీ

బొంబాయి, నవంబరు 5:- నిన్నను జరిగినరెండవ క్రిఫ రుణ వాటావారుల సభయందు కంపెనీ యాలభనము నిభివృద్ధి చేయుటగూర్చి చర్చజరిగెను. సర్ బ్రహ్మాచారి హేమచంద్రా చర్ పార్యవేత ఆడెనువాలా అభివృద్ధి వాడినూ, పొదుటా డలూలు, పెత్తూర్తి గుజరాదుగాడ్ల డైరెక్టరువోయ్డనండి కొంప రు సభ్యులును గూడిన ఒకవిచారణ సంఘము నియమింపబడె ను. వారు యాలభన మధికముగజేయు అవశ్యకతనుగూర్చి విచా రించెదరు. వారు అవశ్యకతను నిశ్చయించువరకు ధనములేవనెట్లు పద్ధతులుగూర్చి తలంపుటకు పిలుచెను. (ఆ. వె.)

నూలువదుకుట- కాంగ్రెసు సభ్యత్వము

మహాత్మునకును ఆంగ్లానుగారికిని జరిగిన
సంభాషణము

సంశయ నివారణము

మహాత్మ జేతానుగారు యావారపు ఎంగుయిండియా
నిలువ్రాసినప్పుడు:-

[మహాత్మ జేతానుగారు నవజీవములో వ్రాసినవ్యాసమును
నాకు జేపదా సీయగా దానిని భాషాంతరికరించి యిచ్చుట
ప్రకటించుచున్నాను. ఆసంభాషణ చాల ముఖ్యమైనదగుట
చేత ఇంగ్లీషులోగూడ వదిలినను జేయుట అవసరమని తలంచి
తిని. నేనెన్నఁగనరగ రోమియను చేయలేదుగాని నేనునూచిం
చిన నిమిత్త యిప్పటి మొట్టమొదటను రెండ్ర డిప్టాము జిమపు
మోగియతికాత్రము స్పష్టముగాచెలుచున్నాను. సి.ఎఫ్. ఆం]

ఉదయము జూజూలుగ భాగవతము చదువుచున్నప్పుడు
శాపు ఆంగ్లాను గాని పిలువడంపెను. ఆయన తనలో తానే
వియో శ్లోకమును జరుపుకొనుచు వచ్చెను. ఆంగ్లానుగారు
ప్రార్థనసమయముననాడు కీర్తనల యర్థమును చక్కగ తెలుసు
కొన ప్రయత్నించి అందుకు సరిపోవుటల క్రొత్త ప్రగతిగముల
లోనేమైన నున్న దేహాహుతి యీ ప్రపంచములో భగవద్గురు
మానవైక్యమును నిరూపించ గోరును. ఈ ఉదయమే ఆయన
నాతో నిట్లనెను. "అన్నిటములను ఒక్కటియేయనిధీరపడు
నపుడుయెవరైన నగాని తమ మతమునకు ప్రత్యేకాధిక్యముగలదని
యెఱుఁచె పుగలద? ప్రతిమానపుడు ను యేమత
మునందు పుట్టి పెరిగెనో అంతే
ఆధ్యాత్మిక జీవితావసరముల సంతృప్తినిగాంచును." ఆయనపై
కివచ్చి శాపుతో నిట్లనెను. "నేను యిదివరకు మీరెప్పుడును విని
యుండని కీర్తన నొకదానిని చదువుచున్నాను. లైబ్రరీలో, ఒక
కవినిబ్రీటిషునరు క్రిస్తుదగరకు బోయి తనసేవకుడు జబ్బుజేసినది
యుంటునే ఆయనను ప్రార్థించినట్లుల జెప్పబడియున్నది. క్రీ
స్తుస్వయముగవచ్చి రోగినిచూచెదననెను. కాని ఆ ఆశీస్సగ్రహ
భువుచేసెంతటి సత్కారముగాంచ ననన్బడనలెలించి ప్రభుత్వ
కోరికమాత్రాన రోగికి రోగమునివారణయగునను నమ్మకమును
జెల్పెను. ఈ కీర్తన మూలముగభయయ్యదియే." ముందుగా
మాటలుజెప్పి ఆంగ్లాను గారు ఆ కీర్తననిక్రింది విధముగ
జదివరి:-

"నేననర్హుడ, ఆత్మవాసము నిర్లబంబును శీతలంబును, అట్టి
నో మీరెల్ల వత్తురు, మాప్రభో, దయయుంచి వాక్కును విప్పి
నన్ను పుత్రుజేయు మహాప్రభో."

మీకతివీతికరముగ ఆతులనీదాసు కీర్తన కిది యెంతసరి
పోవుచున్నదో చూడుడు. అని ఆంగ్లానుగారు ముగించుచు
జెప్పిరి.

అప్పుడు శాపు ఆంగ్లానుగారి కాశ్చర్యము గల్గునట్లుల
నేనుయిదివరకే దానిని వింటిని. 1898 లో నేనింటిని. అప్పుడు
దక్షిణాఫ్రికాలో అన్ని తెగల క్రైస్తవులతో గలసియుండెడి
వాడను. అప్పుడే ఆదివారము ప్రార్థనపుడు యాకీర్తన విన్న
ట్లుల జ్ఞాపకము గలదు." అనిచెప్పెను ఈసందర్భమున ఆయన
క్రిస్తువ మిత్రుల సహవాస విషయముల
పైని జెప్పెనుగాని అన్నిటిని వివరింప నక్కర
లేదు. ఇదియొకవిధ శాపు యిట్లనెను. నేనిక్కడి మిమ్ము
లను వేరపనిమీద విలచితిని. నూలువదుకుటయే సభ్యత్వా
ముగ ఎందులందునగా సర్థమును మీరు చెలుసుకొనవలె నని
కోరుచున్నాను.

ఆ తట వారిద్దరికిని జరిగిన సంభాషణమును జరిగినది
జరిగినట్లే వివరించెదను:-

నూలువదుకుట- సభ్యత్వార్హత

శాపు:- క్రిందిటిసారి 'ఎంగుయిండియా'లో నేను వ్రా
సిన వ్యాసము మీకెప్పుడు లేకపోయెను. కాని అవాదము నాప
పిలువదని మాత్రము జెప్పెదను. చివర వ్రాసినదానిలో యే
రంటువారు నూలువదుకుట చేయునకు ముఖ్యవసరమని నమ్మి
నవారకే యీరా విజ్ఞప్తియని స్పష్టముగ చెప్పియుంటిని. ఆభా
గమును మీరు గమనించక పోవుటవలన నావ్యాసమును మీరు
ప్రోసీసేసిరి. రెండువేల గజములనూలు నడుకుట నంగీకరించుట
మూలముగా యిప్పుడులో నడుకువారి తేమాత్రమును కత్తముగ
నుండరాదు. నీత స్వీయముగ యిప్పుడెది వదుకుచున్నానని

చెప్పునపుడు, రాటుము ద్రిప్పట సభ్యత్వమున కర్హతయై సం
యందు జేరుట ఇట్టి సంగీతము నుండరాదు. అందు
కనితే ప్రాంసువంటి దేశములో నైతికతగమన కెక్కున
ప్రాముఖ్య మిచ్చినచోట నేమనలు అనెంబిలో సభ్యుడుగ
నుండుటకు నైతిక శిక్షణము తప్పని
సరిమరకుగనుండునెడల న్యాయమే
యగునని చెప్పితిని. నేడు భారతదేశ
మునందు మనము నూలువదుకుటయందలి ప్రాముఖ్యము నంగీక
రించునెడల అయ్యది కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు మరకుగనూడ
అంగీకరించి తీరవలయును.

ఆంగ్లాను:- మీరు జెప్పినవిషయములు పలుకర్చు
గ నేమియులేవు. మీరువ్రేంచి నైతిక శిక్షణముతో పోలికచె
చ్చుట భూగర్భముగవచ్చుది. నైత్యమున జేరుట యిప్పు అది నాకొ
ద్దోబాబి తెర్చిండురకెలో రోమెను రోలండ్లో పోట్లాటు
ట మందిరిని సమన్వయము చేసికొనలేక దేశమును విడిపోయి
నట్లుల నేను దేశమునుండి విడిచిపోయెదను. లేదాజెంబులలో
నడియుండెదను.

శాపు:- అవును, నేనును అంతేచేపెదను. అది అంత
రెక్కువ విషయముగాదు మనస్సునకు యేదైన ఆత్మజ్ఞాన
జోచినవారు తమసిద్ధాంతములనే యనుసరించి ఫలితముల ననుభ
వించుట యిష్టము. కాని దేశమంతయును నైతికశిక్షణ మవస
రమని భావించినపుడు దేశములోని కాసమునందు దానికొసాన
మొసంగుట కేమి యాత్మజ్ఞానముండవలెను?

ఆంగ్లాను:- నైతికశిక్షణ సాధ్యత్వమునుమీరుదీసికొ
నవలెనని నేను తలంపెను. ఇంతకన్న మంచిసాధ్యత్వమును కా
డవలెననిది. అమెరికాలో మద్యనిషేధ కాసము సాధ్యత్వమును
దీసికొనవచ్చును. అమెరికాలో నూటికి 80 మంది త్రాగుడును
మానుటకు సిద్ధముగనున్నపుడే ఆకాసము జేయబడెను. మీరు
స్వయముగ నొకసంస్థనేర్పరచి భారతదేశములో నూటికి 80మం
దిని వదుకునట్లుల జేసి జాతీయమహాసభ యందు సభ్యత్వమునకు
నూలువదుకుటను మరకుగ నుంచినయెడల ఆత్మజ్ఞాన యేమియు
నుండదు. ఇప్పుడున్న ప్రకారమే యై న యెడల గుట్టి
మునకు ముందు బండిని గట్టుటవలె నుండును.

శాపు:- లేదు, నేను జెప్పినది నూకరముగనే యు
న్నది. ఏదైన ఒక సంస్థయన్నపుడు అందరి సభ్యులుకొన్ని
మరతులను నిర్వహించవలసిన అవసరమున్నదా లేదా? అయ్యది
ఒక సభ్యున కిష్టముగనుండవచ్చును లేకపోవచ్చును. కాని మన
కు దాని వనుసరించుటకు హక్కులేదనిమాత్రము మీరు జెప్ప
జాలరు.

ఆంగ్లాను:- అమెరికాలో నిషేధకాసముగావింపు
టకు ముందు అంతరకును త్రాగుడుహక్కు గలదు. వాస్తవమైన
యెడ నేమి మరల ఆకాసమును రద్దుజేసి త్రాగుడును ప్రవేశ
జెట్టవచ్చును. నేను, తెలిసికొనిగోతన దేవునగా కాంగ్రెసు ప్రజా
భిప్రాయమునంతను శ్వాక్రముజేయునదా లేక యేకాదిమండి
యభిప్రాయమునో మాత్రము దెల్పనదా? కాంగ్రెసు జాతీయ
సభ్యగనుండునా లేకచిన్న కమిటీగ నుండునా?

శాపు:- అది జాతీయమహాసభగనే యుండును. నా
యనభవము తప్పని జెప్పుటకు నీకు హక్కుగలదు. కాని కాం
గ్రెసు అందరి సభ్యులపై నిరోధముల గల్పించుటకు హక్కుగల
దని మీరంగీకరించినపుడు మిగిలినవిషయములనొప్పుకొనునట్లుల
జేయుట సులభము.

ఆంగ్లాను:- కాంగ్రెసును మీరు ఒకపక్షమునకు
జెందిన సంస్థగ జేయరాదు. అయ్యది దేశమునుండి యెక్కుకొన
బడిన సభ్యులుగల సంస్థగనుండవలెను.

శాపు:- కాంగ్రెసన్న యేమో మీకు బాగా తెలియ
లేదు. నేడదిదారితెన్ను లేక విచ్చిత్తనసంస్థగవచ్చుది. దానిఅంగ
నిర్మాణమునందుగానియిం నట్టిది మాత్రమే గాక అం
దంతకన్న యెక్కువగలదు. కాంగ్రెసు నిజముగా ప్రజాస్వా
మిక సంస్థగ నుండవలెనన్న తనిర్మాణము యింకను యెక్కువ
విశుద్ధముగ పలుకర్చుగనుండవలెను. ఇంకను యెక్కువగ దేశ
మునకు కావలసినవానిని సమకూర్చవలెను. మనకు సంఖ్యాబల
మియకకరలేదు. నాల్గవారి సభ్యత్వము నంగీకరించునట్లులజేసి
నపుడు కాంగ్రెసు పెద్దసభ యగునని తలంచితిని. కాని పని
జేయువారే లేకపోయిరి. ఇప్పుడు మన దేశమునందు సోమారు
లను, ఉన్నట్టులను నిండిపోయియున్నారు. నేను నోరువాయ
లేని లక్షలకొదిమంది జన సామాన్యముమాట జెప్పటోరు.

వాళ్లు బానిసత్వము క్రిందను దాశిద్ర్యముతోను కుంగి
పోవుచున్నారు. నేను, విజ్ఞానులు, వక్తలు, వారినిగూర్చియే
జెప్పుచున్నాను. రాటుము మూలమున గాకుండ అందరను ఒక
జాతీయకార్యమున నెట్లు నిమగ్నులకేముగలను? కాంగ్రెసును
అవరణయోగ్యముగ సంస్థగ జేయుటకు మరయొకమార్గ మేముం
డును? ఇది నెలకు 2 వేల గజములనుకువలెనను భాషముతో
సమకూర్చగలదని నా ఆశ. ఇప్పుడున్న ప్రకారము అందరును
కలసిజేయుచున్న ప్రయత్న మేమియునులేదు. ఒకరు గొడ్డలెత్తె
దమందరు, ఒకరు నరికెదరు మరొకరు యెక్కురు యింకొకటి తనకేమో విజ్ఞానమైనదని చెయును. దీనివ
లన కర్తవ్యమున లేమియు లాభములేదు. మనస్సుదరమును యే

లో ఒక్కపనిమీద కేంద్రీ ప్రయత్న మునంతను శీరవరచి చ
క్కని ఫలితములు గలుగజేయుటయే నాయాదేశ్యము. ఆంగ్లా
ను: మీరు నూలు వదుకుటకు ఖద్దరును ముఖ్యాంశము కలుగచేసి
క్రొత్తమతమును స్థాపితగొరునట్లున్నది. ఖద్దరుచేసినవేమి, చిదే
శపు గుడ్డకట్టుకొనిన నేమి? నాకుకావలసినది నీతియే. మనమ్యా
నిపై ఉనికినిబట్టిగాక పౌరదయమునుబట్టి తత్వమును గ్రహించు
మని క్రిస్తుకోరెను.

శాపు:- క్రీస్తు ఆదర్శములనును హిందూ ఆదర్శముల
నును జేరముగలదు.

ఆంగ్లానుగారు:- అయితే నేనేదో ఫలాని పలచరము
భువ్యుకొన్నయెడల ఆధ్యాత్మికలాభము గల్గుననిగూడ చెప్ప
వచ్చును. నాకది అర్థముగాజాలదు. క్రి శీ దర్శము విషయ
మెక్కుటగారిని జూడుడు. ఆయన మాంసభుక్తుగ నుండెను.
కాని అందువలన ఆయనఆధ్యాత్మిక చింతలేని వాడందరా?

శాపు:- క్రిస్తువిషయములే దీసికొన నెడల కాసనము
యుక్తమైనది గాజాలదు. ప్రజల యిష్టము నచ్చినది,
లిసుమనుచు వారును శుద్ధముగ నున్నారని నమ్మ జాలము.

ఆంగ్లాను:- నేను అటు ఆత్మజ్ఞాన వచ్చెదను.
అమెరికాలో వారు కాసనముజేసి త్రాగుడును నిషేధిం
చుటకు జూర్యముచేసినట్లుల మనము అందులకు తగిన ప్రయ
త్నములేమైన జేయుచున్నామా?

శాపు:- నేనెప్పుడును ప్రయత్నము జేయుచునే యు
న్నాను. మనము నాలుగు సంవత్సరములనుండియు కచ్చపడి
పనిజేయుటవల్లనే నేడేతవ్వరకు వచ్చితిమి. కాంగ్రెసు ఎవ్వ
డో నూలువదుకు ప్రాముఖ్యము నంగీకరించెను. ఇంతేగాక
రెండుదేశములలోను పరిస్థితులు భేదముగ నున్నవి. అమెరికా
క్రిస్తుదేశముగ నుండెను. అచట ప్రజలు త్రాగుడుండ జేయ
వలసివచ్చెను. అదివర కెప్పుడును జేయనిపలి వారు చేయవలసి
యుండెను. ఇచట జరుగలసిన దిదవజుకు ఈదేశములో నెంత
కాలము నుండియో అవరణలోనుండి మరచిపోయిన కళ
నుద్ధరించుటయే. ఇంతకు దప్ప మరేమియును లేదు.
గీతలో గూడ చిత్తశుద్ధితో జేసిన కర్మ
వృత్తగాదనియు, అట్టికర్మ కాటంకముండదనియు, స్వల్ప
మహ్యచరక కర్మతాతే మహతోభయాతో అనియు
చెప్పబడియున్నది.

ఆంగ్లాను:- మీ రట్లెల చెప్పెదరు. అందు వృధ
గలదు. మనమందరమును ఏదో ఒకపని జేయుటకు తగియున్నా
ము. ఇతరపనులతో తీరికలేక అరగంటయైన పడుక వ్యవధి
లేకపోవచ్చును. మహాదేవదేవాయ అర్ధరాత్రి లేచి వదుకుట జూ
చితిని. మాలానామమొద్దరి కాన్సరెన్సులో అర్ధరాత్రి తీరిక
లేక పడుకునుండుట జూచితిని. ఇదంతయు నేమి ప్రయోజన
మో నాకు చెలియుటలేదు.

శాపు:- ఈమిత్రులు అర్ధరాత్రి వదుకుట యనగా
ఒక పద్ధతి అలవాటు ఏమియు లేదనియు, కాలజ్ఞానము లేదని
యు చెప్పవలయును. అంతకన్న మరేమియులేదు.

ఆంగ్లాను:- ఈ అరగంట బండిమాట యెట్లున్నను,
మీ రినులువదుకుట మాటయొక్కటియే ప్రారంభించినప్పటి
నుండియు నితర విషయములు వెనుక బట్టినవి. ఈ ఖద్దరు
చేసి కేంద్రీతను భారభోయుటవలన మద్యనిషేధమునకు జేయ
వలసివచ్చెను. జూడవండనున్నారు.

శాపు:- నూలువదుకుటను చెల్లుటలో దేశమునంతను
ఒకటిజేయువిధానము నాలోచించుటతప్ప మరేమియుగాదు.
అందు జేరనిదేమియునులేదు. మద్యనిషేధప్రచారము నాపిజేసి
నది. దొర్లవ్యభయముచేతగాని ఖద్దరుపనిచేయవలెనని కాదు
ఖద్దరును గూర్చి చెప్పినట్లుల ఇతర విషయ
ములను గూర్చి అంతిగట్టిగ జెప్పనవసరము
లేదు. త్రాగుడు మానవలెనని అందరు నంగీకరింతురు. ఇందు
ప్రజలకు తెలుపవలసిన క్రొత్తవిషయమేమియునులేదు. స్వరా
జ్యము స్థాపించినను త్రాగువారు ఏకొద్దిమందో యుండురు.
ఈనిషేధమును గూర్చి స్వరాజ్యము వచ్చినపిదప నాలోచింప
వచ్చును.

ఆంగ్లాను:- నల్లమందు వ్యాపారమును వెంటనే
అపివేయుటకు కచ్చపడి ప్రయత్నముచేయనక్కరలేదా? అది
అవసరమని దేశము నమ్మును.

శాపు:- నేనును నమ్మెదను.

ఆంగ్లాను:- మిల్లుల కి పనిజేయు అడవారలకు తమ
పనిపిల్లలకు నల్లమందుఉండజేయుదురని మీకు తెలియునా?

శాపు:- అవును కాని యియ్యది మన అస్థిలను
ఏగుటలేదు. ఇయ్యది దేశములో నతివ్యా
ప్తిగాంచునట్లుల జేయుదురని భయపడవలదు. శిశువులవిషయ
ములో వారిక్షణకు సంబంధించినవి. కార్మికవిద్య విద్యభ్యాస

యను, శ్రీకార్యకలాపని కేయగంటల నియమము లెన్నియో గలవు.

అంధ్రాను:— మీరు అప్పుకొని పొందూమహమ్మ దీయమైతి, ఖద్దరు త్రివిధకార్యక్రమములన్నియును త్రాగుడును వదిలివేసినపుడు చాలనిచారము గల్గెను.

బాపు:— లేదు. నే నెప్పుడును మరవలేదు. ఇప్పుడు ప్రజలకు చెప్పవలసినదేమియోను లేదు.

అంధ్రాను:— అట్లుగాక ప్రజలు వలమందునియమై శ్రవణమించునట్లు జేయ దుస్సాధ్యమైనదనండి.

బాపు:— అట్లే మీరును నేనును దక్షిణ తూర్పు ఆఫ్రికాలో మాటలుగూర్చి వ్రాయు మానినయెడల అచటికారతీయల విషయమై తలపెట్టువారే యుండుదు. ఏమిని తెలియని ప్రజలలో మనము పనిచేయుచున్నాము. కాని యిప్పటికిని మద్యనిషేధమునకు పని జరుగుచున్నదని జ్ఞాపకముంచుకొనవలయును. ఖద్దరు పాతకొనినచోట్ల నెల్ల కుద్దిపని ప్రారంభమైనదని చెప్పవచ్చును. మీరు బోర్నడుకుగాని రామెక్రాకుగాని కాష్టోలికిగాని పోయినయెడల ఈవిషయమును తెలిసి కొనగలరు. ఖద్దరు ముఖ్యస్థానమును చోట్లనెల్ల మద్యనిషేధప్రచారమును, సంఘపరిశీతులను గూడ ప్రచారకులు గమనించుచుండుడు.

అంధ్రాను:— అయితే ఖద్దరందులను నూలువడుకుటను మతభర్తలకుగ జేయుటయే? ఖద్దరును ధరింపవట్టిగాని పదాక్షరప్తిగాని ధైర్యవంతులను ప్రజలు బహిష్కరింపరా?

బాపు:— అవును అది మతభర్తలకుగ నేయుండవలెను. నేను నూలు వడుకుటను మతభర్తలకుగ జేయుటను మానుకొనునెడల, ప్రతికారతీయుడును దేశసేవకు గడంగునని నమ్మెదరా? నేనిట్లు చెప్పితినిగాదాయని, ఖద్దరు ధరింపనివారిని నూలువడుకునివారిని బహిష్కరింపనక్కరలేదు. అట్లుగాక వారివారింగనముజేసికొని ప్రేమనుజూపి దయతోనుండి తిట్లకుండ మనపక్షమునకు జేర్చుకొనవలెను. ఈ ప్రమాదమునుండి పతితుడ నగుటచేతనే 21 కోట్లలపవాడిక్షుడు నల్పిరిని, ప్రజలకింకను దేయదా? నిజమైన బహిష్కార మొక పేరిధముగ నుండును. అయ్యది అట్టివారు చేయునేవనతిరస్కరించుటయే. అట్టివారును సాంగత్యము లేకుండవలయును. అయితే అతని కవసరమువచ్చినపుడు మాత్రము సాయముజేయుచుండవలయును. త్రాగుబోతువిషయమున అట్టి బహిష్కారమును నేనేప్పుకొందును. కాని ఖద్దరుధరింపని వారివిషయ మట్టిదిగాదు. విదేశమంత్రమును ధరించుటలో త్రాగుడునందున్న పాపము లేదు.

అంధ్రాను:— మీరు నాకు చాలభారమునుదీర్చితిరి. ఈ విషయములను వ్యక్తముజేసినందులకు సంతోషము. కాని ఖద్దరు నైతికార్హతకు పరిక్షుగజేయుట నా కిష్టము లేదు. ఖద్దరు ధరించిన చాకపేరు వచ్చుటవలన దానిని మానివేసితినిని ఒక మిత్రుడు వ్రాయుచున్నాడు.

బాపు:— అమిత్రుడువారబడెను. మరియొకడుబాలుకము జేసెనని నేనుమానరా? కొందరు సత్యమాడునట్లు నటించుటను జూచి నేను సత్యప్రమాట విడిచినట్లుండు నది.

అంధ్రాను:— ఖద్దరు పదార్థమున శుద్ధ, అశుద్ధ అను మాటలను తీసివేయవలరా?

బాపు:— ఈ మాటలను గుడవిషయమున తప్పక నుపయోగించవలయును. భారతీయుడు విదేశమంత్రమును ధరించుట అశుద్ధము. ఇయ్యది ఇంగ్లాండులోని భారతీయులకు వర్తింపజేయును. అశుద్ధమంత్రముల ధరించుటవలన మానవుడెటుల అశుద్ధుడుకావో అట్లే అశుద్ధ జీవితమును గడుపు మానవుడు శుద్ధమంత్రముల ధరించువాడు శుద్ధుడు కావాలి. శుద్ధమంత్రము ఖద్దరులయొక్క అర్థికప్రయోజన మెట్టిగలదు. కావున వ్యభిచారికి ఖద్దరు ధరించినను విదేశమంత్రమును రాకుండ జేయుటకు తోడ్పడుటయగును.

అంధ్రాను:— విదేశమంత్రమును అశుద్ధమంత్రమని యెట్లుందు? నాకు తెలియదు.

బాపు:— నాకు తెలియదు. అవిషయమున మాత్రము మనము భేదాభిప్రాయాల వయినను అన్యోన్యసహాయము గల్గియుండవచ్చును. ఢిల్లీమైదానములనుండి వచ్చి కూడిన గాలిసిక్ఖాలో పీల్చుట క శుద్ధము గ నుండును. ఈ అర్థములోనే విదేశమంత్రము అశుద్ధమంటిని.

అంధ్రాను:— కాని నాకట్లుతోచుటలేదు. అయితే మీరు ఆసేకవిషయములను వివరించినందుకు సంతోషముగ యున్నది.

గాంధీజీ ఈపాసావ్రత మవలంబించుటకు పూర్వము ప్రతివారితోను ఇట్లు చర్చగావించు చుండెడివారు. కాని ఈపాసము ముగిసిన పిదప పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారిలో గుర్తవచ్చజేయును. జరుగలేదు. ఇది యొక్కటి దీర్ఘముఖ్య సర్వగ నుండెను.

జీవితానందమృతము

ఎట్లుచేకూరును?

(సి. యఫ్. అంధ్రాను)

గాంధీమహాత్ముని యుపవాస దీక్ష యొనరిన ఆయనకు నమస్కృతు లొనర్చుటకు నేను సమర్థుతి సత్కార్యక్రమము జేరినపు డొసంగిన యుపవాససారాంశము నీక్రింద ప్రకటించుచున్నాను:—

క్రిందటిరాత్రి నేను బాపువంపిన అభివాదన సంక్షేపమును దెలిసి ఆయన యుపవాసవ్రతమునుగూర్చి జెప్పితిని. ఇప్పుడు మనమందరమును మానముగ లేజోమండలము క్రింద కూర్చొని యుండ, యిప్పుడే ముగింపబడిన ఉపవాసము యొక్క అంతరార్థమును గూర్చి కొంత పరిశీలింతుము.

ఈపనివత్తులలోను భగవద్దీక్షయందును, ఆత్మ శాశ్వతమైనదని చెలపబడిన ముఖ్యసత్యమును గూర్చియే నామనము పోవుచుండెను. ఈవిషయమునుగూర్చి పూర్వపులుషులు దృఢముగ జెప్పిరి. ఒకరుగాక అందరును 'ఓ శాశ్వతబ్రహ్మపుత్రులారా నేను జెప్పనది వినుడు' అని యుద్ఘోషించిరి.

మనమందరమును శాశ్వత బ్రహ్మపుత్రులమని మానపుడుదయించినపుడే వారికెట్లు చెలిసెను? మన మందరమును ఆ భ్యాసముచేత అఖండపాఠముల నేర్చుకొనినట్లే వారిద్దాని నేర్చుకొనిరి. వారు స్వయముగ దీని ననుభవించిరి.

కాని యీశాశ్వత కర్మము జాతి మనఃశ్రీతియగుదానిని కనుగొని దానినిగూర్చి యింత నిర్భయముగను నిశ్చయముగ నెట్లు చెలుపగలిగిరి? సత్యవిధిధముగ వోచుచున్నది. వారు జీవితమునందు త్యాగశుద్ధానందమును, ఆదృశబుంధరిని కనుగొనిరి. ఈమహాత్ములతోమమనే ఆనందమనిరి. ఆయానంద మనుభవించుటయన భగవంతుని సాన్నిధ్యము ననుభవించుటయే యనియు యాచిధముగ శాశ్వతము గాంచవచ్చుననియు చెప్పిరి. 'శాశ్వతత్వము గాంచవచ్చుననియు చెప్పిరి. 'శాశ్వతానంద మయో బ్రహ్మ' యని యుపనిషత్తులలో చెలుపబడినది.

కావున యీపూర్వపు మహామహాపులు యిహలోకా సుఖముకన్న అతీతహను వానందముగలదని కనుగొనిరి. దానినే వాళాకసారి ఆనందమనిరి. మరియొకసారి ఆమృతమనిరి. అదియే శాశ్వత బ్రహ్మానందము. మానవుడు యీలోకపు గొడవమాని, దీని కతీతముగనున్న మహోదధియందు నున్లునెడల యీ జీవితానందము ప్రత్యక్షమగును. ఇట్లు ఆనందోదధిలో మున్లుటలోనే అసలు ఆనందముగలదు. లేకున్న దాని ననుభవంపజాలము. "పీరులే ఆమహాదేవు జేరగలరు" భయముతో గుండువారలర్చకులగుదురు! సర్వమును త్యాగముంజేయ శాశ్వతంపు! మార్గమును బొందియానంద మయ్యలగుదురు!!" అని మహాకవి జెప్పినపుడుగూడ నిదియే యుద్దేశించెను. ఇహజీవితము పోగానే పరజీవితముబుట్టును, కాన అపరజీవనమే ఆనందము, శాశ్వతము, బ్రహ్మము.

ఢిల్లీలో మహాత్ముని దగ్గరనున్న వారు స్వయముగ తమ కండ్లతో, యీశాశ్వత ఆదృశబుంధరియమును గనుగొనిరి. త్యాగమువలన శాశ్వతత్వమును బొందుటను జూచిరి. పరమానందము బొందుటనుజూచిరి. పరమానందము బొందుటను గనిరి. విశ్వాసము ధైర్యముతో నీ క్కార్యమును సఫలముజేయుటగాంచిరి. పండ్లెండసరిోజు లుపవాసమైన పిదప వైద్యుడు దేహమునశించినని మానవమాత్రు డగుటచే యనగా, మహాత్ముడి చిరునవ్వునవ్యకండ్లతో నొకవిధముగ లేజము ప్రజ్వలెల్ల ప్రార్థనాబలును 'మీరామూరచితిరి' యనెను. తుద కాయని జెప్పినది సత్యమని చెలిసెను. ప్రార్థన, భక్తి బలములే విజయముగాంచెను.

ఇకను వ్యక్తివిషయముల గూపి దేశముమాట జెప్పెదను. హిందూమహమ్మదీయ వివాదము, దౌర్జన్యయుక్తమై యిహసంబంధమైనది. అందఱున్నయ మేమియుగానరాదు. ఈప్రపంచపు నీవగాధదప్ప యేజుయొ గాన్పించెడు. భగవంతుడు శాశ్వతానందమయడయ్యు జెట్లు గాన్పించుటలేదు. ఆపవిత్రము, దుష్టము, యింతకన్న నీచమేమైన నుండునా?

ఇట్టి యపవిత్రజాహినినుధక్కు అమృతహామిని వచ్చెను. పరిశుద్ధుని జేయు సాధ్యమేమయ్యె, సత్కార్యమేమిచ్చియో, త్యాగ కష్టానుభవములచే పాపము క్రియ గల్గినది. ఢిల్లీలో ఒక్క కుత్తి మహా త్యాగము వలన మరల అనందబ్రహ్మము విరాజిల్లెను. ఉన్నతాదర్శమే విజయము

గాంచెను. భగవంతుడు మరియొకసారి శాశ్వతానందరూపముల ప్రత్యక్షమయ్యెను. ధైర్యముతో పరాక్రమముతో నటుల యుపవసించినపుడే ఆ మహాపురుషుడు వ్యక్తమయ్యెను.

పాశ్చాత్యదేశములోగూడ అమృతత్వముగల ఆత్మ జ్ఞానగలదు. కాని అచట చరిత్రమునకు తగిన మార్గములే యాన్వేషించెదరు, కాని దివ్యమూలముకల్పింలేదు. కారణము భగవంతుని శాశ్వతానందరూపముల పలువిధములంగనుండును. అచటి యుపవర్ణనిర్భయముగ ఆత్మత్వహాముతో ప్రస్థుల నిశ్చితాత్ములై ఎవరెన్ను శిఖరాకోహణమునకు గడంగునపుడును, ఏదారిభూములను, వంధ్యసంప్రములను కనుగొనునపుడును, చచ్చినసరేయని వెరువక దైర్యసాహసములతో ఉత్తరదక్షిణ భ్రమముల జేరి యెన్నికష్టములైన సహించునపుడును భావజ్ఞివా మృతమును, ఆనందరసమును వారును అనుభవంపగలరని నాయుభివ్రతము.

అయితే మనము భయముతో వెనుదీయు వారము ఆ శాశ్వతానందమార్గము నెట్లు జేరగలము?

అది ఒక్కసారి సాధ్యముగాదు. అందులకు నిరంతర శ్లాసమును శిక్షయు అవసరము. ముందు ఓసమలను నేర్చుకొనవలెను. ఆశ్రమమునుండియే ఒక ఉదాహరణ చెల్వెను. ఇంకను కప్పర కప్పర చీకటుండగనే తెలవారుజామున నాలుగు గంటలకే లేచి కాలోచితముల దీర్చికొని ప్రార్థించి, ప్రాత సాంధ్యమాన కభివందన మాచరించుటజూడ యోగ ఆచారమునకు కట్టుబడియున్న శ్రీపురుషుల శాశ్వత్యముగ నుండవచ్చును. ఎంత ఆశ్చర్యము, ఎంత అస్వాభావికము, ఏఅనిర్దురపారాదు?

కాని ఆస్థులకార్యమే శరీరమును కొంతవండుటగాదా? భగవంతుని సాన్నిధ్యముజేరు నిచ్చెనటో నది క్రిందిపెట్టుగాదా? "భగవంతుని సన్నిధికి మార్గమును పీరు జేబొంపవలదు. వెనుదీయువారి కదిగాదు" మనము వెనుదీయుచుమా? తేక త్యాగోన్నతమార్గమున మొదటిపెట్టును తట్టుకొందుమా? ప్రతినీత్యమును మనకు దేరియని స్థులమార్గములనే యీ అద్భుతమార్గము మనకు నేర్పరుపబడినది. మనము అసరానిమాటలాడి, తలవరాని తలంపులజేరి, చేయరానిపనులజేసి, భగవదానందమును విడువవచ్చును. కాని మనము వాస్తవ్యమును మనోనియమమును గల్గి, పనిజేయుటలో చెయలెను దీయునెడల మాటలలోను చేతలలోను, మనసునందును ప్రేమబాసంత నదియే ప్రకృతిసిద్ధముగ నున్నవిండును. ఈవిధముగ మనము భగవదానందమును గ్రోలవచ్చును. మార్గము కష్టమైనదే. ఎంతకష్టమో ముందుకుపోయిన వారికే చెలియును. కాని ఆ మార్గములో ప్రతిపెట్టును శాంతిమయ మయ్యెయున్నది. ఇహజీవితము నశించిన పరజీవితము గల్గును. అవజయమునుండి యేజయముగల్గును? బాధచే యెప్పుడ అనుభవించినపుడే శాశ్వతానందము గలుగును. అందుకనియే మనము మానవ మాత్రులమై ప్రసన్నమునకు లోనయినట్లు ప్రార్థించెదము.

"జేవా అసత్యమునుండి సత్యమార్గమునకుగొంపొమ్ము చీకటినుండి తెలుగునకు చీకొనిసామ్ము

వృతత్వమునుండి ఆమృతత్వమునకు చీకొనిసామ్ము"

మనము దుర్బలులగు నున్నంతకాలము ఆవీరలమార్గము లభోజాలము. కాని ఆయనబలమువలన అన్నియు మనకు సాధ్యములగును. మనము విజయాలకన్న నెక్కువగనుము.

(ఎంగు ఇండియా)

96 దినములలో 8500 మైళ్లు

మార్గములేని ప్రదేశముపై మోటారుపయనము

బొంబాయి, నవంబరు:— మేజరు ఘోర్ఖ లీతుగారు 14 గుర్రముల పడిగల పెన్సికారుపై 8500 మైళ్లను 96 దినములలో ప్రయాణముజేసి క్రిందిటి శనివారమునాడు బొంబాయి చేరిరి. ఆయన ప్రయాణమునందు 3000 మైళ్లకు బొంబాయేకుండెను. 1:00 మైళ్లు ఎడారిలోను 250 మైళ్లు రైలుమార్గముపై స్తీఫరుమూలముల దాటుచు ప్రయాణము చేసెను. మార్గముధ్వను 15, వింగిపోయిన వంతెనలందెను. ప్రయాణమునందు మాంటి గార్టో, పాద్యా (ఇటలీ), బ్రిష్టి, డెల్లెడు డజదాపు, నీహ, సోఫియా, కాన్సాంటినోపొలు, అలెక్సా, డిమస్కాసు, బాగుదాదు, లెహారను, నూషిన్గరములు దాటి క్లెట్టాచేరెను. మేజరుఘోర్ఖ లీతుగారును, ఆతని సహచారియు కలకత్తాలో యెదరు. క్రిష్టనుసునకు యింటికి బోవనున్నారు. (ఆ. ప్రే.)

భారతదేశ దారిద్ర్యము

నివాసాధి పాయము

రాటమే ముఖ్యసాధనము

గాంధీజీ మహాత్ముడి వారపు ఎంగుడెయిలో నిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

నేను 1921లో పూర్వీక పోయినపుడు అనేక విషయములను చూచితిను దానిని గుర్తించుకొనుచున్నాను. కాని వాని యన్నిటిలోను రెంటినిమాత్ర మెప్పుడును మరువజాలను. అందు ఒకటి రాత్రివిజృంభణ కామననుకు దట్టుచునే యుండును.

అనోజులలో పూర్వీక దయామయుడగు పోలీసు నూప రింటెండెంటుండెను. ఆయన ఒక ఆనాధ శరణాలయమును పోషించుచుండెను. ఆయన దానిని హాజుజూపెను. అందున్న పిల్లలు చాపలబ్బులు, బుట్టలుజేయుట, నేతమున్నగు పరిశ్రమలందు పనిజేయుచు గుఱుకుగనుండిరి. ఆ పిల్లలందఱును కరవుచే పీడితులగు తలెదండ్రుల కిల్లలనియు వారిని దీనిని నివచ్చినపుడు త్వగభీతి మాత్రముగనుండిరియు నూపరింటెండెంటు నాతోజెప్పెను.

అకలెట ఆయనను పూర్వీక పండ్లెండు మైశ్వరము న జీవించుచుండిన కరవుబాధ జెందువారివద్దకు నను తీసికొనిపోయెను. వారు అట్లు ఒకపాడుబడిన దేవాలయము నీడను వరుస గనుండిరి. వీరు కొందరు గుజరాతీల ధర్మమునై వాధారపడి యుండిరి. గుజరాతీ లిచ్చినదబ్బుతో అమృతలాలు కాకరుగారు బియ్యమునుగొని పంచివెట్టెడివారు. వారిప్రాణము పోవుచుండెను. వారి ముఖము నని రాక తాండవ ముడుచుచుండెను. వారియెముకలనో కొక్కొక్క దానినే తక్కువెట్టెను. రక్తశాశములన్నియు గాన్పించును. కండగాని మాంసముగాని యేమియులేదు. చర్మము యెండిపోయి ముడతలుబడియుండెను. కండ్లలో లేజ నేనీలేదు వారలకు చలనమయినయిన్నట్లుండెను. వారలకెప్పు షీడికల్ల బియ్యముతప్పవాటికి కావలసినదేమియు లేకపోయెను. వారికి డబ్బుచ్చినను పంజేయరు. ప్రేమ పూర్వకముగజేసెదరుగాబోలు! వారికి ఆపిడికను బియ్యమిచ్చిన వండుకొనితిని జీవచ్ఛకముల వలెమాత్ర ముండవోవుదురు. ఇంతకన్న విషాదమే నెరుగను.

ఈ స్త్రీ పురుషులు వనసోదరులు సోదరీమణులు నె మ్మడినెమ్మడిగ మృత్యుభూరిము ననుభవించుచున్నారు. వారల కాశ్వత నిర్బంధోపవాసము జేయుచున్నారు. వారలెప్పుడో ఆకాస్త అన్నమును దీనుచు తుక్కుకొంత దీర్చుకొనుట జూడ మనమిట్లు జీవించుటను జూచి చెక్కిరించినట్లున్నది.

‘వారలనుగూడ ఆనాధ బాలకులవలె నేలయుంచరాదు’ అని నేను నూపరింటెండెంటు నడిగితిని. ‘వారు పనిజేయరు, అట్లునుండురు’ అని ఆయన ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. వారికాకళ పనిజేయుటకు సిద్ధముగనున్నను ఆకళజాలయమున కేలకొలది మంది అన్నములేనివారి నుంప జాలమనిగూడ నూపరింటెండెంటు చెప్పియుండవలసినది.

భారతదేశములోవలె నిరంతర దారిద్ర్యమును, లేక చచ్చుటయు మానవత్వము చచ్చిపోవుట ప్రపంచములో నేడకే మునందును గానరాదు. కావున యిందుకు పరిష్కారముని చట నే ఆలోచింపవలయును. ఆ పరిష్కారమార్గమును గనుగొనుటకు యీ ఘోర విషాద కారణములను ముందు కనుగొనవలయును. ఒరిస్సాలో వరదలు గలుగుటవల్లనో వర్షములు లేకపోవుటవల్లనో వీరలెప్పుడును కరవుచే బాధపడుచున్నారు. వారలకు మరయేవృత్తియును లేదు. కావుననే యెప్పుడును సోమరులుగ నుండురు. ఇట్లు చాలకాలమునుండి యుండుటచేత వారికి యలవాటై పోయినది. ఒరిస్సాలో కేలకొలదిమందికి అన్నములేక మాడుటయు, సోమరితనమును మామూలైపోయినవి. కాని ఒరిస్సాలో మాటయే భారతదేశమునంతటా భాగములందు నిజముగ గాన్పించుచున్నది.

వరదలబాధ లేకుండ జేయవచ్చును. అందుకు సంవత్సరములు బట్టును. ప్రజలు వ్యవసాయమార్గములను మంచివానినపయోగించుటల జేయవచ్చును. అందుకుగూడ నింక నెన్నియో వత్సరములు బట్టును. వరదలనాపి, యిప్పటి సాగుపద్ధతుల ప్రవేశపెట్టినను రైతుల కింకను పనిజేయుటకు కావలసినంత వ్యవధి యుండును. ఈ అభివృద్ధికార్యములు జరుగుటకు, ఎన్నియో శతాబ్దములు పట్టును. ఈలోపల అన్నములేక మాడువారు యాపె’ పులినుండి దాటుటెట్లు? ఇందుకు ప్రత్యుత్తరముకాటమే.

బోల్షివిక్కు కుట్ర నేరము

అపీలు విచారణ

అలహాబాదు, నవంబరు 4:—ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి సర్. జి. సి. డి. గాటూగార్ల నెదుట భానుపురం బోల్షివిక్కు కుట్రనేరము అపీలు విచారణ నేరము తిరిగి ప్రారంభమయ్యెను. పండిత కపిలదేవు మాలవ్యాగారు ప్రతి ముద్దాయియొక్క శోధను చేరుచేరుగా వాదించెను. గుప్తాగాఢి కేసు మొదట వాదించుటకు వీరికొనబడెను. రాయగారిచే తెల్లిన సగరమునుండి వ్రాయబడినట్లు చెప్పబడు రెండు ఉత్తరములును రుజువు కాబడలేదని ముద్దాయి న్యాయవాది తెల్పెను. నిజమని ఉత్తరములు రుజువుకాబడినను కుట్రబన్నినట్లు రుజువు కాలేదనిముద్దాయి న్యాయవాదియగు పండిత కపిలదేవ మాలవ్యాగారు వాదించిరి.

ఈ తిరుగు కనబర్చిన విషయములు గల ఉత్తర మొకటి తెల్లినందు ఆగష్టు 28 తేదీని వ్రాయబడినదని ప్రధాన న్యాయమూర్తి తెల్పెను. “నేను ప్రతిమేలుటపాలలోను నీకు నీన్నేహితుని చిరునామాకు ఉత్తరములు వ్రాసితిని. “యం” అనువాని గురించి విశేషములు తెల్పుము. వానిని రక్షించుటకు ప్రయత్నింపవలయును.”

ప్రధాన న్యాయమూర్తి:— ఉభయములను సంబంధించిన యేమియో నోక కార్యమునందు రాయగారికిని గుప్తాగారికిని సంబంధమున్నట్లు యాప్రకరణము తెల్పదా?

ఉత్తరములో గూడాగ్గ మేదియైన నుండవచ్చును. కాని బ్రిటిషుయండియాలో రాజుగారిపరిపాలనను ధ్వంసముచేయుటకు కుట్రబన్నినట్లు నా ఉత్తరములు తెల్పవని ముద్దాయి న్యాయవాది బల్పెను. అన్ని ఉత్తరముల విషయమునను యిదియే జెప్పవచ్చును. మనిఅర్థమగు, పోటోగ్రాఫులు, గుప్తామదాయి యగు జేంజినిసందర్శించుటయు, మొదలగు అంశములను న్యాయవాది యెల్లొకొనెను. కోపకారణముచే నిర్దోషులైన ఉత్తరములను వ్రాయుట చాల సులభమైన బనియని న్యాయవాది బల్పెను.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి:—కె. ఆర్. రాయయొక్క సాక్ష్యమును త్రోసివేయు విలులేదు.

న్యాయవాది:—నేరస్థులలో నోకడుగా కె. ఆర్. రాయ కన్పించుచున్నాడు. కాన నీతిని సాక్ష్యముతగా నిజమైనదనినమ్మకము లేదు. సమష్టివాదుల పత్రిక కె. ఆర్. రాయ కిరమ్ముచుండెను.

నిక్షేపబడిన “వాన్ గార్డు” అనుపత్రిక తమకు వచ్చెనని ప్రధాన న్యాయమూర్తి తెల్పెను.

జేంజిగారి కేసు

జేంజిగారిమీద నేరము విషయమై న్యాయవాదివాది చి యం. యస్. రాణు వ్రాసిన కొన్ని ఉత్తరముల విషయమై తెల్పినవి నమ్మదగినవిగావలెను. రాయయొక్క దస్తూరిగాని వానియొక్క చాలుగాని రుజువు కాబడలేదని న్యాయవాది తెల్పెను. మా స్కో పట్టణము నుంచి వచ్చిన నోక జాబులో నిట్లు గలదు:—“హైందవ ఉద్యమముయొక్క నాయకత్వమును వహించుట కొక పార్టీ లేవదీయవలయునను ప్రశ్న విషయము అహమదాబాదు కాంగ్రెసునకు ముందునుండియు చాలమందిచే నిజబు చర్చింపబడుచున్నది. ప్రభావశూన్యమందు ప్రభోధమును గలుగజేయవలసిన ఆవశ్యకతనుగురించి నేను మిక్కిలి నొక్కి డెల్పితిని.

అయితే అనలే పనిజేయనివారు రాటుమును మాత్రము చేపట్టుటెట్లనవచ్చును. ఇందుకు చదువుకొన్న ధనవంతులు నూలువడుకు ప్రజారకులే గలరు. వడుకుతో నక్కరలేనివారు కేలకొలది మందివారికి గాన్పించియెడల యీ అన్నములేక మాడు స్త్రీ పురుషులుగూడ అట్లు జేయగోరుదురు. ఇంతేగాక మనము గూలుపడుతున్నదే బాగా ఆపని డెలివినవారు వచ్చి కావలసిన సంగతుల నేర్పుటయు, మరమ్మతుల జేయుటయు సంభవించును. ఇంకాకటి గలదు. కేలకొలదిమంది తమంతట తాము వడుకు నెడల ఖర్చు చొకయగును. పన్ననినెంబరును వడుకు నీలగును. కావున మనము దరిద్రులతో బాటు పనిజేయునెడల నూలు వడుకుట పథ్యత్వార్థతకు వరుగునగుండుట నేవనింపక పోవుటయేగాక, అందువల్లనే దేశమునంతటి దారిద్ర్యవస్తువు తరిష్కార మగునని యంగీకరింపగలము.

హైందవ కార్యక సాంఘికవాదులు అంతర్జాతీయసభకు జేంది యుండవలసిన ఆవశ్యకతను బాగుగ గ్రహించిరిని నా అభిప్రాయము. సమష్టి అంతర్జాతీయవాదులు అంతర్జాతీయ విప్లవ కారులని వారు విశ్వసించుచున్నారు. ఈ కార్యక్రమముతో సంఘర్షణమునకు తీసుకొనిక ప్రభావతమము మనము దయారు చేయవలయును. ప్రపంచావభవము గలిగినట్టియు హైందవ నీరులను డెలివినట్టియు నగు వారలచే నీ కార్యక్రమము చచ్చింపబడినది.”

ఉత్తరములను జనువగా విని అందరిభాష విప్లవభాషగు లను తెల్పునట్టిదిగ నున్నదని ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు తెల్పిరి. తెల్లినసగరమునుండి యం. యస్. రాయగారి చే జేంజిగారికి వ్రాయబడిన లేఖలో నిట్లుగలదు. “హిందూవేశములో నోకపక్షమును యేర్పాటుచేయుటకు సమయ మాసన్నమైనదని అంతర్జాతీయ సమష్టివాదులు నమ్ముచున్నారు.” “ఈక్విలాఫ్” మాపత్రికచేరు. మహమద్ సిద్దిక్ మా పక్షములో సభ్యుడు. ఈతనితో గలసి పత్రిక సంపాదకుడగు సాహెంబుద్దీను బనిచేయును. కాబూలులోనున్న మాసాసమునుండి నాయన బనిచేయును.” యం. యస్. రాయగారు తెల్లినసగరము నుండి జేంజిగారికి వ్రాసిన ఉత్తరములో నిట్లుగలదు. “గాంధీగారి ఉద్యమము అంతరించెను. ఇటువంటి ఉద్యమము తెన్నియో బతుకుదేరును, అరబిందమతము, భగవంతుడునుతము మహారాష్ట్రల అతివాదత్వము, సి. ఆర్. వాసుగారి తీవ్రవాదత్వము అన్నియును బయటచేరును.” ఇంక నెన్నియో ఉత్తరములను న్యాయవాది జదివెను. ఉత్తరములు జదువుకు దీసికొనెను. (ఆ. వె.)

మంటిగోమరిరైలు కేసు

సాక్షుల విచారణ

లాహోరు, నవంబరు 4:—మిరాడాబాదు మాఫీ అసిస్టెంటు ప్రేక్షకులైన రైలు పనిలో నల్లద్రవహించెనని లేబడినకేసు విచారణ నేడుమరల ప్రారంభమైనది. హాంస్ అసిస్టెంటు ప్రేక్షకులైన రైలు పనిలోను గూడ ముద్దాయితరపు వకీలు క్రాసుపరీక్ష చేసెను. రైలు నియమిత సమయమునకు ముందుగా పోయిన హో సరియైన కాలమునకు వచ్చినట్లే పుస్తకములందు వ్రాసి కొనెదనియు గార్డు తన అనుజ్ఞ తీసికొననిది గంటకొట్టనిది రైలునువిడిచి పెట్టెననియు యిది నియమవిరుద్ధమనియు ఒప్పకొనెను. మరల పరీక్షింపగా ప్రేక్షకులు వెలుపల గడియారము లేదనియు, రైలుముందుగా బోవుచుండినహో తాను నిలిపివేయుటకు ప్రయత్నించుచుండుననియు ఆయన జెల్లిపెను.

మంటిజీమరి అసిస్టెంటు ప్రేక్షకులైన రైలుగారు 24 డైను రైలు వచ్చుచున్నట్లు వాత్రడబటుం రి గంతనకు చేరెననియు యందుకు వార్తనాలక్యముగా పంపితివని మూరాదాము ప్రేక్షకు నుండి రైల్వేనబడుటచేనని బదులు వచ్చెననియు డెలివీరి. ముద్దాయిని సిగ్గులరనుచు కాగితముపై నెవరు వ్రాసిరో తనకు డెలియదనియు, ఒక వార్తవ్రాయుటకు 2 నిమిషములు పట్టుననియు సాక్షి క్రాసుపరీక్షయంను డెలిపెను. మరియురువురు సాక్షులు విచారింపబడిన పిదప కోర్టుముగిసెను. (ఆ. వె.)

“జమీందారు” పత్రికాధిపుని విడుదల

మాలానా జాఫరుఅలీగారు, లాహోరులోని జమీందారు పత్రికా సంపాదకునికి 1920 సం॥ రాజుద్రోహపు నేరముక్తింద శిక్ష విధించి యుండిరి. ఈతని విడుదలగుర్చి పంజాబుకాసనసభ మందు తీర్మానము గావించబడెను. వీరు రయేండ్లు కారాగృహవాసము అనుభవించిన పిదప నేడే మంటిజీమరిజేయిలునుండి విడుదలైరి. వీరు రేపు లాహోరు బోయెదరు. అచ్చు రైల్వే ప్రేక్షకులవద్ద ఆహ్వానము ఊరేగింపు జరుగుటకు యేర్పాటులు గలవు. (ఆ. వె.)

8-11-24

శ్రీ కృష్ణవిలాససభ, తెనాలి

రామదాసు

రామదాసు సాత్రను బ్ర. శ్రీ. యడవల్లి సూర్యనారాయణరావుగారు ధరింతురు.

మేనేజింగు కమిటీ.

మాలానా మహమ్మదాల్లిగారి "కామ్రేడ్" పత్రికకు గాంధీమహాత్ముని సందేశము

నేను ఎరవాడ కారాగారమునందున్నప్పుడు నా అద్భుతమైన ఉద్యమ సారస్వతమును పరిపూర్ణముగా పాఠించితిని. తత్కారణమున మహమ్మదీయ మతభిక్షకులను ఆ మూలగ్రామముగ గ్రహించగల భాగ్యము నాకు కన్పించింది. మాలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ గారి ప్రసాదించిన హిందూ స్థానీభాషియును పుస్తకమును నెండు నుండుకొనియుంటిని. దీనిని చదివి ముగించినప్పటి నుండియు, ఇంకను హిందూ స్థానీ చదువలయునను ఆశ, ఆశురత నాకు కలిగినది. ఆయుర్దేకము నే నాభిమానముగా వైతిని. ఘయాబీ క్వెరీషీగారు "మిరీపుస్తక ముచదివిన బాగుగా నుండునని" చెప్పిన పుస్తకముల (హిందూ స్థానీవాచకముల) నిట్టిని పంపగోరితిని. అంతేగాక ఆయుర్దేక కసమమున ఆకారాగార భాండారము దు దేశభాషావాచక ము లేనైన కలవేరూ యని విచారించితిని. అందు ఉరుదు, మహారాష్ట్ర, తెలుగు, కన్నడ, గుజరాతీ, పోర్చుగీసు కలవు వీటినిగాంచి నే నాభిమానముగా వైతిని. సంతోషించితిని. అవి కొలదిసంఖ్యగా నున్నను అప్పటి కవియే చాలిననుకొంటిని. నాకిచ్చిన పుస్తకముల పట్టికయందు మహమ్మదీయ బండ్లలకు కావలసిన ఉరుదు మాత్రగ్రంథము లుండుట చూచితిని. ఆ గ్రంథములు నాకు కావలయునని కోరితిని. ఆ పుస్తకముల నన్నిటిని లాహోరు అంజుమాన్ ఇహిమయత్ ఇస్లాంబాదు వరుసగా ప్రచురించిరి. సహర్నముగ నాలోనేనిట్లు తలచితిని. "నేను ఉరుదుభాషను నభివృద్ధిపరచుకొనుటయే గాక యీ పుస్తకములు బాలర కెంతవరకుపయోక్తములో చూచెదను గాక" యనుకొంటిని. రెండవవాచక పుస్తకమునందు నేర్పు కొనవగిన విషయములు పెక్కు గలవు. అందు మహమ్మదు జీవితగాథలగును. అందుమహమ్మదుయొక్క విధేయత, బౌద్ధార్యము, సహనము, ధీరత్వము, యాక్రాయుక్త విచక్షణాపటిమ మొదలగు సద్గుణములు గూర్చిన కథలగులవు. స్నేహితులను విరోధులను గూడ సమముగా ఆవిరింపబడుతుండు మహమ్మదును గలనేర్పు, భగవంతుని మహామహిమయందు గల విశ్వాసము, అవియినియననేల, నరుడు దేవత్వమునందుటకు కావలసిన గుణములన్నియు మహమ్మదునందు మూర్తీభవించెనని నినర్పనపూర్వకముగ ఆ కథలందుగలవు. మహమ్మదును తిట్టి పరుషవాక్యములాడుచున్న జూన్ముతవర్తకుని మహమ్మదు ఆదరించుట యొక నిదర్శనము. తనగురువును తిట్టుచుండుటగని ఉమాత్ ఓర్వలేకపోయెను. కాని మహమ్మదు తన శిష్యుని ముందరించెను. శిష్యునితోందరకు ప్రాయశ్చిత్తముగ, వర్తకునికీడునలసిన ద్రవ్యమునకు వైన అదనముగా మరికొంతద్రవ్యము నిమిషము గూడ చెప్పెను. ఇట్లాజూన్ముతవర్తకుని మహమ్మదు చూపిన యాదరణ మున కావర్తకుడు మహమ్మదీయమతమును స్వీకరించెను. ఇట్లు జరుగునని ఉమాదు తలచియుండలేదట. ఇంకొకకథ ఒకనాడు మహమ్మదు, నిస్సహాయుడై, నిరాయధుడై, ఒంటరిగ, నోకపు తుచ్చాయ విశ్రమించియుండెను. అతనివిరోధ, నా సేవదొకడు చెట్టుచాటునుండి యాతనిపై లంఘించి కత్తిమాసి "నిన్ని పుడు రక్షించువాడెవడు?" యని గద్దించిపలుక మహమ్మదు నిర్భయముగావెంటనే "అల్లా"యని హురులముగ పలికెను. ఆవిరోధి డగడ వడకసాగెను. భయంకర దృశ్య మేది యొయొకటి యాతని కి పొడగట్టి నట్లు తోచెను.

కత్తిబారి క్రిందపడెను. మహమ్మదుకత్తి నందికొనెను. కత్తిని రుగ్ధిపించుచు "నిన్నెవడిపుడు రక్షించువాడ?"ని వాని నడిగెను "ఎవరును లేర"ని యాతడు ప్రాణాశనముకొనిన వానివలె కంపితస్వరమునందుచ్చరించెను. మహమ్మదు వాతని జీవితమును హరించెనా? లేదు. అతని క్షమించి వదిలిపెట్టెను. అప్పటినుండియు ఆనా సేవకు ఆ సేవదాయెను.

మహమ్మదు ప్రత్యర్థులను, వైరులను, ఆదరించుటయందు బౌద్ధార్య బౌద్ధత్వములచూపిన నిదర్శనము లింతకుమించినవి కలవు. మాలానా పీల్లీగారి గ్రంథముల దిట్టిని కొట్టికొలిదిగ నున్నవి. అందు ఎవరి సేవతమునం దెట్లు కలుపుకొనవలయునో అవిధానములుగూడ కలవు. హిందువును మహమ్మదీయునిగా, మహమ్మదీయుని క్రిందించువుగా, చేయువిధములు చూపగల వాకధలు. నాస్వల్పబుద్ధికి తోచినంతవఱకు పరమత స్వీకారము నకు మహాన్నత గుణాదర్శనపూర్వక సరియైనది. అట్టి ప్రచార మే దోషరహితమై, నిర్దుష్టమై, అజూరమై. అగ్రజగమై యలరారును. గుణగణము

చే మతములూర్పునందునుగాని బలవంతముచేకారు. ఈవాక్యములను నేను ముత్రచూరమెట్లు జరుగవలయునో చూచించుటకు ప్రాయశఃలేదు. ఇందునాయాశ చూచేమన మహమ్మదు జీవితమునుండియే మనముపాఠముల నేర్చుకొనవలయునని. హృత్పూర్వకై మతభిక్షాపనము మనము వాంఛించుచో మహమ్మదుచూపిన సహనము మాకుతల పూర్వముగ నలవడజేసికొనవలయును.

మహమ్మదుజీవితమునుండి చూపిన యానిదర్శనములు నచ్చని హిందూపాఠకులు తమభారతరాజ్యాధికారగ్రంథముల తెరచిచూచినచో వారికందు లక్షలకొలిదిగనిదర్శనములగుపడును. తమనానాసాధారణముల చూపుట కవి యాటపట్టులు.

మనముచేయవలసిన దిది చేయగూడని దిదియని సిద్ధాంతీకరించు తీర్మానముల విపులపరచుట నవసరము. నాటికి వ్యాఖ్యానములు చేయుట అసందర్భము.

బహుజనోపయోగమునకు నిరంతరము నాత్రపడుచు "సర్వజనానుభవోపకరణం" యనుసిద్ధాంతము నాదర్శనముగానుంచుకొని యంతరాత్మలకిప్పుడు విజ్ఞప్తులచేయు నవసరములేదు. పస్తతము ఆత్మప్రబోధము దండుగ మనమతములయొక్క మూలనాశ్రమలందు నమృతమునుంచి ఆతీరున వర్తింపబడు సేర్పరానిచో రెండుసంవత్సరములనుండియు మనలో పెక్కుమంది జేపుని, మతమును, ధిక్కరించుచున్నారని మనము గ్రహించగలగుదుము. ఒకరినొకరు లొంగదీయుటకు ఒకరిమతములందింకొకరిని కలుపుకొనుటకు, ఒకరినొకరుబలవంత పరచుకొనుచు రెండు సంవత్సరములనుంచుయు మనలను మనమే హింసించుకొనుచున్నాము మనదే మనమే దౌర్జన్యమొనరించు కొనుచున్నాము. తమతమ కుట్ర, ధర్మముల నిర్వర్తించుకొనుటకు మారుగ హిందూమహమ్మదీయులు తమతమ హక్కులకొరకు పోరాడుచున్నారు. విజ్ఞుత్తధర్మముల నెగురగొట్టుచున్నారు. హక్కులకై ధర్మముల నాచరింపకుండుట యన్యాయము.

హిందూదేశ మొకవిభాగము. హిందూమహమ్మదీయ మతములు రెండును దానికి రెక్కలు. కానిదానిపక్షము లిపుడాడుటలేదు పక్షానలను జడత్వమంజిరి. స్తంభించినది. ఆకారణమున భారతవిభాగము ఆకాశమునఆత్మంతోన్న స్థానమున నాడలేకున్నది. స్వేచ్ఛావామువుల పీల్చుటకు శక్తిచాలనిదియేనది. స్వాతంత్ర్యవాదులమును స్ఫురింపలేకున్నది. మనలనిట్లు స్తంభిభూతుల చేయుట హిందూమతభిక్షముగాదు. మనల కీజడత్వమునాపాదించుట మహమ్మదీయ మతసారముకాదు. మహమ్మదీయ మతమును బలహీనముగా వీనర్చుట, మహమ్మదీయుల బలమును తగ్గించుట, హిందువుల మతమునందున్నదా? హిందువులు మహమ్మదీయ భగవత్కరులగుట హిందూమతలక్షణమా? లేక మహమ్మదీయులు హిందూధర్మం మొనరించుట మహమ్మదీయమతలక్షణమా? ఒకరిమతముల నొకరుపాడుచేయుట కామతములాప్యకొనునా! మతమునందొక నాశనశక్తియా?

నాశన విధానమే మతమున కాశయమా? మానవుని యందుగల మహాన్నతగుణ గణముల భేదించుట, స్వాతంత్ర్య విధ్వంసమొనర్చుట. ఏ మతమునైనను లక్ష్యమునా? లక్షణమునా?

(మహమ్మదాల్లిగారు స్థాపించిన ఆంగ్లపత్రిక కామ్రేడ్, హిందుస్థానీ పత్రిక హేమదార్) కామ్రేడ్, హేమదార్ పత్రికలు, హిందూ మహమ్మదీయులకు "స్వాతంత్ర్యమునకు, వికమత్యమునకు, సాధనము పరస్పర మతసహనము. భారతదేశీయులు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పారసీకులు జూదయులు ఏమతమునారైనను సరే పరస్పర సహనముచూపరేని స్వాతంత్ర్యమురాదు"ని చెప్పుటకు మౌల సవతరించినది. ఈ పత్రికల పునరుద్ధరణయందు మహమ్మదాల్లిగారిగా రొక పెద్దపాత్రతను, భారమును, తమ భుజస్మంధము నందు భరించుచున్నారు. కానినారు భగవంతుని కి జెరతురు. భగవంతుని సంపూర్ణముగ విశ్వసించును. నిర్భయగా ధాంధకారమును చీల్చివైచి, మార్గము చూచు గోచరింపచేయు దివ్యజ్యోతియును భగవంతుని మహమ్మదాల్లిగారి ప్రయత్నముల సఫలములై, జయప్రథములై యుండుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. వారి ప్రార్థనలకు నాప్రార్థనల జోతగానుండుగాక. వారెప్పుడును మిత్రమిత్ర భేదములు లేక నిష్పక్షపాతి ముగ ప్రవర్తించుచు గాక. వారును వారి సహాయకారులును క్రోధమునగాని తొందరచేగాని ప్రాయశ్చిదురుగాక. ఈ పత్రికలందలి ప్రతి పదమును దేశభక్తి దయమునకు తన్మూలమున మానవాభ్యుదయమునకు తోడ్పడు శక్తిని గలిగియుండు గాక. భారతదేశమందలి వివిధ మతము

లందును శాంతిసౌమ్యమును, సహృదయమును పెంపొందింప జేయుటకు వీరి పత్రికలు తోడ్పడుగాక.

అలీనాదరులకును సామనుగల గాథమైతిని నేనెల్లప్పుడును, అసకాశ యదౌరకినపుడెల్లను ప్రకటించుచునేయుంటిని. వారు పక్కాముసల్కాగులుగ నుండినారెవరు. నాజ్ఞేయున్నారు గూడను. నేనును పక్కాహిందువుననున్నాను. ఉండగలను. ఈపక్కాప్రభావము మాకెప్పుడును ఆటంకముగ నుండలేదు. మేముకరినొకరు సంపూర్ణముగ విశ్వసించుచు. ప్రేమించుచు. గౌరవింతుము. కొందరు మహమ్మదీయులనును హిందువులనును ఇంత గాఢస్నేహ ముండుటకు వీలున్నచో హిందూముసల్కాను లందరికిని నిట్టిస్నేహ మేలయుండ గాదు? ఇదియు తీర్కెను. నిజముగా స్నేహముగా నుండవలెనని వాగ్దానించినచో హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము స్థిరముననునదాలెక్కడు "ఆన్నద" (జవాబు) ఈ కామ్రేడ్, హేమదార్ పత్రికలు మహమ్మదీయ మతజ్ఞ సారమునున్నదిచేసి వికమత్యభావముల పెంపొందించుగాక. ఈ పత్రికలకు భగవంతుడు సంపూర్ణవిజయభిష్యదుల నొసగి కాపాడును గాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

బహుమాత్రము, మధుమేహము, బలహీనము, జ్వరము మొదలగు వాటికి నమృత మైన ఔషధము

నేను బహుమాత్రమువలన 1916 సంవత్సరమునుండి బాధపడుచుంటిని. నేను 1916 లో ఔషధసేవకు గడంగి వ్యయము వుంచబడితిని. చక్కెరగాని మహాపదార్థములుగాని తినగూడదని చెప్పబడితిని. ఈ ప్రకారము 2 సంవత్సరములు పథ్యముండి మరల మూత్రవరీక్ష చేయింపగా వ్యాధి యింకను వుండెను. తర్వాత పథ్యము వదలివేసితిని. 1920 మే నెలలో వంతుజ్వరము 95 రోజులు వచ్చెను. డాక్టరుగారికి చూపినంతట మూత్రములో ఎక్కువభాగము తీసివేసెనని చెప్పిరి 1920 అక్టోబరులో ప్రస్తుతము మద్రాసు అగ్నినియన్ వీధిలో నెం 72 రు భవనము జార్జి టౌకనం దుండు తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురవాసియగు పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారిని చూచిగంతట వారు యీ వ్యాధిని, బలహీనతను పోగొట్టెదనని పూచీపడిరి. కొంత కాలమువకు చాల బలవంతుడనైతిని. 2; నవంబరులో మరల మూత్రవరీక్ష చేయించగా యే విధమైన వ్యాధినంబంధములు లేనని చెప్పిరి. పండితులవారి చికిత్సలో నుండుతరి 8, 9, రోజులు జ్వరమువచ్చెను. జ్వరములకు 2, 3 రోజులు ఔషధమిచ్చి నివారించిరి. ఈ పండితులవారు ఎవ్వరి యింటికి వెళ్లరు. కాని వ్యాధిగ్రస్తులే వారింటికి వెళ్లవలెను. వారు మొదట అభిప్రాయము తెలియకర్చుటకే 15 రూపాయలు పుచ్చుకొందురు. మందులుగూడ అధిక ఖరీదుగలవి. వీరు మూగ, గ్రుడ్డి, ఏనుగుకాలు, కుప్పు, మొదలగువాటిని కూడ నివరించేయగలరని అచ్చటికి వచ్చిన అనేకులనుబట్టి తెలిసికొంటిని. (చకటన నెం 5) 3-12-20, జె. బ్రాన్,

డిప్యూటీ ఎగ్జామినర్ మిలిటరీ ఆకాంటు డిపార్టుమెంటు,

మోహినితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు మోగమైనది. ఇదివనోపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదేవుడువ్యాగములు మొదలగువారికి నుభినిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుందరుల మోహాలవణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ లేచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రవణీయముగు సువాసన శిష్ట సలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారిలకుకూడ పరిమళము వ్యాపించును తలలోచుండును పుట్టి నివ్వదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి తలకొలిది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి యున్నాము. వేయేలకసాపరికిలించిన నిజము తెలియగలదు అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 సం॥ నవంబరునెల 6-వ తేదీ

గురువారము

మాక్తనాల్లుగారి వేగిరపాటు

మాక్తనాల్లుగారు మంత్రపదవికి రాజనామా నిచ్చిరి. బాల్మీనిగారు ప్రధానామాత్యులుగ బని చేసెదరు. మక్తనాల్లుగారు మిగుల ప్రతిభావంతులును, నిపుణులు ననుటకు సందయములేదు. విదేశ రాజ్యాంగవ్యవహారములను పేరు కడు సమర్థతతో నిర్వహించిరి. కాని చివరిదినములలో దూరదృష్టిని కోల్పోయి వేగిరపాటు జూరినది, తెల్లమగుచున్నది. కాంపుబెలుకేను సందర్భమున రాజనామా నిచ్చి యుండుట భవ్యమా యని చర్చింప బనిలేదు. ఏల నన, ఆయ్యది మాక్తనాల్లుగారి గౌరవమునకుసంబంధించి యున్నది. స్వల్పవిషయముతో కన్నర్యేటి పులకగోత్రజీవి విశ్వాసరాహిత్యత్యాగమును ప్రవేశ పెట్టుచున్నపుడు, మాక్తనాల్లుగారు స్వలాభమును సయితము గౌరవ రక్షణార్థము గొల్పోవుటలో వింత లేదు. మాక్తనాల్లుగారు ధీరునివలె ప్రవర్తించి, బ్రిటిష్ వారి కుండెడి లాభనష్టపరిగణనస్వభావమును విడనాడిరి. అందుకుమాక్తనాల్లుగారిని మెమునందింప జలము. కాని ఎక్కడు నామ్యముగ ప్రవర్తించి యున్నచో లిబరలుపక్షము వాత్రో న్నెహమును విడినాడుట కివసరము లేకుండెడిది. రుష్యా సంధిషయమై లిబరలు పక్షమువారికి భరింపనందులకు మాక్తనాల్లుగారు కోపాద్రీపితులయిండుట గనుపించును. ఆకారణమే, కాంపు బెలుకేనులో లిబరలుపక్ష సవరిణులు అంగీకరింప నియదయ్యెను.

మాక్తనాల్లుగారియనను తమ కింతయన్యాయము జరుగునని తలచియుండరు. కన్నర్యేటిపుల కింతయధికసంఖ్య చేకురు ననియు నూహించి యుండును. బ్రిటిష్ పట్టరులు మంచిచెడ్డల తారతమ్యమును గుర్తించి, అభివృద్ధిపక్షమువారికే తమసమ్మతుల సచ్చేదరని యూహించి యుండురు. మాక్తనాల్లుగారి యవన్యాసములు అత్యంత విజయోత్సాహమును జూపెను. కాని, తుదకు ఫలిత మన్యధా పరిణమించెను. కన్నర్యేటిపులను బలపరుప నెంచిన లిబరలుపక్షమువారు ఆత్మహత్య నొనరించుకొనిరి. లేబరుపక్షము సెనుకటికన్న బలపడుటకు మార్గము, సంఖ్యలందు క్షీణించెను. కాంపుబెలుకేనువిషయమున జూపిన ధీరత్వము, మాక్తనాల్లుగారు ఇతరవిషయములలో జూపజాలక వెనుదగ్గిరి. అంగప్రజాభిప్రాయమును సుముఖము గావించుటకై వీరు కొన్ని సందర్భములలో వేగిరపాటు జూపి, స్వీయగౌరవమును లేబరుపక్షగౌరవమును గూడ కోల్పోయిరి. ఈజప్తుసమన్యవిషయమున జగ్గల్ పాపాగారి హితమును పూర్తిగ నిరాకరించుట మొదటిసందర్భము. జగ్గల్ పాపాగారు, సాడనువిషయమై విన్నవించుటకును, ఈజప్తు కొనగినస్వాతంత్ర్యము సార్వకమగు

టకుబ్రిటిష్ సైనికులను దేశమునుండి దొలగింపగారు టకును, ఇంగ్లండుకు వెడలియండిరి.

జగ్గల్ పాపాగారికి లేబరుపక్షముపై విశేషాభిమానము గలదు. కారణము విదితమే. అధికార పదవిని వహించకముందు లేబరు పక్షము వారు చూపిన సంపూర్ణ సానుభూతియే ఇందుకు కారణము. లేబరుపక్షమున కింకను వెనుకటి సానుభూతి గలదనియే వీరు దలచిరి. జగ్గల్ పాపాగారు ఇంగ్లండుకు బోవుట ఈజప్తుప్రజలలో ననేకులకు ఇష్టములేకున్నను వారు స్వంతబాధ్యతవై వెడలి యుండిరి. మాక్తనాల్లుగారు జగ్గల్ పాపాగారి కోర్కెలను నిరాకరించి వారిని మిగుల ఆశాభంగుల గావించిరి. తమకు గలిగిననిరాశను వారు పిమ్మట వెల్లబుచ్చిరి. మాక్తనాల్లుగారిటుల బ్రవర్తించుటకు కారణము బ్రిటిష్ ప్రజలను విముఖుల గావించుకుండుటకే. కానివీరియెత్తుకొనసాగలేదు. మరియొక సందర్భము జనోవిఫ్ గారి లేఖ. బ్రిటిష్ ప్రజలను తిరుగుబాటుకు పురికొల్పినటుల ఆలేఖ యందు గనుపించును. జనోవిఫ్ గారు రుష్యాను ప్రముఖులు. ఎంత వెట్టివాడయినను రుష్యా ఇంగ్లండులకు సంధి గురువుచున్న సమయమున ఇట్టి లేఖను వ్రాయుటకు బూనుకొనునా? తానాలేఖను వ్రాయలేదని జనోవిఫ్ గారు ప్రకటించిరి. ఇంగ్లండు నందున్న సావియటు ప్రతినిధియు అటులనే ప్రచురించెను. ఉత్తరము నిజమయినదా లేక ఫోర్జరియాయను విచారణను మాక్తనాల్లుగారు గావించలేదు.

ముందుకు వెనుకల నాలోచింపక, శత్రువుల కెటుల సంత్యసందేశ మంపెదరో ఆరీతిని కడతీవ్రమగు ప్రత్యుత్తరమును మాక్తనాల్లుగారు రుష్యా ప్రభుత్వమునకు బంపియుండిరి. స్నేహభావముతో మెలగుచున్న రుష్యా కిందువలన నెంత తీవ్రాగ్రహము గలిగి యుండునో యూహింప వచ్చును. రుష్యా పట్ల కానిన్యము జూపుటలో, కన్నర్యేటిపులను మించినటుల జూపవలయునని, మాక్తనాల్లుగారు దృఢీకరించి యుండురు. కాని, మాక్తనాల్లుగారు కొనిన ఫలము చేకూరలేదు. కన్నర్యేటిపులకున్న పలుకుబడి చేతనేమి, ప్రతికా ప్రచారమువలననేమి, అసత్యపు లేఖనుగూర్చి భూమ్యాకాశములు తలక్రిందు జేయబడెను. లేబరుప్రభుత్వసమాధానమును వినువారు లేరయిరి. ఇంగ్లండులో విప్లవము గలిగించుటకు రుష్యానులు బ్రయత్నించు చుండగ, మాక్తనాల్లుగారు అట్టి ప్రయత్నములను నిరోధింపక మీదమిక్కిలి రుష్యానులకు సహాయము జేయచున్నారను అపవాదము దేశమందంతటను బ్రాకిబోయెను. వోటరులు చాలమంది లేబరుపక్షమున కెదురు తిరుగుటకును, కన్నర్యేటిపుల సభిమానించుటకును, కల్పితలేఖ తుదకు ప్రబల కారణమయ్యెను. మాక్తనాల్లుగారు లేఖయొక్క సత్యాసత్యములనువిచారించి, అయ్యదికల్పితమని వెంటనే ప్రకటించి యున్నచో, ప్రజాభిప్రాయము లేబరు పక్షము వంకకు దిరిగెడిది.

మాక్తనాల్లుగారు రుష్యాసందర్భమున అపజయము గాంచియుండగ, ఫ్రెంచిలేబరుమంత్రులుగూ హరియటుగారు రుష్యాప్రభుత్వముతో సమాధాన పడుటలో కడుశాగరూకతతో మెలగెను. రుష్యాను ఫాన్సుప్రభుత్వము గుర్తించెను. ఫ్రాన్సునందు

క్రాసినుగాడు రుష్యారాయబారిగ నంగీకరింపబడిరి. జనోవిఫ్ గారిలేఖ సత్యమా ఫోర్జియా యని నిర్ణయించుటకు లేబరుపక్షమువారి విచారణ సంఘమును నియమించిరి. కాని తా మివిషయమును నిరాకరింపజాలవని, విచారణ సంఘమువారు ప్రచురించెరుట. అసలులేఖ ప్రభుత్వమువారికెండ్ల బడలేదు. ఏదో యొకపత్రిక కది చేడిక్కెనట. దీనిని ఎవరును ఇంతవరకు బయటపెట్టలేదు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు అసలు లేఖను చూడకుండన, రుష్యాప్రభుత్వమున కంత్య సందేశమును పంపి యుండిరి. తుదకు వ్యవహారమంతయు ఎంత హాస్యాస్పదముగ పరిణమించినదో, కనుగొనవచ్చును. నిరాధారమగు నిట్టివిషయమునుగూర్చి ఇటుకన్నర్యేటిపుల పక్షమువారును అటు లేబరుపక్షమువారును ఎన్ని కలనిమిత్తమైలేపోనిగండ్రగోళముచేయట, బ్రిటిష్ పక్షానికి నిదర్శనము. మాక్తనాల్లుగారు తొందరపడిన మూడవసందర్భము బెంగాలు అరెస్టులు.

బెంగాలు అరెస్టుల విషయమై లేబరు ప్రభుత్వమువారింత తొందర నేలపడవలయును? బెంగాలులో నిపుడెమియ క్రొత్త గండ్రగోళము గనుపించదు. బాధ్యతగల నాయకులను నిర్బంధింప వలసిన యగత్యము గనుపించదు. నాగరిక ప్రపంచముచే నెవగింపబడిన ప్రాతిచట్రము సమలులో బెట్టవలసిన యావశ్యకత అనలేదు. ఇట్టిసిద్ధిగోస్వాతంత్ర్య రక్షకులమని ప్రకటించెడి లేబరు ప్రభుత్వమువారు ఏల యింత తొందరపడిరో దురూహ్యము. కారణ మొకటైయుంధవలెను. హిందూ దేశ నిర్బంధముల పరిషయమున కన్నర్యేటిపులకు తామేమాత్రము దీసిపోమని వీరు ప్రపంచమునకు ప్రకటింప నెంచి యుండురు. ఆపిషయమై బ్రిటిష్ ప్రజలను సమ్మింపదలచి యుండురు. తాత్కాలిక లాభమునకై లేబరుపక్షమువారిట్టి తొందరపనులకు గడంగుటవలన తమ శాశ్వత కీర్తిని కోల్పోయిరి. సర్ ఇంకరక్ నాయరుగారు సయితము లేబరుపక్షమువారి చర్యలను నిరసించిరి. "నూ్య లీడరు" పత్రిక సయితము నిరసించెను. మాక్తనాల్లుగారి వేగిరపాటువలన తమకుగాని ఒరులకుగాని లాభము లేకబోయెను. మరల లేబరుప్రభుత్వము పరిపాలనాధిపత్యము వహించుటకు ఎంతకాలము పట్టునో యూహింప సశక్యము. ప్రస్తుతిస్థితినిబట్టి చాలకాలమువరకు కన్నర్యేటిపులు హాయిగ నిదురింపవచ్చును.

అమెరికను పండితులు : గాంధీమహాత్ముడు

హైందవ భావ మతిరున నడుచుచున్నదో కనుగొనుటకు అమెరికను పండితు లిరువురిదేశమునకు విచ్చేసిరి. కొంతకాలము క్రిందటివరకు పాశ్చాత్యులీ దేశమునకు విచ్చేసి దేశప్రముఖులతో సంప్రతింపక, వారి యభిప్రాయములను కనుగొనక, దేశమునందు తమ యిచ్చనచ్చినచోటుల సంచరించి స్వదేశములకు వెడలినపిమ్మట భారతీయులు అనాగరికులనియు చెల్లును చేమలను పూజించువారనియు పాశ్చాత్యులలో సహవాసములేకముండు వారికి నాగరికమన నేమియో తెలియదనియు ఇష్టపెట్టడే వారు కన్నుల దెరుచుచున్నారనియు పాశ్చాత్యులచే సుశిక్షితులయినగాని భారతీయులు తల

యెత్తజాలరనియు మున్నగు విపరీతవిషయములను ప్రాస గంభీరములను ప్రచురించిరి. వీనినే బ్రటిష్ ప్రజలెము తదితరు లేమి ప్రమాణముగ భావించుచుండిరి. అమెరికను పండితు లట్టి యుద్దేశ్యముతో నిక్కడికి వచ్చియున్నయెడల వారికిగాని ఇతరులకు గాని ఇసుమంతయు లాభముండదు. దురభిప్రాయ పూరితులుగాక, హైందవ విజ్ఞానమును గ్రహించుటకు వీరు నిజముగ పునుకొనుచో, అమూల్య గ్రంథము లనేకములను గ్రహింప వలెగును. గాంధీమహాత్మునితో కలసి ముచ్చటించుటకు అహమ్మదాబాదు సత్యాగ్రహశ్రమమునకు వీరుబోయి యుండిరి. మహాత్ము డక్కడ లేకుండుటచే డిల్లీకి బోయిరి. మహాత్ముడు డిల్లీ నుండి కలకత్తాకుబోయి యుండుటచే, అక్కడను కలిసికొనలేక బోయిరి. త్వరలో వీరు మహాత్ముని కలిసికొనదలచిరి. అమెరికాలో మహాత్ముని గూర్చియు, అతని యద్యమము గూర్చియు పలువురు శ్రద్ధవహించుచున్నారనియు, ప్రపంచమునందలి అధ్యాత్మిక శ్రేష్ఠులలో మహాత్ముని డెర్చుచున్నారనియు, వీరు సూచించిరి. మహాత్ముని యద్యమము ప్రపంచదృష్టి సరికట్టుటకు, భారణము గలదు. అయ్యది కేవల సిద్ధాంత పూర్వము మాత్రమే గాదు. ప్రపంచమునకు మహాత్ముని సందేశ మవసరమగుచున్నది. సత్య అహింసా పామార్థములు పూర్తిగ మరుగిగుటచే, ప్రపంచము కల్లోల పూరితమైయున్నది. మహాత్ముని ప్రతిపాదనము సత్యతేజమును మరలప్రజ్వలించజేయుచున్నది. ఇయ్యది ప్రపంచమున కెంతయవసరమో హిందూదేశమున కంతి యవసరము. అందుచే ఇతరమార్గముల నవలంబింపక భారతీయులు ధర్మమార్గా వలంబనము చేతనే గమ్యస్థానము చేరుచోతాము తరించుటయగాక ప్రపంచమునుగూడ తరింపజేయగలరు. మహాత్ముని నాయకత్వమును కోల్పోవుటకు స్వరాజ్యపక్షమువారు నమ్మితింపరయిరి. కలకత్తాలో జరిగినసభలో నిది విదితిమయినది. మహాత్మునకును దాసు పక్షము వారికిని సమాధానము గుడినటుల దెలియుచున్నది. మహాత్ముడు సంయుక్తరాష్ట్ర సమావేశమునకు దెలిసినసందేశము నూతనమయినదిగాదు. కర్దరు, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము అస్పృశ్యతా నివారణము కొరకు పాటుబడవలయునని మహాత్ముడు హెచ్చరించెను. ఇయ్యది కడు సామాన్యవిషయముగ గనుపించినను స్వరాజ్య బీజములు వీనియందేగలవు. అన్నిటి న్నను అహింసారక్షణము ముఖ్యమయినది. మహాత్ముడు వంగదేశమునకు వెడలియుండుటచే వంగదేశీయులు మహాత్మునిహితము నాలకించి అహింసాపథము నవలంబించియే గమ్యస్థానము జేరుటకు నిశ్చయించెదరుగాక! అట్టితరి హిందూదేశము మరల గురువీరము నాక్రమించుట కవకాశ మేర్పడును.

అమెరికా అధ్యక్షుడు
కూలిడ్జిగారు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు మరల అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. ఇటుల జరుగునని వెనుకనే యూహింపబడెను. హార్డింగ్ గారి ఆకస్మిక మరణమునకు ఫలముగ కూలిడ్జిగారాస్థానమునందు ప్రవేశించిరి. అందుచే, వారు పూర్తికాలము బనిచేసి యుండులేదు. కూలిడ్జిగారి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్
గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పించవలెను
యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

6.11.24
కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
చందాలు 49781-8-8
ఇదివఱకు 24528-1-8

పుజానిధికి సమ్మదించుచు చిరనామా:—కా నాగేశ్వరరావు నెం. 7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాస్

పరిపాలనము బడుదుడుకులు లేకుండ జరిగిపోవుచున్నది. మద్యపాన నిషేధము పట్ల వీరి కభిమానము గలదు. యూరపియను వ్యవహారములలో పాల్గొనుటకు గాని, నానారాష్ట్ర సంఘమున బ్రవేశించుటకు గాని, కూలిడ్జిగారు రంగీకరింపబోదు. తమ సిద్ధి తాము చక్కబెట్టుకొనిన జాలునని దలచు అమెరికను దృక్పథమునే కూలిడ్జిగారు రనుసరించుచున్నారు. విల్సను గారొక్కరే, ప్రపంచమున శాంతియు సఖ్యమును గుదుర్చవలెనని ప్రయత్నించిరి గాని ప్రయోజనము లేకబోయెను. అప్పటి నుండియు, అమెరికనులు అన్యుల వ్యవహారముల నుండి వైదొలగి యుండిరి. ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్యము విషయమై కూలిడ్జిగారు రెటుల బ్రవర్తించెదరో చూడవలయును. ఫిలిప్పైనుల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాంఛను సఫలపరుచుటకు, కూలిడ్జిగారు రంగీకరించుటలు, ఇటీవల వార్తలు దెలిపెను. మొదట కూలిడ్జిగారు ఫిలిప్పైనుయద్యమముపట్ల ప్రబల విముఖతజూపినను, తుదకు లొంగి నటుల దెలియుచున్నది. అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రము పెక్కువిధముల సభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ధన భాగ్యసమృద్ధి యందద్వితియస్థానము నలంకరించుచున్నది. యూరపియను కల్లోలములందు జోక్యము కలుగజేసికొనక, అన్ని దేశములకును, పెట్టుబడి పెట్టుచున్నది. అమెరికాతో సన్నిదేశములకును అవసరములదు. ఇట్టియనుకూలస్థానమును కూలిడ్జిగారు మానవశ్రేయమున కుపయోగించెదరో, లేక కేవలస్వార్థమును పెంపొందించుకొనుటకై వినియోగించెదరో చూడవలయును.

కరాచీ మ్యునిసిపలుసంఘము
కరాచీ మ్యునిసిపలుసంఘమువారు బాంబాయి గవర్నరుగారికిస్వాగతప్రత్యమునుసమర్పించుటకునిరాళించిరి. ప్రస్తుత పాలనావిధానముపట్ల ఆసక్తిని జూపుట కింతకన్నను వేరుమార్గములేదు. దేశనాయకులకు మ్యునిసిపలుసంఘములు స్వాగత మిచ్చుట దోషముగ పరిగణింపబడుచున్నది. మ్యునిసిపలుసంఘములపై సర్చార్జి విధింపబడుచున్నది. మ్యునిసిపలుసంఘములకు తమనాయకులకుస్వాగతమిచ్చుట కవకాశము లేనిచో, స్థానికస్వపరిపాలనము వట్టి బూటక మనుటకు సందియములేదు. ఆ విషయమటుండ, గవర్నరుకు విజ్ఞాపన నీయకుండుట, రాజద్రోహ మగునా? కరాచీ డెయిలీగజెట్టు, మ్యునిసిపలుచర్యను రాజద్రోహమనియే బిలుచుచున్నది. దీని కణగద్రొక్కవలయునని, సూచించుచున్నది.

డెయిలీగజెట్టుపత్రిక వలె తలచువారు ప్రతిపక్షులలో పలువురు గలరు. కాని ఆంగ్లోహైందవ పత్రికలఘోషకు జడిసి, భారతీయులు ఆత్మగౌరవమును కోల్పోవజాలరు.

పాలస్తీను పరిస్థితులు
పాలస్తీనుదేశమును యూధులనివాసభూమిగ జేయవలయునని బాల్బరుగారు జేసిన ప్రయత్న మింకను ఫలించలేదు. ప్రపంచమునందలి యూధులను రావించి, అరబ్బులను మూలద్రోయుట ఏమి న్యాయమో ఇంతవరకు గోచరింపలేదు. అరబ్బులు నూతనోద్యమముపట్ల తమ ప్రతికూలభావము నింత వరకువిడువలేదు. బాల్బరుప్రతిపదనితోత్సవసందర్భమున, అరబ్బులందరును పనులను మానివైచి తమ అనమ్మతినిదెలిపినటుల, తెలియుచున్నది యూధుల ప్రాబల్యమును పెంచుటకుజేసెడి ప్రయత్నములను తుడివరకు తా మెదిరించెద మని అరబ్బులు శపథ మూనిరి. ఇకముందు అరబ్బుల వైషమ్యమింకను పెరుగవచ్చును. కన్న ర్వేటి పు ప్రభుత్వము ప్రజాభిలాషలను సఫలపరుచుట కలవాటుపడి యుండులేదు. కాని స్వయంనిర్ణయ సూత్రము బూటకము కాదేని అరబ్బులయద్యమము న్యాయమయినదని ప్రాజ్ఞు లంగీకరింపక మానరు.

బర్మలో పత్రిక
రాజద్రోహపు కేసు
రంగూను, నవంబరు 5:—బర్మలో పంచానయను వార్తాపత్రిక సంపాదకుడు తునుమ్రాయను నాతినిపై 124 ఎ నెక్ససుక్రింద కొన్ని వ్యాసములు రాజద్రోహనాచకములని తేట దివి కేసువిచారణ నేడు మరల జరిగెను. పోలీసుకమిషనరు మెరిక్సినుగారు కాసుపరీక్ష జేయబడిరి. అందుగల కొన్ని బర్మా భాష పదములకు ఇరువురు పోలీసు పండితులు వ్యాఖ్యాన మొసగిరి.
ముద్దాయి తినపిన్న పయస్సును, యుద్ధసమయమున పై న్యములో పనిజేసినందులకును దయదలపవలెనని గోరుదు వా మ్యూలమొసగెను. తీర్పు నిలుపుజేసి యుంచిరి. (అ. ప్రె.)
పోలీసువారిని కొట్టుట.
రంగూనులో కేసు.
రంగూను, నవం 5:—పైనున్న ఇరువురు పోలీసుజవాసులను కొట్టెనను నేరముపైయు త్యాగయయను పోంగీవృద్ధునిపై కేసు లేబడెను. జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి విచారణజేయవలయు ముద్దాయి తాను నేరము చేయలేదనియు, వెబ్బులాట జరుగు సమయ మున తన పనుమరాలియింటి కదలలేకుండ నులుగడుపు బాధ నొందుమంటిననియు వాదించెను. అంతట ముద్దాయి రి32 నెక్ససుక్రింద నేరమాకోపింపబడి 17 వ థేటికి కేసు వాయిదాజేయబడెను. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

మగ్గోనాల్డుగారిరాజీనామా

కార్యకర్తాభ్యుదయమువారి అభిరుచులు

బాల్టిస్టుగారు ప్రధానామాత్యపదవి నంగీకరించుట

టోరీస్ త్రికల అంచనాలు

మగ్గోనాల్డుగారి చాయాపటగ్రహణము

లీపెల్టె, నవంబరు 4 — కార్యకర్తాభ్యుదయము రాజీనామాను సేటిసాయంకాలము 5.30 గంటలకు మగ్గోనాల్డుగారు సార్వభౌమమునకు దాఖలపెట్టెను. సార్వభౌమమునతో ఒక గంట మాట్లాడిరి. రాజమందిరము బాల్టిస్టుగారు 7 గంటలకు జేరిరి. ప్రభుత్వము సేర్పాటు చేయుటని సార్వభౌమము జెప్పెను. సుభాష్ చంద్రబోస్ తో కార్యకర్తాభ్యుదయము త్రికలము అభిరుచులను సమావేశమాయెను. చాల ఉత్సాహమును గలగజేసెను. చంద్రుల రాకను ప్రజలు గుంపులుగూడి చూచుచుండిరి. ఉత్సాహముతో అంతయు నిండిపోయెను. ఒక్కోకొక్కరిని జూచి గుర్తించి కార్యకర్త పక్షమువారు సత్కరించిరి.

మగ్గోనాల్డుగారి చాయాపటము

చాలమంది కార్యకర్తాభ్యుదయమును మంత్రులు వచ్చి నపుడు సంతోషమును గొరవెను వెలుబిచ్చిరి. 1.30 గంటలకు సభ జరిగెను. మగ్గోనాల్డుగారు ఆఖరున ఒక్కడవ్వెరిరి. తోరీస్ త్రికలము లేకుండ సిగ్నల్లును గాల్పును చాయాపటగ్రహణము నీ బడిరి. చాయాపటమైనది 5.30 గంటలకు రాజీనామా సందేశిరి. సేటిసాయంకాలము బాల్టిస్టుగారు క్రొత్త ప్రభుత్వము సేర్పాటు చేయుటకు ఒప్పుకొనిరి.

టోరీస్ త్రికల అంచనాలు

లండన్, నవంబరు 2:—క్రొత్త మంత్రివర్గముగూర్చి ఇట్లు అంచనా వేయుచున్నది.

విదేశాంగమంత్రి:—ఆస్టిక్ చాంబర్లెను గారు.

ఛాన్సిలరు ఆఫ్ ఎక్స్ కేరు:—సర్ రాబర్టు హార్డెగారు ప్రభువులసభనాయకుడు, కమినియ లార్డ్స్ లెసిడెంటు:—కర్జక్ ప్రభువు.

లార్డు ఛాన్సిలరు:—కేఫ్ ప్రభువు, ఆధినివేతమంత్రి, బర్క్లె హెడ్ ప్రభువు.

ఇండియామంత్రి:—వింట్లనుచ్యులుగారు.

యుద్ధమంత్రి:—డెర్బీ ప్రభువు

వైమానికమంత్రి:—సర్ క్యామర్లెను గారు.

కార్యకర్తమంత్రి:—సేటిసాయంకాలముగారు.

ఆరోగ్యమంత్రి:—సర్ జోయిన్ క్లెఫ్ సిమ్స్ గారు.

వర్తకసంఘాధ్యక్షుడు:—సర్ ఫిలిప్ లాయిడ్ గ్రాము గారు.

విద్యాశాఖాధ్యక్షుడు:—ఉడ్ గారు.

స్వసాయమంత్రి:—స్వాండెర్స్ ప్రభువు.

పొట్టుమాస్తరు జనరలు:—సర్ ల్యామింగ్ టెర్రింగ్ గారు.

అటార్ని జనరలు:—సర్ డగ్లస్ హేగుగారు.

సాటిలిటరు జనరలు:—సర్ థామస్ ఇంక్విస్ గారు.

స్కాట్లండు మంత్రి:—యుంగరు ప్రభువు.

డెప్యూటీ, క్యాబినెట్ సెక్రటరీ ప్రభువు, పీలు ప్రభువులకు తావు లేనందులకు విచారించుచు వీరికి ఇండియా రాజపతినిధి, ప్యారిస్ బెర్సినురావుబారుల పదవులు ఇవ్వబడుననున్నది.

పీలు ప్రభువు, వింట్లెస్ ప్రభులు ఇండియా కార్యాలయమునకు ఈ వాదాంతమునపోయిరి.

బాల్టిస్ గారి కర్తవ్యము

బాల్టిస్ గారు అనర్థముగ క్రొత్తమంత్రివర్గపు సేర్పాటును గూర్చి ఆలోచించుచున్నారు. ఆ సక వ దం తులు ముందే బయట చేయవచ్చును. కర్జక్ ప్రభువు విదేశాంగమంత్రిగ నుండవలెనున్నాడు. ఆస్టిక్ చాంబర్లెను గారు రాజమ్యననుచున్నారు. సేటిసాయంకాలముగారి స్థానమునకు అక్షేపణ రాకవచ్చును. సేటిసాయంకాలముగారి ఎన్నికను గూర్చి దావా చేయుటకు వచ్చే గారు ఆలోచించుచున్నారు.

మగ్గోనాల్డుగారిని ప్రశంసించుట

లండన్, నవంబరు 2:—ఎన్నిక ఫలితములను గూర్చి వివరించుచు బర్జెస్ పత్రిక మగ్గోనాల్డుగారి నెట్లు ప్రశంసించెను. మగ్గోనాల్డు మరల ఎన్నటికి ప్రభుత్వమునకు వెళ్లినను ను జొరవకున్నను ఎన్నికలందు పెద్ద మొత్తమును సంపాదించుటకు ప్రయత్నించగలరు. ఇంకను ఒక పక్షమునకు నాయకుడు గ నుండును. ఇది ఎన్నికల చారిత్రమున ముఖ్యంశము. ప్రజలు ఆందరు సమానముగ మగ్గోనాల్డుగారి నింత గౌరవించినటులు ఇతరుల నెవరిని జేయరు.

మగ్గోనాల్డుగారిని అన్యాయముగ వ్యక్తి మామణులను గ వింపిరి. విదేశాంగ వ్యవహారములో ఆయన ఎంతయు ఘన కార్య మొనర్చెనని జగలులు పామగారి అసంగతపు కోర్కెలలో జూసి చిత్త ఫ్లేమును కొనియాడుచున్నది.

బాల్టిస్ గారు

ఎంతటికైన నెన్నికలకు గలవాడనియు ప్రతికూల భావము గలవా డనుచున్నది.

ఆత్మపక్ష విశ్వవిద్యాలయపు

స్థానములు

రెండును హ్యాంసిసిలు ప్రభువు సర్చార్లన్ ఓమర్ (కన్సు) గార్లకు వచ్చినవి.

ఇంగ్లండులో తుపాను

ప్రాంసులో వరదలు

లండన్, నవం 2:—బ్రిటిషు దీవులయట్టును గొప్ప తుపాను వీచుచున్నది. ముఖ్యముగ వేల్సు ఇంగ్లండుకు పడమర భాగమునను వీచుచున్నది. దక్షిణజిల్లలందు వర్షపాతము కుంభిపాతముగ నున్నది. భేమునది ఆయతడుగులు ఎత్తైన పారుచున్నది. పడి ఎక్కువగుటచే పడనలు పోవుటలేదు. నిలిచిపోయినవి. ప్రాభుమైన్ మైదానములు జలప్రవాహము లై నవి.

ఉత్తరవేల్సు దేశములో చెట్లుమొదలగు పక్షిపోయినవి. చాలనవ్వుమగల్గెను. క్రీడా కార్యక్రమమును మానుకొనలసి పచ్చెను.

ఇంగ్లీషు చానలులో నుడిగాలిగొట్టెను. సముద్ర మంతయు కల్లాలముగ నుండెను. సముద్రము తలవలెనవచ్చెను.

ప్రాంసు అంతటను ప్రమాదకరముగ నుండలు వచ్చెను.

డివెలరాగారి ఉగ్రమనము

ఉత్తర ఇంగ్లండులో ఎన్నికల ప్రదేశములకు రామాడవని ఆ ప్రభుత్వమువారు రామాడవని నిషేధించి ఈ ప్రభుత్వము విదేశ ప్రభుత్వ మగుటచేతను, విదేశ ప్రజ లంగీకరించినదిగాదు గావున ఆ ప్రభుత్వపు టు త్తరపుల నంగీకరించవని డివెలరాగారు జెప్పిరి. ఈ వ్యాఖ్యానాన్ని ధిక్కారమును ఒప్పుకొననిరి. రాచకియోపన్యాసము నీయుట కంగీకరించు వాడను గాననుచు ఒక నెల ఖయిదును న్యాయాధికారి విధించెను.

రైల్వే బద్దల పటాభూరము

డ్రైవరు ముక్కలుముక్కలగుట

క్షతగాత్రులు కుయ్యోమొట్టోయని ఏడ్చుటచే గుండెలు రుట్లునునెను. గాయములు తగిలిన వారిలో ముగ్గురు వైద్యాలయమున నున్నారు.

ప్రమాదముయొక్క వివరములు

లీపెల్టె, నవంబరు 4:—మొత్తము 18 గ్గురు చనిపోయిరి. 30 మందికి గాయములు తగిలినవి. 300 మంది వీరినందరిని వెదుకుటతో రాత్రంతయు బయ్యెను. ఒక్క రైల్వే, సిగ్నలు మనిషియు ఆశ్చర్యముగ తప్పించుకొనిరి. అతడుండు గది అంతయు ముక్కలై నది. రూపులేకుండ పోయెను. రైల్వే ఇంజను నుండి పడిపోయెను. డ్రైవరును తనపనిని వదులక అక్కడనే యుండెను. ఇంజను క్రిందపడి ముక్కు ముక్కులయు చనిపోయెను.

సార్వభౌముని సానుభూతి

చనిపోయినవారి బంధువులకు క్షతగాత్రుల బంధువులకు సార్వభౌముడు సానుభూతి తెలియజేసెను.

పనిలేని బ్రిటిషు ప్రజల సంఖ్య తగ్గుట

ఆక్ట్ బరు 27 లేడికి పనిలేనివారి సంఖ్య 978 తగ్గెను.

రాలిన్ సన్ ప్రభునకు సార్వభౌముడు సంపర్కమున మొసగెను

ప్రాపంచిక నౌకానిర్మాణము తగ్గుట

లండన్, నవంబరు 4:—నౌకానిర్మాణ వర్తకము ముడిగించుచున్నది. క్రొత్తకట్టిన నౌకలు ఇంతతక్కువగ 15 ఏండ్లలోపుగ ఎన్నడును గట్టలేదట. యుద్ధము జరిగిన రెండవ సంవత్సరములో మాత్రము తక్కువగ నుండెను. 60000 టన్నుల బరువుగల 54 నౌకలు పోయెను. 1250000 టన్నుల బరువుగల 500 నౌకలను పగలగొట్టిరి.

ప్రాపంచిక వర్తక నౌకానిర్మాణ సంఖ్య ఇంకను 15000000 టన్నులన్నను ఇందులో చాలవరకు పరిశ్రమ తగ్గుటచేత పరిమితమవును. ఒక వేళ అధినివేతపు వర్తకము మరల తలయెత్తిన పక్షి కొన్ని ఖర్చు అయ్యెడినాకల నెత్తివేయవలసి వచ్చును.

జి నీ వీ పు గారి లేఖ

విచారణసంఘము కష్టములు

లండన్, నవంబరు 4:—జి నీ వీ పు గారి లేఖను గూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు దీనిని నిర్ణయించుటకు సాత్వ్యములేక పోవుటచే ఏమి జెప్పియుండుటకును కష్టముగ నున్నదనుచున్నారు. ప్రభుత్వశాఖలు రెవరును ఆసలులేకును జూడలేదు. నాలుగు అనుసరించి చర్చను దీసికొనుచున్నారు. ఏమియు వ్యవధిలేని సమయమున సాత్వ్యమును సంపాదించుటకు వీలులే దనుచున్నారు.

లండన్ ఆరోగ్య మంత్రుగ ఎన్నడును బాగులేదట. మృతులసంఖ్య చాల తక్కువగ నున్నదను.

అమెరికా ఆధ్యక్ష పదవి

ఒట్టు విస్తారముగ నుండుట

న్యూయార్క్, నవం 4:—అమెరికా ఆధ్యక్ష ఉపాధ్యక్ష పదవికి తొందోవకెండులుగ ఓటులు వచ్చి ఓటుల నియ్యుచున్నారు.

హాలిడ్డెగాయను డేవీస్ గారును ఎన్నిక దారులకు నాయు వార్తలవ్వారా తెలియజేసిరి లాపెటెటుగారు ఒక్క ప్రకటనమును మాత్రము బంపి తృప్తి పురిరి. ఈ దేశములో లంచగొండి తనము లేదనియు ధర్మశాసనము మాటలు అసత్యమని ప్రాక్రేసివులు తెలియ జేయవలెనని గోరిరి.

అట్టిల్లు ఆతనికొడుకు మరణింకలను ఎగుమతిజేసిన సందర్భములో ప్రెడెంటు పర్యక్ గారిని గూడ చెఱసాలకంపిరి.

నల్లమందుసభ

లండన్, నవంబరు 4: 17 లేడిని జనీవ్ లో జరుగు రెండవ నల్లమందు సభకు రాజాలనిని చిచిరన్ గారు జాతిసమితి వారికిట్లు తెలియజేసిరి.

వాస్తవముగ ఈ నల్లమందు సభ వర్తకపు లాభము నిమిత్తము, ప్రయత్నించుటచే సోమియటు ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొనరు. పాల్గొనరు; అందుచే పాల్గొనుట నిరర్థకమనిరి. ఈ సభవలన సార్థకముగ నట్టియు, ప్రయోజనము గల్గునట్టియు ఫలితము లేలననిరి.

నల్లమందును విక్రయించుటలో నల్లమందును తినువారికి లే సెన్ను లిచ్చినవారికే విక్రయించుటలక్ష్యమనెనని జపాన్ ప్రతినిధి తెలియ జేసెను. నల్లమందుపరివలగుట ప్రమాదమును తెలుపుచు ప్రచారమును సల్పవలెననిరి.

అమెరికా ఆధ్యక్షుడు

కూలిజ్జిగాలే మరల ఎన్నుకొనబడుట

మ్యూయార్క్, నవంబరు 5:—కూలిజ్జిగాలే మరల అమెరికా ఆధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

ప్రాంసు-సోవియటు రాయబారి

పారిస్, నవంబరు 5:—జనవరి 10 తేదీన ప్రాంసు సోవియటు రాయబారులు ప్రారంభమగుటకు తాత్కాలిక ముగ అంగీకరించిరి. పారిస్ లో సోవియటు రాయబారిగ క్ర్యాసిన్ గారు నియమింపబడిరి.

ఒకవింత రోగము

లాస్ అంజిలోసులో మెమోనిక్ ప్లేగు వ్యాధి బయలుదేరినటుల కనుగొనిరి. ఇంతవరకు 25 గురు చనిపోయిరి. ఇంకొక 5 గురు ఆస్పత్రిలో నున్నారు. ఆరోగ్యాధికారు లీవిషయమై తగిన శ్రద్ధను శక్తివంతక తేక దీనిని నున్నారు. మెక్సికో, చినావాన్ నుంచి 15 భాగములు ప్రత్యేకించబడెను. ఈవిషయమును ఆలోచించి రోగనివారణము జేయుటకు ఒక సంఘము నేర్పాటు జేసిరి.

విశ్వవిద్యాలయపు స్థానములు

ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వవిద్యాలయపు అధ్యక్షులు ఇంగ్లండు కన్వెన్ట్స్ తిరు. సిసిలుగారికి 4820 ఓట్లును, సర్ చార్లస్ ఓమెన్ గారికి 2968 ఓట్లు వచ్చినవి.

పలనెనులో జేయనిట్ట విధానము

ఆరబ్బుల ఆక్షేపణ

లండన్, నవం 5:—బాల్బర ప్రకటన ఉత్సవమునాడు ఈ ప్రకటనముకల్లు అసమర్థుని జూపుచు అరబ్బులు పని చేయుటమారి. జయనిట్ట విధానమును తునివరకు ఆక్షేపించుటకు మరల ప్రతిపదానిరి.

ఆంగ్లో-పెరిషియా చమురుకంపెనీ

డివిడెండును పంచివెట్టుట

ఆంగ్లో పెరిషియాచమురుకంపెనీవారు ఆదారువుపన్ను లేకుండ నూటికి 10 చొ॥ న॥ డివిడెండును బంచివెట్టిరి. 1746.01 పానుల నిల్వజేర్చిరి.

నల్లమందు సభ

జపాను రాయబారి

తమదేశములో నల్లమందు తినుటను తగ్గించు విషయమై ఎంతవరకు అభివృద్ధి గాంచినది తెలియ జేసిరి.

ఆధునిక భారత చిత్ర లేఖనము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవస్తు ప్రదర్శనములో మొదటిసారి ఆధునిక భారత చిత్రలేఖనమును ప్రదర్శించిరి. దీనివలన కాళ్ళ తముగ వివిధరకముల చిత్రలేఖనములను బ్రిటిషు ప్రతిష్టాపనల యందుంటును మంచి అవకాశము గల్గినదిగాన దానిని సార్థక పరుచుకొనుటకు ప్రయత్నించవలెనని గర్హెయ్ లీన్, రీడు కార్మి కేలు ప్రభువు సర్ ఫ్రాంసిస్ యంగు హాజరైండు, ఎచ్చెన్టు హ్యేలుగార్లు మార్షింగు పోస్టుప్రతికలో వ్రాసిరి. ఇంగ్లండులో భారత కళలందు యభివృద్ధియగుచున్న ఆభిమానమును జూపుచున్నది గతి కనబడును. 200 పానులతో తగిన చిత్రలేఖనములను సంపాదించుటకు వీలగుననిరి.

ఈ చిత్రలేఖనములను ఎన్నుకొనబడిన ఇండియా ఉప సంఘమువారికి పురమాయించవలెననిరి. దీని నిమిత్తము సొమ్మును ప్రాగ్భవేయవలె ననిరి.

స్థానిక వార్తలు

వ్యాయమూర్తి కూట్టు ప్రాటరుగారు:—వదరాను హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తియగు కూట్టుప్రాటరుగారు సెలవునుండి తిరిగివచ్చి రాబోవు సోమవారమునుండియు చార్జీ పుచ్చుకొనెదరు.

క్రాంత ఉరుదూపాతశాల:—తిరువత్తిళ్ళరం పేట బంగారు నాయకవిధిలో 88 నెంబరు యిట్లో 8 తేదీ శనివారమునాడు కార్పొరేషన్ మోడల్ ఎలిమెంటరీ బాలికా ఉరుదూ పాతశాల తెరవబడును.

ఒకనవరణ:—నిన్నటి (5.11.24) ఆంధ్రప్రతిక యందు దేశోద్ధారక నాకేత్వర రావు పంతులుగారు ఆంధ్ర వాఙ్మయమునందు శతకముల స్థానమునుగూర్చి యొసంగిన ఉపన్యాసముందు (28 వ పంక్తిలో) ఆంధ్రకవుల చరిత్ర వ్రాసిన వారు "గురుబాడ అప్పారావు గారు అని పొరపాటున వ్రాయబడినది. చదువరులు "గురుబాడ శ్రీరామమూర్తి గారు"ని సరి జేసికొన ప్రార్థితులు.

2 నిముసముల మూకత్వము:—11 తేదీని యందు ముగిసి పంపి జరిగిన దినము. ఆరోజున ప్రతివారును 11 గంటలకు చెండునిముసములు మానముగా చచ్చిపోయినవారిని స్మరించుకొనవలయును. ఆరెండు నిముసములను ఏపనియు జరుగరాదని బార్ల రాజుగారి కోరిక. అందులకు గుర్తుగా ఫీరంగి నేయబడును. ఆరోజున జరుగు ఉత్సవమేలైనయున్న ఉద్యోగులు వారివారి దుస్తులతో బహుమతులతో గూడ నుండవలెనను మాచనలు ప్రభుత్వప్రకటనమునం దున్నవి.

ఉత్సవనమేల్పనము:—ఉత్సవ సమేళనమును గూర్చి విశాఖపట్న ఉత్సవ సమాజమువారికి గల దృఢాభిప్రాయములను తత్సమాజాధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ క్రి విక్రమదేవ వర్మ మహాయోగారు ఆంధ్రదేశమునందు గంభాం విశాఖపట్నము నందున్న ఉత్సవకుల సంఖ్య ఆంధ్రులకున్న నెక్కువనియు అందుచే ఉత్సవకులు ఉత్సవరాష్ట్రమునకు చెందవలసి యున్నారనియు ఉత్సవకులు నాలుగు రాష్ట్రములచే పాలింప బడుచున్నారనియు అదిగాక భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రభజనము ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకు సుకరము సౌఖ్యదాయకమనియు అందుచే ఉత్సవ సమేళన ముపసరిమనియు వ్రాయుచున్నారు.

దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధినభ:—చెన్నపురి, గోవిందప్ప నాయకన్ పిళ్ళి, స్టాండర్డు మహిలులో, ఈనెల 16 వ తేదీ ఆదివారము ఉదయము, 8 గంటలకు, శ్రీయుత వి. రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఆంధ్ర మహా జనులసభ జరుపబడును.

- (1) ద్రావిడదేశములయందుండు, ఆంధ్రుల మాతృభాషాక్షీణదశను గురించియు, వారి ఆంధ్ర వ్యక్తిత్వము గాపాడుకొనుటకు, ఏవిధమున కృషిచేయవలయునో యోచించుట.
- (2) "దక్షిణాంధ్ర భాషాభివృద్ధిసభను స్థాపనముచేసి, ద్రావిడదేశమునందు, ఆంధ్రులలో, సకలజాతులవారును, వికమత్యముతో, సహోదరభావము గల్గియుండులూగు చేయుట అనువిషయములు చర్చింపబడును. ప్రముఖులు చాలమంది సభ యందు పాల్గొనెదరు. ఆంధ్ర మహాజనులందరు, నాడు జరుగబోవు, సభకు దయచేయ ప్రార్థితులు.

సాధు వదరాజు పంతులు

రాకపోకలు:—ఎఫ్. ఆర్మిజేట్ పోలీసు యిస్పెక్టర్ జనరల్ గారు నిన్న ప్రార్థన మదరాసుకు వచ్చిరి. ఇన్ కంట్టు కమిషనరు స్ట్రోవిగారు కాకినాడనుండి యావుదయం యిచటికివచ్చిరి. మద్రాసు విషయ వాలర్ గారు వారేనునకు నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి. ఉత్సవ సమేళనమునుగూర్చి విచారించుటకు నియమించబడిన బల్లారి కలెక్టరు ఏ. సి. డేట్ గారు అనంతపురం నుండి మదరాసు నేరుదయం వచ్చిరి. గవర్న మెంటుభవనము దతికి నుండును.

విరూపాక్ష పీఠస్వాములవారగు కల్యాణంద భారత మంటాచార్యులుగారు మదరాసు యావుదయం వచ్చిరి. కొలంబోమిగారు ఇంగ్లాండుకు పోవు ప్రయాణికులై స్కూ ఎల్. ఎస్. హార్మరాట్ల నిన్న మధ్యాహ్నం బయలుదేరి మహానుభావులే మధ్య లంగరుజేసి ఆగినది. గాలి సరిగావుండే యింగ్లం బయలుదేరదలచినది గాని యింగ్లంజన సరిగా లేనది తెలియుటచే రేపు బయలుదేరెను.

మొఖాసాదారుల హక్కులు

విజయనగరం సంస్థానమువారి అప్పీలు (వ్యాయమూర్తి సుబ్బారావు, శ్రీనివాసయ్యంగార్ల యెదుట)

అప్పిందొరపాలెము విజయనగరం మహారాజుగారి జమీందారీలోనిది. మహారాజుగారికి నైనిక సేవయొనర్చి నందులకుగాను కొంతమందికి ఆగ్రామును, పూర్వపు విజయనగరం మహారాజులచే మొఖాసాగా నొసగబడెను. ఈ గ్రామము తమదనియు, తమ కిష్టించవలెననియు సర్వా నేటుజుజ్జికోర్టులో మహారాజుగారుదావా లేగాదావా తోసివేయబడెను. వానిపైన విజయనగరం మహారాజుగారు, హైకోర్టునకు గావించుకొనిన అప్పీలునందు, వ్యాయమూర్తులు ఎం. వి. సుబ్బారావు, వి.వి. శ్రీనివాసయ్యంగార్ల ఈదినమున తీర్పుజెప్పిరి.

అప్పీలుదార్ల తరపున ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు వాదించుచు, వివాదగ్రస్తమగుగ్రామము, మద్దాయిలుగావించుచుండు నేపథ్య ప్రతిఫలముగా వొసగబడెనని యా, అట్టి నేపథ్యుని నతరువాత మహారాజుగారి ఇష్టమువచ్చినపుడు ఆ గ్రామమును దీసుకొనుటకు హక్కుగలదనియు, ప్రస్తుత మట్టి నేపథ్యుని వేయబడుట చే ఆగ్రామమును జమీందారుగారు వశపరుచుకొనవచ్చుననియు వాదించిరి. కాని, మొఖాసాదారులకు జరాయతీ హక్కుగలదనియు వారి వాప్రదేశమునుండి బెల్లగొట్టుటకు జమీందారుగారికి అధికారము లేదనియు భూములపై మేలువారమునకు మాత్రమే హక్కుగలదనియు వీరంగీకరించిరి.

ప్రతివాదులతరపున జి.లక్ష్మన్నగారును వి.వియ్యన్నగారును వాదించుచు వివాదములోని పేజిలెట్టునకు పూర్వము మొఖాసాగా నొసగబడెననియు మహారాజుగారిపూర్వలాభూమిని తమకు నేవయొనర్చుచు కాళ్ళతముగ ననభవింపనట్లా సగిరనియు, మొఖాసాదారులు నేవయొనర్చుట లేదని ఫిర్యాదులుగూడ జెలుపుట లేదనియు, అంతియగాక తమకు ఆక్రమహక్కు గలదనియు, వాదించిరి.

వ్యాయమూర్తి సుబ్బారావుగారు ప్రతివాదుల వాదన సంగీకరించి మహారాజుగారు తిరిగి ఆగ్రామమును దీసుకొనుటకు హక్కు లేదని యభిప్రాయపడి ఖర్చులతోగూడ అప్పీలును నిరాకరించిరి. వ్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, వ్యతిరేకాభిప్రాయమును జెల్పుచు, నేవయొనర్చినంత కాలమే, మొఖాసాదారులకు గ్రామముపై హక్కు గలదనియు, మహారాజుగారు, తమ ఇష్టమువచ్చినపుడు మొఖాసాను వశపరుచుకొనవచ్చుననియు తీర్పుజెప్పిరి.

98 సెక్షనుక్రింద, అపీలు ఖర్చులతోగూడ తోసివేయబడెను.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలు అగు యెఫ్. అమృలేజి గారు నిన్నటి ఉదయము ఇంగ్లాండునుండి మదరాసుకు విచ్చేసి నేటియందుయము పి. హన్నింగ్టనుగారివద్దనుండి తమ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుపదవిని మరల స్వీకరించిరి.

పి. హన్నింగ్టనుగారు తిరిగి మదరాసు పోలీసుకమిషనరుగ నుండురు. రేపు ప్రావస్సఫీలిపుగారివద్దనుండి చార్జీ తీసికొనెదరు.

ప్రావస్స పీలిపుగారు శలవుపై వెళ్లెదరు.

నీలగిరి రైలు

నేటినుండి రాకపోకలు యేర్పాటుజరుగును. కూనూరు, నవంబరు 5:—నీలగిరి రైలుమార్గమునందు 6 వ తేదీనుండి రైలుబండ్లనుండి ప్రయాణికులకు గండ్లవద్ద రాకపోకల సౌవుయేర్పాటులు జరుగునని అసిస్టెంటు ప్రాఫీకు శూపర్వెంటుగారు తెలినిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్రీస్తుటవున్ నేరము

ఆరసుచేయబడినవారు వశలివేయబడిరి. డిల్లీ, నవం 4:—క్రీస్తుటవునకు హత్యశేరములో ఆరస్తు చేయబడిన 7 గురిని పోలీసువారు సాక్ష్యము నిలు నిరాకరించుటచే విడుదల జేసిరి.

స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వహణసంఘము

కాంగ్రెసునం దిరుశాఖలవారికిని సమాధానము కుదిరెను

నూలుచందా, శాసనసభల విషయమై ఒడంబడికకు వచ్చిరి

ఉభయపక్షములవారు గలసి రేపు ప్రకటనము గావించెదరు

కలకత్తా, నవంబరు 5:— అఖిలభారత స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వహణసంఘము నేటి ఉదయమున సమావేశమై మాడుగుంటలకాలము చర్చజరుపబడెను. స్వరాజ్యవాదులు సమావేశమునందు జరిపిన చర్చలను బహులహస్యముగా నుంచిరి. నిన్న జరిగిన చర్చలనుబట్టి అన్ని విషయములందు కాంగ్రెసు ఉభయ శాఖలవారును కలసి పనిచేయుటనుగూర్చి చిత్తునిమమాయిదా దయచేయబడినది తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యత్వము నకు నూలుచందా యుండవలెనని మహాత్మాగాంధీ గారికిను బట్టుటకున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈవిధ యము స్వరాజ్య వాదు లంగీకరించుట కిష్టమున్నట్లు తోచుటలేదు. వివృతికిని నూలుచందా విషయము కాంగ్రెసు నేటి ఉదయమున సమావేశమునందు చర్చజరిగెను. గాంధీగారినిచూచిన యగు నూలు చందాగాని లేక మరెయొక చందాగాని నియమించుట బాగుగ నుండు నని యొడంబడికకు రావచ్చునని తెల్పబడినది. చిత్తు మమాయిదా మహాత్మునకు బంపబడెను. మహాత్ముని యంగీకార ముడి పడెననో యిరుపక్షములవారింతరపున నది ప్రకటింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెసు రెండుపక్షములకును

సమాధానము కుదిరెను

స్వరాజ్యవాదులకు శాసనసభయందు బని చేయుటకు వెలువలనుండి బహిష్కారవాదులు సాహాయ్యము చేసెదరు.

నూలుచందావిషయమున మార్పు అంగీకరింపబడెను

కలకత్తా, నవంబరు 5:— కాంగ్రెసుయొక్క రెండు శాఖలవారికిని, బహిష్కార వాదులకును, స్వరాజ్యవాదులకును, విడంబడిక కుదిరెనని తెలియుచున్నది. నూలుచందా విషయమున ఉభయవాదులు సమాధానమునకు వచ్చిరి. అన్ని విషయములందును రెండుశాఖలవారును గలసి పనిచేసెదరియు, స్వరాజ్యవాదులు శాసనసభలో జేయుపనులందు బయటనుండి బహిష్కారవాదులు స్వరాజ్యవాదులకు సహాయము చేసెదరనియు తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యత్వమునకు నూలుచందావిషయమున స్వల్పమైనమార్పు గావించబడెను. వ్యక్తి పంపవలసిననూలు చందాకు బదులుగా మరెయొక వ్యక్తి చేపడగి చందా బంపుట కంగీకరింపబడెను.

వారికినిచుబడిన చిత్తుమమాయిదాను మహాత్ముడు పరిశీలనచేయుచున్నాడు. నేటిరాత్రి అది ప్రకటింపబడునని తలపవచ్చును. కాంగ్రెసుయొక్క రెండు పక్షములవారియొక్క ఒడంబడికయే గాక ప్లేటుమెంటులో ప్రభుత్వమువారునులో బెట్టిన కఠిన నిర్బంధవిధానమునకు సమాధానము మియబడును. నిర్బంధములను గురించినవివరములు ఇంకను చెప్పింపబడును. పిమ్మట దేశీయలకర్తవ్యము నిశ్చయింపబడును.

మహాత్ముడు బాబు శ్యామసుందర

చక్రవర్తిగారితో సంప్రతించుట

కలకత్తా, నవంబరు 5:— స్వరాజ్యవాదులకును బహిష్కారవాదులకును సమాధానము కుదురవచ్చునని ఆసాసించుటెట్లు ప్రెస్సువారికి తెలియుచున్నది. వంగరాష్ట్ర బహిష్కారవాదుల నాయకు డగు శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారితో గాంధీగారు చాల సేపు నేటిమధ్యాహ్నము సంప్రతించిరి. ప్రభుత్వమువారి కఠిన నిర్బంధవిధానమును ప్రతిఘటించుటకు కేంద్రము నున్నను అందుకు స్వరాజ్యవాదుల నాయకు లవలంబించ వలయునని బెన్సువద్దకును చక్రవర్తిగారియొక్కనుట లేదు. తుదికి ఉభయల సమావేశము వలన ఫలమేమియు తెలియుటలేదు. కాని నిష్కర్షగా గాంధీగారు యెదుట చక్రవర్తిగారు అభిప్రాయములను వెల్లడిచేసినట్లు తెలియుచున్నది.

రాయబారములు

ఆర్డినెసు ఆములలో బెట్టినందులకును యువకులను ఆ రెండు చేసినందులకును ఆక్షేపించుటకు మాత్రమేగాక కాంగ్రెసుయొక్క యిరు పక్షములవారిలోను సంయోగము కుదురుట

కు గడచిన 24 గంటలందును స్వరాజ్యపార్టీ కార్యనిర్వహణ సభ్యులకును గాంధీగారికిని రాయబారములు జరిగెను. జాతీయవాద ప్రెస్సునునందు సంయోగము కుదిరినయెడ, వెంటనే ఆములలో బెట్టుటకు కార్యక్రమవిధానమును దయచేయుట కెట్టి ఆటంకము లుండవు. నాయకులందరు నేడంతయు కార్యనిమగ్నులైయుండిరి. కాన్పరెసులో జరిగిన విషయములను గురించిగాని కాన్పరెసు సభలకును గురించిగాని అందఱును మానమును దాల్చిరి. వివృతికిని గాంధీగారికిని స్వరాజ్యవాదులకును సమాధానము కుదిరెనని నిశ్చయముగా తెలియుచున్నది. ఒడంబడికమరతులను కార్యక్రమవిధానము కొలదికాములో ప్రకటింపబడును. శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారితో మాత్రమే గాక వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో విత్తవాదుల ప్రాతినిధ్యము వహించిన ఆర్. సి. బెనర్జీగారితోగూడ మహాత్ముడు సంప్రతించెను.

కలకత్తా నవంబరు 5:— కాంగ్రెసులోని యిరు పక్షములవారికిని జరిగిన సంయోగమును గురించి ప్రచురించుట కింకను 24 గంటలు బట్టును. గాంధీగారు మరెంతవరకు బహిష్కారవాదులతోను విత్తవాదులతోను సంప్రతించిన పిమ్మట గాని ప్లేటుమెంటు ప్రచురింపబడుటకు అంగీకరించుటలేదు.

కలకత్తా, నవంబరు 5:— చర్చ పూర్తి గావించుటకు నేడు పదిగంటలయిన పిమ్మట అఖిలభారతదేశ స్వరాజ్య పార్టీ కార్యనిర్వహణ సభ్యులు సమావేశమయ్యిరి అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి గాంధీగారిని సందర్శించి ఒక అరగంటసేపు మహాత్మునితో ప్రసంగించెను. కాన్పరెస్సు రాలోచించుచున్న విషయములను గురించి మాట్లాడుట కిష్టపడలేదు. రేపుయొక ప్రకటన గావించబడునని తెలియి. అతిరహస్యముగా రాయబారములు జరుగుచున్నది. కాన సంగతులను ముండుగా దెప్పిచిమ్ముట గల్గించుట గాంధీగారికి యిష్టములేదు.

ఉదయమంతయును నూలుచందావిషయందును దర్శించుటకు వచ్చినవారితో మాట్లాడుట గాంధీగారికి సరిపోయెను. దేశ బంధుదాసుగారి భవనము చుట్టుపట్ల బహుజనులు నుండిరి. ఉదయమంతయు “గాంధీజీ” అని కేకలు వేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మునకు సన్మానపత్రము ఒనగబడును

కలకత్తాపురపాలనసంఘ మర్పించును

కలకత్తా, నవంబరు 5:— రేపుసాయంత్ర మెదుగుంటలకు పురమండరమున మహాత్మాగాంధీగారికి కలకత్తా కార్పొరేషను వారు సన్మాన పత్రమర్పించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

మరియొక సన్మానపత్రము

హృదా మునిసిపాలిటీ అర్పించును

కలకత్తా, నవంబరు 5:— కలకత్తాకార్పొరేషనువారికించు సన్మానపత్రము గాక గాంధీగారికి హృదా మునిసిపాలిటీ వారు మరియొక సన్మానపత్రము సమర్పించెదరు. మహాత్ముని పయనము

కలకత్తా, నవంబరు 5:— మహాత్మాగాంధీగారు ఎట్లండి కలకత్తానుండి ఢిల్లీప్రయాణమై చెల్లెడరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యదర్శిని ప్రచారకులను అన్వేషించేసినందులకు ప్రభుత్వమును ఖండించుట

కలకత్తా, నవంబరు 5:— వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క వార్షిక సమావేశమునందు కార్యదర్శిని, ప్రచారకులను అన్వేషించేసినందులకు ప్రభుత్వమువారిచర్యను ఖండించుచు తీర్మానము గావించబడెను. కాంగ్రెసుయొక్క అధ్యక్షుల నొకప్పుడు పంపించిన భూపేంద్రనాథ్ బాసుగారి మరణమునకు విచారము బెల్లుచు నొక తీర్మానము గావించబడెను. కాంగ్రెసుసంఘమునకు రిర సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. ఈసభ్యులలో అవసరమువలన యెన్నుకొనబడిన పదిమంది నాయకులు గలరు. (ఆ. ప్రె.)

వైకం హిందూ జత

వర్ణ విభేద రాక్షసునివలెను దగులబెట్టబడెను

కాయంగులం, నవంబరు 5:— వైకం హిందూ జత సభ్యులకు కన్ను తూవలవార కాయంగులం, కచ్చిరాస్థలములందు పూచి ఆహ్వానియబడెను. వారిలోనున్న కన్ను ముంగుల ముసుయోజా వారలక్షానమునందు జతవారు సత్కరింపబడిరి. ఊరేగింపుగూడ జరుగబడెను. వర్ణవిభేదమునపేర నొక రాక్షసుని బొమ్మచేసి యీడుత్వములో అగ్రజాతి హిందువులను అన్వజాతిహిందువులును గలసి తగులబెట్టిరి. గోధుమజాత జత సభ్యులకు యజ్ఞా వాత్సర్వి. పులయలు అటుకులు యిచ్చిరి. నిన్నరాత్రి కళీకాలో జాణసంచాగాల్పుబడెను. కయంగులలో బోవుటకు నేడు జత బయటజేరెను. (ఆ. ప్రె.)

గ్లెసన్ను గారి ప్రయాణము నిలచిపోయెను

రంగూను, నవంబరు 5:— అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునకు బోవుటకు టిక్కెట్లను దీసికొని నేడు “గ్లెసన్ను” ఓడవిూద బోవనున్న గ్లెసన్న దంపతుల ప్రయాణముగిపోయెను. వారినిగొట్టిండుల కై విచారణ జరుగుచున్న కేసుములమున తీరు నిలిచిపోవలసినవచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

గ్లెసన్న దొమ్మినేరము విచారణ

రంగూను, నవంబరు 5:— పడమటి డివిజను మేజిస్ట్రేటుగారయెదుట గ్లెసన్నుగారిని కొట్టినందులకు నేరము విచారణ తీర్మానప్రారంభింపబడెను. గ్లెసన్న దంపతులు జెనరలు ఆనుపత్రి కేవచ్చినప్పుడు అసిస్టెంటు మేజిస్ట్రేటు నూపరింట్లెంటుగారు మాతూగారు ఉద్యోగధర్మమును నిర్వర్తించు చుండిరి. ఉద్యోగి గాయములనుబరీక్షించి నిపుణుడగు పోలీసు సర్జనుగారికి రోగసుల నప్పగించెను. ఆనుపత్రిలో ప్రవేశించుటకు వచ్చినప్పుడు గ్లెసన్నుగారు మాట్లాడించుటకు తగిన అవస్థలో లేరని తెల్పెను. దంపతుల నిర్దోషి యెవరో గొట్టెరని గ్లెసన్నుగారి భార్య మాత్రము జెప్పెను.

కొట్టినవారిని పోల్పుటకు గావింపబడిన యేర్పాట్లనుజూచుచున్న నల్లంపు మేజిస్ట్రేటుగారు యు. టన్లెన్ గారు అపరాధులెట్లు తెలిసినోపడిరో తెల్పిరి. ముద్దాయిలు పోలుటకు ప్రోసుచేయబడిరని తెల్పబాలనని సాక్షి తెల్పెను. ముద్దాయిలను యితర పొంగిలతో గలయనిచ్చి వేరుచేయునని తన్ను గోరినయెడ తాను అట్లుచేయలేనని సాక్షి తెల్పెను.

తమలపాకుల దుకాణదారు డిచ్చిన సాక్ష్యమును వాని నేవకుడు బలపల్పెను. కత్తులతోను కట్టిలతోనుగల యిద్దరు ముద్దాయిల నాతడు బోల్పెను.

వీరుగాక మరిమగ్గురు సాక్ష్యులుచ్చిరి. కేసు రేపు విచారణనిమిత్తము వాయిదా వేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బర్మాజాతీయవాదిపై కేసు

ప్రభుత్వమువారు విచారణగొరకు కేసును ట్రాంసుఫరు చేయవలసినదని కోరుట

రంగూను, నవంబరు 5:— బర్మాజాతీయ బహిష్కార వాదుల అధ్యక్షుడగు యు. ఛిట్. హైంగుగారిపై 14 వ శిక్షను ప్రకారముగ అధికార ధిక్కరణకు దేబడినకేసు టా వాయికోర్టునుండి రంగూనుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుకోర్టులో విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు ట్రాన్సుఫరు గోరిరి. టావాయిలో రాబ్యాంగ వాతావరణము సరిగలేదనియు, సాక్షులు భయపెట్టుబడుదురని తోచుచుండుట చేతను ప్రభుత్వమువారు కేసుబదిలి చేయవలసినదని దరఖాస్తు చేయబల సినవచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రభుత్వ మారక పునిధానము ఖండించబడెను

ఇంగ్లెండును వర్తకసంఘసభ

బొంబాయి, నవంబరు 5:— బొంబాయి షిండియను వర్తకసంఘపు సామాన్యసభ యందు అధ్యక్షుడు మన్మోహన దాసు శాస్త్రిగారు, ప్రభుత్వ మారక పునిధానమును తీవ్రముగ ఖండించిరి. ప్రస్తుతపరిస్థితుల యావశ్యకతను ప్రభుత్వమువారు గుర్తించుటకు రాకరించుటచే ప్రభుత్వము సరిగా నడచుటలేదని తెలిపిరి. కరెన్సీశాఖయందు నవరగులరావముననుండు మూలధనము అధరపు తేసికొనిగూడ కొన్నిమాతన కరెన్సీలో టులను సరఫరాజేయకుండినచో యావత్సరముధనము మార్కెట్ ప్రాచుర్యాలపీనస్థితియందుండునని నూచించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్మికోదయనువాదము మహాత్మా నకు సన్మానపత్రము బహంగిరి

కలకత్తా కార్మికోదయనువాదము మహాత్మా గాంధీగారికి
నేడు యాద్యువ సన్మానపత్రము బహంగిరి:—

కలకత్తా కార్మికోదయనువాదము గుర్తులు పురపెద్దల ముగ్గురు
మహాత్మా నకు మిమ్ము మహాత్మా నకు నామస్కారముగా

మీ కార్యాచరణము క్రింది జరిగిన విదవ మా నగరమునకు
నిజమే ప్రభుత్వమునకు. ఇప్పుడు మిమ్ము మహాత్మా నకు
మహాత్మా నకు, మేము ప్రాతినిధ్యమువహించిన ప్రజలమైన

అత్యంతమైన గౌరవ మాపాదించుకొనినట్లును.

మిమ్ములను కారితీయ ర గ ను, వి క మ త ర్క
స్థా ప కు ని గ ను, మ న కే క భా వి
యాన్నెత్తి దళమును అనంతమైన విశ్వాసమే రూపముగా
అత్యంతమైన గౌరవ మిమ్ము ఆహ్వానించుచున్నాము. కా
నగరమును బట్టి తప్పించుకొనునట్టి రాజకీయతంత్రములు బహు
ట మీయడలేముగాదు. మనప్రజల అంతరాత్మలయందుండి
గూడ మార్పుగలిగించ వలెననియే మీసంకల్పము. మీరు నగర
మానవప్రేమ సంక్షేమమును బోధించి, భారతవాదాని తన్ను తాను
గుర్తించుకొనుటయు ప్రబోధము కలిగించిరి. హిందూమతము
దీని దైవములు తొలగించవలె ననియూ, ములాగల సప్త
దాహుమగు అల్ప లింగములను రూపుమాపవలెననియూ, ఉ
త్పాదకశక్తియును సెరవేర్చగల ఆధ్యాత్మిక విశ్వాసము, క్రమ
శిక్షణ బడయజేయవలెననియూ మీరు ప్రయత్నించుచున్నారు.
స్వాతంత్ర్య మార్గము కష్టముల కొద్దుట త్యాగము ననుసరించి
యున్నదని మీరు మీస్వాసభవ నిదర్శనము జలన మా కు
బోధించిరి.

మేము జయిలలో నొకకాలు బయట నొకకాలు పెట్టు
కొని మిమ్ము మా నగరమున కార్మికోదయనువాదము. అనవశ్య
ముగా ముఖ్యకార్యనిర్వాహకాద్యోగి ప్రైదుడేసి యీ కార్మి
కోదయనువాదము నిజప్రతీయ యత్నములు జరిగెను. కాని మా విశ్వా
సము అపారమునది. ఈ అక్రమశాసనములుగాని, ప్రైద
యిగాని అడ్డి నెట్టులుగాని వీనిద్వారా వచ్చు నిరంకుశ నిర్బంధ
ములుగారి మామను నాటక పెట్టబాలవు. మాజాతీయ శత్రు
నము నరికట్టబాలవు.

మీరు ప్రైదుడనుచుండెడిన నాడే భారతభూమి స్వా
తంత్ర్యపథము దొక్కెను. నేడు మేముమీరు స్వాగతముగగట్టి
కేకా, మీయొక్క వాక్యములవలన మాప్రయత్నములందు ఉ
త్సాహభివృద్ధి చెందుటకును మాపనియందు మీ యోగ్యతకును
బడయబడును యిచ్చట సమావేశమయి యున్నాము.

పం దే మా త ర ము.

ఇండియను బ్యాంకింగు విరోధులు

పూకనువాలాగారి అభిప్రాయము

కర్నూలు నం. 4:—నెట్టులు బ్యాంకు అభివృద్ధి
మేనేజింగు డైరెక్టరు పూకనువాలాగారు ఇండియను బ్యాంకు
ము వారొసంగిన సన్మానపత్రమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు
యిట్లు చెప్పిరి. ఇండియాలో బ్యాంకింగునకు పరపతి సంఘములను
పాడుతేయవలెనని కొందరు విరోధులు తలపెట్టుచున్నారు.
ఇం గ్లాం డు లో ని ట్టి స్థితి 1878 న ల్లి
వచ్చెను. అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకులను సంరక్షించు
టకు ప్రత్యేకశాసనమును ఏర్పరుచుకొనిరి. ప్రతి వేళనునం
దు దేశీయబ్యాంకులు వర్తకపరిశ్రమలకు గొప్పదన్నుగా నుం
డును. ఇండియాలో మాత్రము ఉంటే యందుగాక! లేకున్న
శాసనముగాక యనునట్లు ప్రభుత్వమువారు బ్యాంకుల కెట్టిసంర
క్షణయు ఒసంగక విరోధుల వశమొనర్చిరి. అ. (ప్రె.)

తెరుచనాపల్లి

ఇచ్చట సమాకార సంఘముల అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు
నున్న సి. ఇ. రామస్వామి అయ్యులుగారిని వరదల సహాయము
వీని ప్రత్యేకాద్యోగిగా నియమించిరి.

రైల్వేబోర్డు డైరెక్టరు మాన్సిన్ గారు 4 వ తేదీకి
టపిచ్చి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణ నిధి 1924 నం. 1 నవంబరునెల 6 వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము
గోపాలపురం	82.9	72.0	0.02	8.75	44.96
విశాఖపట్టణము	80.6	72.1	1.50	6.62	37.09
కాకినాడ	80.8	72.6	2.53	8.08	39.09
మచిలీపట్టణము	80.6	71.7	2.83	5.51	41.59
కర్నూలు	86.4	71.1	0.52	2.51	26.91
బళ్లారి	84.7	69.5	0.08	2.16	20.51
కడప	78.6	70.7	2.48	5.82	31.28
నెల్లూరు	79.3	72.3	6.52	15.88	37.98
మైసూరు	79.4	72.1	3.89	11.68	50.74
కడపూరు	78.7	73.4	0.93	14.91	52.94
నెలమ	79.5	70.1	0.90	4.02	39.89
కోయంబతూరు	83.9	71.0	...	...	22.29
తిరుమనాపల్లి	81.4	72.3	0.05	5.05	38.18
సాగరపట్టణము	78.8	73.9	0.58	18.06	54.98
మధుర	84.2	75.2	0.02	3.11	38.58
పొంబే	89.8	79.1	...	7.20	37.00
తిరునల్వేలి	...	...	...	14.18	28.34
తిరువేండ్రము	80.0	74.6	1.59	10.49	64.51
కొచ్చిక్	6.5	75.6	...	9.80	114.51
కాకినట్టు	89.2	76.4	...	18.30	117.16
మంగళూరు	90.5	77.0	...	8.85	125.68
జెంతుకూరు	77.8	64.8	0.48	2.69	35.37
మేరకార	78.6	62.2	...	4.49	125.46
కొడైకనూర్	58.9	51.5	0.02	6.56	62.18

సర్కారులు:—వర్షపాత మంతలును గలదు. మచిలీ
పట్టణము కాకినాడలో సంతకర్ష పాతము 12 గంటల లండెను.
2.88 “2.53” వర్షించెను. విశాఖపట్టణములో 1.50” వర్షిం
చెను. గోపాలపురంలో చినుకులుపడెను. ముప్పలు చాల దట్ట
ముగనుండెను. ఆర్ధ్రత చాల ఎక్కువ పగటివేడిమి 4 సంది
5 డిగ్రీలు తక్కువ. గోపాలపురములో రాత్రివేడిమి 2 1/2
డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కడపలో:—కడపలో 12 గంటలు విడువకుండ 2.43
వర్షించెను. కర్నూలులో 1.52” వర్షించెను. బళ్లారిలో చిను
కులుపడెను. మేఘములు దట్టముగనుండెను. ఆర్ధ్రత ఎక్కువ.
కడపలో పగటివేడిమి 11 డిగ్రీలు, బళ్లారిలో 2 1/2, కర్నూ
లులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 4
డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—వర్షపాత మంతలును గలదు. తిట్టుముగ
కురినెను. నెల్లూరులో 6.52” మద్రాసులో 3.89, కడ
పూరులో 0.93” వర్షించెను. మేఘములు దట్టముగనున్నవి.
పగటివేడిమి 6 1/2 సంది 7 డిగ్రీలు తక్కువ. నేటి యువయము
తుపాను నెల్లూరుద్వారముండెను. పడమరగాని వాయవ్యముఖ
ముగగాని ఇది వ్యాపించవచ్చుననిరి. అప్పుడు అచ్చు వర్షిం
వచ్చును. రాజధాని దక్షిణభాగమున వర్షము తగవచ్చును.

ఆర్. ఎన్. సామూరు,
వాతావరణశాస్త్రజ్ఞు.

ప్రతికూల బహిష్కారచట్టము
బర్మాప్రభుత్వము అభియోగమును
ఉపసంహరించుకొనుట
అపరాధులు క్షమార్పణకోరిరి

రంగూను, నవంబరు 5:—ఒక బర్మాపౌరుని ప్రేతకర్మ
లకు బహిష్కరించి తక్కిన వారిని వెళ్లకుండ జేసినందులకు
అట్లగు బర్మాదేశీయులు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రతికూల
బహిష్కార శాసనముక్రింద ప్రాసిక్యూషను చేసిరి. ముద్దు
లు నేరము నొప్పుకొని క్షమార్పణ గోరుటచే ప్రభుత్వమువారు
అభియోగమును ఉపసంహరించుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

ది ఆమెచూరు డ్రెమాటిక్ అసోసియేషన్, బెంగళూరు:టి

పై సభవారు క్రిమినల్ పండుగలందు, మద్రాసు
లో సాందర్యమహలునందు ప్రదర్శించెను నాటక
ముల కార్యక్రమ ప్రకటన.

ప్రహ్లాద, రామదాసు, రామరాజు,
శివాజి, హరిశ్చంద్ర బృహన్నల,
సుభద్ర

అన్నియు ఆంధ్రభాషలోనే ప్రదర్శించబడును,
24-12-24 తేదీ మొదలు 31-12-24 తేదీ
వరకు ప్రదర్శనములుండును (ఇందులో మొదటి,
కడపటితేదులు కలియును.)

శ్రీయుత బళ్లారి టి. రాఘవచార్యులు, బి. ఏ.
బి. ఎల్. గారు అన్ని నాటకములందును ముఖ్య
పాత్రలను ధరింతురు.

నాల్గవ గోదావరీమండల సమాకారసమ్మేళనసభ
ఆహ్వానసంఘ సమావేశము
ఆలమూరులో జరిగిన నాల్గవ గోదావరీమండల సమాకార
సమ్మేళనసభ ఆహ్వానసంఘ సమావేశము ఈనెల 9 వ తేదీ
మధ్యాహ్నము రెండుగంటలకు ఆలమూరు లోకల్ కో-ఆపరేటి
వు యూనియన్ ఆఫీసువద్ద జరుగును. ఆహ్వానసంఘసభ్యులును
సంఘప్రతినిధులు తప్పక విచ్చేయ ప్రార్థితులు. ఈ సభలో
ఆదాయవ్యయపట్టిక చదువబడును.

నరసింహదేవర సత్యనారాయణ
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి.

నూతన జడ్జిలు
లామూరు హైకోర్టు
లామూరు హైకోర్టునందు న్యాయ మోతసాగరుగారి
స్థానే ఆద్యోకేటు జనరలు రాయ. బ. జయిలూగుడు జడ్జి
గా నియమింపబడిరి.

కలకత్తా
హైకోర్టునందు న్యాయ విభుడను గారి స్థానే న్యాయ
కె. ఛోటనరుగారిని స్థిరముగా నియమించిరి.

రైల్వేసంఘసభ్యునివర్యటనము
డిల్లీ, నవంబరు 5:—రైల్వేబోర్డు సభ్యుడగు పెరిడను
గారు యీనెల 10 వ తేదీనుండి పర్యటనము చేసెదరు. లక్నో
పురము, కలకత్తా, పీలూంగు, చిట్టగాంగు దర్శించి డిశంబరు
రెండవ తారీఖునాటికి డిల్లీ జేరెదరు. (అ. ప్రె.)

పెల్లింగుటన్ సినిమా,
మౌంటు రోడ్డు, మద్రాసు.
5-11-24 తేదీ బుధవారమునుండి 7-11-24 తేదీ శనివారము
వరకు. 3 దినములు మాత్రమే.

ప్రజలకు విచ్చి పట్టినదా?
ప్రస్తుతకాలమునందు యితరులకు హానిచేయుట, యితరులపై
నేరాశోపణము చేయుట మొదలగు తప్పులను, పొరపాటులను
తెలుపును. పూర్వపు గోమురాజును తరిమివేయుట గొప్ప
రాజ్యములను నాశనముచేయుట, రాజనీతియులను అణచి
వేయుట మున్నగునవి చూడలేకనది.
దేనియలో కార్మిక్ గుడ్ మూవ్ చే యిది పూర్తిగా
ఫలప్రసవపడినది. కామిక్ గూడ చూపబడును.

దేంగారివై కేసు

ముద్దాయియగు దేంగి సాంఘికవాది సాంఘికవాదము నుద్బోధించు ప్రతిక నడుపుచున్నాడు. కాన ప్రపంచమునందంతటను గల సమష్టివాదన విషయములను యీ వాదులు తీసికొను చర్యయును దెలిసికొనుట కాలక్షేప ప్రయత్నించుచుండును. అందుచే యం.యన్. రాయగారికిని యీతనికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుతుండె నని ముద్దాయి న్యాయవాది తెల్పెను. దేంగి ఆచారపరమైన యువకుడు. సమష్టివాదు అభిప్రాయము లాతనిచున మార్చించెను. ఈతని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములనుబట్టి రాజుగారి ప్రభుత్వమును నాశనముచేయవలెనని నీతి నుద్దేశముని మన యూహించవలయు.

ముజఫర్ అహమద్ గారు

ముజఫర్ అహమద్ గారి విషయమున న్యాయవాది వాదించెను. ఈ ముద్దాయి కలకత్తా రైలునుండి ఉత్తరములు వ్రాసెను. ఉత్తరములు పట్టుపడెను. ఓస్మానీ కేసు విషయమై తెల్పి, తక్కిన ముగ్గురు ముద్దాయిలును స్నేహితులుగానియెడ ఓస్మానీ యొక్కడే కుట్రబన్న లేదు గాన నాతడుగూడ నేరస్తుడు గాడని మాలవ్యాగారు వాదించిరి. కుట్రకు సంబంధించిన కాసనము మాలవ్యాగారు తెల్పి అందు నిరూపించిన దేదీయు నీకేసున గానరాదని న్యాయవాది తెల్పెను. ముద్దాయిలు పేరు ఊరు లేనివారనియు వా రేమియు జేయజాలక పోయిరివలెయు, న్యాయవాది జెప్పెను. వారు చేసిన పనులందు తెలివి తేటలు గాని జుద్ది నూత్నతగాని గంభీరతగాని లేదు.

ఇదంతయు నొక హాస్యశాటకముగ నున్నట్లు గన్పించుచున్నదనియు, పాల్గొనిన వారందరికిని దగినట్లు గట్టిగా జుద్ది చెప్పవలె ననియు, ప్రధానన్యాయమూర్తి పల్పెను. రాయగారినిగూర్చించి బర్నిను ప్రభుత్వమువారికి గవర్నమెంటు వారు వ్రాయవలయునని ప్రధానన్యాయమూర్తి నూచించెను. ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి మాచన ప్రకారముగా యిండియా గవర్నమెంటువారు బర్నిను అధికారులకు రాయగారినిగూర్చించి వ్రాసిరిని ఆల్ఫ్రెడ్ గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. రెండుగంట లగునప్పటికి మాలవ్యాగారు ముద్దాయిల పక్షమున వాదించుటను చాలించిరి.

రాస్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు

రాజుగారి తరపున న్యాయవాది రాస్ ఆల్ఫ్రెడ్ గారు ఫిర్యాదికి కుట్రవిషయమై యెట్లు తెలిసినో ఆల్ఫ్రెడ్ గారు ముగ్గురు కేసులలో బోల్చివిక్కు భావములను చెదజల్లుటకు హింజూదేశమునం దొక సంఘము మహేంద్రనాద్ రాయగారు యే ర్యాటుజేయబడ బోవుచున్నదని సీయనుండి మొదటపరమానము కర్నూల్ కెగారికి తెలిసెను. ముద్దాయి దేంగిచే వ్రాయబడిన యొక పుత్త్రము కెగారిమనము నాకర్పించెను. ఆ పుత్త్రము పేరు 'గాంధీ వెర్నస్ లిన్స్'. దేంగిగారి రిప్రెజెంటేటివ్ లో అభిప్రాయములనుబట్టి ఆయనకు లిన్స్ గారి ప్రచారణయందును ఉద్యమమునందును విశ్వాసముగలదని తోచినందున కర్నూలు కెగారు దేంగిగారి ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నాపుడేయజలినదని శ్రోతగా నీకుట్ర బయటపడెను. యం. యన్. రాయ యను నతడును, శమష్టి అంతర్జాతీయసంఘమును గలవనియు, పట్టుపడిన ఉత్తరములందలి ప్రకరణములను బట్టి చూడ ముద్దాయి కామగారితో గలసి కుట్రబన్నెననియు స్పష్టమగుచున్నదని ఆల్ఫ్రెడ్ గారు నిరూపించిరి. కోర్టులో దాఖలుచేయబడిన పెక్కుకాగితముల విషయమై జెల్పబడెను. ఒకదానియం దిట్లుగలదు: "దార్జిలింగ్ యంతమైన విప్లవమువలననే బ్రిటిషు అధికారము హిందూ దేశమునుండి నాశనము గావించబడవలయును. రక్తపాతము తని యే విప్లవమువలనను హైందవు లెన్నటికిని దాస్యవిహేచన మొందలేదు" కర్నూలుభావమును గోరు విప్లవ కార్యక్రమము (agrarian revolution) దేశీయపాలముల నా కర్పించి హైందవజాతిస్వాతంత్ర్యకార్యక్రమమునకు సాహాయ్యము సమకూర్చును. బ్రిటిషువారి సామ్రాజ్యకాంక్ష నాశనము చేయవలయును. స్వాతంత్ర్య భారతీయులు కాశ్వత్తుముగ గుళిముగ నుందురు గాక". చదువబడిన దాఖ్యమెట్లునుండి అపాయకరమైన కుట్రస్వభావమును న్యాయవాది స్పష్టీకరించెను.

ఆల్ఫ్రెడ్ గారి వాదన పూర్తికాలేదు. కోర్టువారు ఆ నాటికి విచారణ చాలించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఈరాత్రి క్రొత్త కార్యక్రమముండును

నేటి రాత్రి 9-30 గంటలకు నన్ను ఎస్టేబ్లిమెంట్ కలుసుకొనుము అక్కడ యేమి ? మీకు తెలియదా ? తెలియదు !

సుప్రసిద్ధమైన పెల్లర్సు సర్కిసు.

ఈ సర్కిసులో ఎప్పుడును ప్రపంచమునందుండు గొప్పవిద్యములను చేయువారు గలరు అట్లనా ? అయితే నిజముగా మిమ్మును నేను ఈరాత్రి కలుసుకొనెదను.

ప్రతిరోజు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభము.

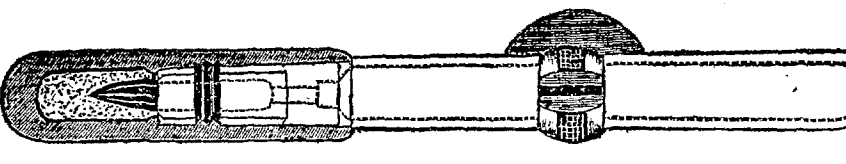
మాటిసీ (సాయంకాలప్రదర్శనము) బుధ, శని, ఆదివారములందు

సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రారంభము.

ప్రవేశకట్టుములు:— రు 10, 5, 2, 1 గాలరి అ. 0—8—0

టి. జి. పెల్లర్ ప్రాప్రైటరు.

సి. రామానుజం పేనేజరు.

గ్లాసు పార్కర్

పాంలెన్ పేనాల బంగారపు పాల్లీలబదులు యీ నూతన గ్లాసు పార్కర్ దేశముంతయు వాడుకలో నున్నవి. (గ్రోసు రూ 14. ఒకతూరి సిరాలో ముంచివెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. (గ్రోసు రూ 14. గ్లాసుపార్కర్ ఫంక్షన్ లెస్ పేనా రూ 1. డజను రూ 10. విక్టోరియాడిపో, మద్రాసు.

ఫోర్టు నెంటు జార్జిగెజట్టు

ప్ర జా కా ఖ

ప్రభుత్వ న్యాయశాఖకు రామనాథు జిల్లా శివకాశీ సబ్ కలెక్టరు గారైన కె. రామునిమీనకాగాయ కార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి.

రా జ కీ య కా ఖ

కలెక్టర్ గారాడో గోమకాగారు గవర్నరుగారికి అంగ రక్షకులుగా నియమింపబడిరి.

న్యాయశాఖ

టి. భగవంతం నర్తకారు రెండవ రాష్ట్ర న్యాయాధిపతి గాను, డిప్టీ అహమ్మద్ ఆలీసాహెబ్ బహదూర్ గారు మూడవ రాష్ట్ర న్యాయాధిపతి గా నియమింపబడిరి.

వీరాచార్యులపంతులుగారు బందరు అడిషనల్ సబ్ కోర్టుకు నియమింపబడిరి.

పోలూరు హనుమంతరావుగారిని చిత్తూరుజిల్లా చిత్తూరులోను, వేముల మాణిక్యము, అక్కిరాసరి జోషి, మహమ్మద్ గఫ్ఫర్ బేగ్ సాహెబు, చుండూరు కామయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా తెనాలిలోను మట్ట వెంకటదాసుగారిని అనంతపురంజిల్లా హిందూపురంలోను ప్రత్యేక న్యాయాధిపతులుగా నియమించిరి.

అభివృద్ధి కాఖ

బి. సుందరరాజుగారు ఉప్పచేపల వ్యాపారాధికారిగా నియమింపబడిరి.

డి. పి. జ్యుస్టుశాఖ

ఎస్. పద్మనాభయ్యగారిని మద్రాసులో అసిస్టెంటు ఎక్జిక్యూటివు యింజనీరుగా నియమించిరి.

జోసెఫ్ రాబర్టు తురెసింగంగారిని వారి డ్యూటీలైన కానిటరీ యింజనీరు పనికి గూడ నియమించిరి. వెంకట కృష్ణయ్యర్ అయ్యార్ వార్యర్ గారిని మదనపల్లి డివిజన్ ఎక్జిక్యూటివు యింజనీరుగా నియమించిరి.

స్వపరిపాలన కాఖ

సేవతి దుర్గయ్యగారు బరంపురంలోను, క్రిమాన్ ఎం. గౌరచంద్రపట్ నాయక మహాశయోగారు గంజాంలోను, ఎస్. నాగిరెడ్డిగారు నంద్యాలలోను మునిసిపల్ కాన్సిలర్లుగా నుండురు:—

విద్యాశాఖ

మద్రాస్ మహమ్మదీయ కళాశాలాధ్యక్షులగు గ్రీక్ గా 66 రోజులు సెలవు ఇయ్యబడెను.

మిన ఎజలైకా లాజరస్ గారు ప్రెసిడెన్సీ ట్రయినింగు స్కూలు, (ఎన్యూరస్)కు హెడ్ గా నుండును.

దేశీయవైద్యము

ఇందునుగరించిన ప్రభుత్వప్రకటన అక్టోబరు 31 వ తేదీగల ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు గలదు.

ప్రభుత్వమువారు దేశీయవైద్యమున కేమా త్రవ్వ తలకెత్తుదురనెడి యాశ పూర్తిగా యంతరించినది. వారు మూడు విధములుగా ప్రజలకు వైద్యసహాయము చేయనెంచి అందు మొదట రెంటిని విడచి మూడవపద్ధతియే సమంజసమని తోచినందున అదియే యాచరణకుం దెత్తురట. అందు మొదటిది ఆయుర్వేద యునానివైద్యశాలల స్థాపించుట. రెండవది మందు తిమ్మచు సంచారము చేయునాకిని నియమించుట. మూడవది పాశ్చాత్యవైద్యుల నేర్పిన వైద్యులను గ్రామములో నుండమని కొంచె మేదోవిధముగ డబ్బు ముట్టచెప్పటం. రెండవపద్ధతి అనుభవమునియు అట్టివైద్యపద్ధతులం దు తీర్థలయిన వారెక్కువమంది లేరని కారణముచెప్పి త్రోసివేయుట ఎంతటి సమంజసమో దేశీయులు యోజింపగలరు. ఆయుర్వేద వైద్యమునకు ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయకపోవుటలుండగా అలాపతికు వైద్యము ప్రతిచోటను ప్రవేశపెట్టి దేశీయవైద్యము నిరసించబూనుట చాల విపరీతమును కొండనాలుకకు మందు తెట్టుమన ఉన్నకాలకకూడ నూడగొట్టినట్లున్నది. ఇందు వలన దేశీయవైద్యమునకు ప్రోత్సాహము లేక యుండున ధీగా దశకు రాగలదనుట నిశ్చయము. దేశీయవైద్యమును అతిసులభమగునట్టియు అన్నిచోట్లను దొరకునట్టియు అతి చవుకగా లభ్యపడునట్టియు ప్రక్రియలచే అతిసమర్థతతో వైద్యమొనరించు వైద్యవరు లనేకమంది సామాన్యులగు ప్రతిపల్లెయందును గలరు. అట్టివారికి పరీక్షలతో బనేలేదు. వీరివైద్యము అలాపతిక్ వైద్యముకంటె తక్కువదికాదు. ఉత్తీర్ణులనా రెక్కువమంది లేరని దేశీయవైద్యముకొరకు కృషిసలుపువారి కాశాభంగము కలిగించుట విచిత్రము. పూర్వకాలమునుండియు వచ్చుచున్న ఆయుర్వేదవైద్యమునం దు తీర్థలను మంచి యనుభవకాస్త్రుజ్ఞలే ఎక్కువమంది లేనపుడు పాశ్చాత్యవైద్యపద్ధతిలం దారి తేరినవారు మాత్రము పెక్కుమంది కలరుగాబోలును !

కావున ప్రభుత్వమువారు న్యాయదృష్టి నవలూకించి ప్రతిగ్రామందును విశేష వ్యయప్రయాసల గలిగింపక నీద సాదలను కనిపెట్టి ఉచితరీతిని వైద్యసాయ మొనరించు వైద్యులకు తగు ప్రోత్సాహమును ధనసహాయమును జేసి వైద్యాలయముల నేర్పరిచి ఒకవంక దేశీయ వైద్యపాఠశాలలనుకూడ స్థాపించుట విధాయకము.

ముడుంబ పెంకటలక్ష్మణాచార్యులు

ప్రస్తుత కాలపు నాగరికమునకు తగినట్లు అనేక సుందరమైన మాదిరీలలో ఈ గొలుసులు 2½ సవరము ఎత్తు మొదలుకొని 6 సవరములు ఎత్తులవరకు తయారు చేయబడును. ఛేదారం మజారి ర్యు 5 మొదలు రు 15 ల వరకు గలదు. మోపుకు పువ్వురాగ కదులములు, పట్టె కంపులు, నీమకమలములు అమర్చిన ప్రత్యేకముగా సామ్యు చెల్లించవలసి యుండును. సవరము బంగారుకు, నీమ వెండికి పూచీచెచ్చును. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1.కి ధర రు 1

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మాంటిగోమరీ రైలు ప్రమాదము

ప్రేమను మేల్పరుపై కేసు విచారణ

లాహోరు నవంబరు 4:—ఆగస్టు మాసములో 28 తేదీ

రాత్రి లాహోరు నకు 60 మైళ్ల దూరమునందు మాంటిగోమరీ వద్ద హాఫ్-పూరిరాడు ప్రేమనులనుగల్గ గొప్ప రైలు ప్రమాదము జరిగెను. అందుకు బాధ్యుడగు గణింపబడిన మీరాదాడు రైలు మాన్యురు సర్దారు బసంతిసింగుగారిపై తనవిధి సరిగా నిర్వహింప లేదను నేరమున కేసు లేవడెను. ఈ కేసును మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించిరి. ఆ ప్రమాదసమయము 15వ మండ్రికి పయిగా ప్రయాణికులు వ్యతిరేకించిరి. కన్వయరు దుర్రీప్ సింగు బారిష్టరు ప్రాసిక్యూటరు తరపున దేవరాజుగారు సహానిగారు ముద్దాయి తరపున వాదించెను. మొత్తముపైన 21 సాక్షులు గలరు. ఇప్పటికి ముగ్గురు విచారింపబడిరి. కాకపోకల కంట్రోలరుగా నియమించబడిన మూర్తిగారు తనకు ఆప్రయోజనములకు లైసెన్సుయర్ ముందుగా నియమని అధికారులు దేలు పుటచే నట్లు చేయుచుండెననియు ప్రేమను మాన్యురు సరియైన ఏర్పాటులు చేయటకు సమయముండెననియు సాక్ష్యము తెలిపెను. సిగ్నలు నిచ్చు వహనుడు బాచాప్రమాదము జరిగిన రాత్రి 12.30 గంటాను నాలుగు సిగ్నల్లు దెరచియుంచెననియు 48 అవు 24 డోను నిదుర్కొనిన రెండురైళ్లు హార్పూలో కలియునట్లు తనకు తెలిపెననియు జెప్పెను. తాను సిగ్నలిచ్చి తిరిగివచ్చునంతకి 48 నెం. రైలు తన ప్రేమనువద్దకు వచ్చుటకు హార్పూలో బయలుదేరిపోయినట్లు ప్రేమనుమాన్యురు తెలిపెను. అప్పుడు ప్రేమనుమాన్యురు తంతివార్తల నిచ్చుటయందు నిమగ్నుడై యుండెనని నుడివెను. నిన్నను మరెయిదువురు సాక్షులు విచారింపబడిరి. కనిసేబు దివానుశింగు తా నారాత్రి మారదాడునందు నుండెననియు రెండు రైళ్లు హార్పూవద్ద కలియునట్లు ముందుగా తెలిపివెంటియవోట్టనే కలియునట్లు మరల ప్రేమనుమాన్యురు నుడివెననియు సాక్ష్యము చెప్పెను. పాయింట్సునును ముద్దాయి లైసెన్సుయరు నిచ్చుచుండగా అయిన చూచెను. రైలుమాన్యురు గదిలోనుండగా రైలు త్వరగావచ్చెను. రైలునడచి పోయినపిదప అయిన సిగ్నలు యెత్తెను తన ప్రేటుమెంటును ప్రేమనుమాన్యురు ఆంగ్లమున ప్రాసిక్యూటరుచే నేమి ప్రాసిక్యూటెన్స్ అయినను తెలియదని కనిపేబు చెప్పెను.

హార్పూ అసిస్టెంటు ప్రేమనుమాన్యురు తులసీరాముగారు యిట్లు తెలిపెను:— తాను 24 నెం. డోనురైలుకు ముందుగా లైసెన్సుయరు, వార్త మారదాబాదునుండి గైకొనెను. పిదప రాత్రి 1 గంట రెండురైళ్లు హార్పూవద్దగాక, మురదాబాదునందే కలియునని కంట్రోలరు తెలిపెను. కావున అయిన 24 లైసెన్సుయరు రద్దుచేసి 48 నెం. లైసెన్సుయరు గోరవలెనని నుడివెను. ఇంతలో 48 అవురైలు ప్రేమనులోనికి వచ్చెను. తాను పనుగిడిపోయి పాయింట్సు సరిచేసినట్టి 48 నెం. లైసెన్సుయరు వార్త ముందు ప్రేమనుకు బుపుబుత్తే గదిలోనికిపోయెను. రైలు కదలెను. అతను ప్రేమనులోనికి బోవునంతకి 11-12 గ అయిన దనిచూచి, ప్రమాదచిహ్నమును జెండా నెత్తెను. కాని తాను రైలును దలుపజాలనని కంట్రోలరుకు తెలిపెను. ప్రేమనుమాన్యురు చిలుచు నంతలోపు న రైలు ఖాట్టుకొనిన కేజును వివచ్చెను. అప్పటికి 1.18 గంట అయినది. తాను సంతకము చేసినపిదప రిపోర్టునందు మార్పులు జరిగినవని అయిన ప్రామోటర్ క్షయందు ఒప్పుకొనెను. కేసు వాయిదాపెయబడెను. (అ. ప్రె.)

రెడ్డి రాణి సచిత్రమాసపత్రిక
సంగీత చందారు 3
మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.
వారికాంత (నాటకము) విలుబుయు, విజయతైలయు అచ్చుతీచర్యలు, బీబివర్ణన చదివితీరవలయును. మొల 12
మిథునానురాగము (పేరుగన్ననలు) మొల 12
గర్వసింగము (గరుడ, బలరామ, అంజనేయ, సత్య భామ గవ్యభంగకథలు గలనాటకము) మొల 10
వాసంతిక (చెంచునాటకము, చక్కనివర్ణనలు) మొల 10
అంద్రనామసంగ్రహము (సటిక) మొల 4
రెడ్డిబ్రదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా

మూడవ వాయిదానూలు పంపినవారి నామములు—నభ్యులు

సం. నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలుపాడవు	నూలు నెంబరు
1	జేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు	గుంటూరు	1	1900	31
2	కాశీచాధుని నాగేశ్వరరావుపంతులు	మద్రాసు	2	2055	17
3	గాడిచెర్ల చారిశర్మోత్తమరావు	కర్నూలు	5	2570	18
4	బ్రహ్మశ్రీస్వయం సుబ్రహ్మణ్యం	గోదావరి	6	5000	24
5	గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ	గుంటూరు	7	8107	17
6	కొల్లా వెంకట్రామయ్య	గోదావరి	9	2010	33
7	చెంగల్వల చిట్టిపంతులు	"	12	2000	16
8	భూపతిరాజు రామమూర్తిరాజు	"	15	2238	14
9	మస్తి లక్ష్మీనారాయణ	"	16	2000	14
10	సత్యవాద సోమేశ్వరరావు	"	17	2000	28
11	మామిడి లక్ష్మీపతి	"	18	3877	26
12	రావల్ల నారాయణరావు	"	80	8728	32
13	అప్పన నుబ్బారావు	"	81	2080	25
14	పీరుకొండ వెంకటరత్నంచాదరి	"	82	3500	21
15	కొండ్రె పీఠన్న	"	83	1780	20
16	పరిమి శ్రీరాములు	"	86	2020	21
17	కొబ్బిలి లింగరాజు	"	89	2000	28
18	తెలికచర్ల కందాళవరహస్వామి	"	42	1186	16
19	మద్దాల వెంకటాచలం	"	43	1200	12
20	మాచిరాజు రామచంద్రమూర్తి	"	44	1682	35
21	పుసులూరి కోదండరామయ్య	"	45	2000	22
22	గరికపాటి ఆంజనేయనారాయణకాశీరావు	"	46	2000	15
23	మానాప్రగడ వెంకటకృష్ణరావు	"	48	5000	22
24	రామినడి రంగనాయకులు	"	50	2058	17
25	బ్రహ్మశ్రీస్వయం సుబ్రహ్మణ్యం	"	52	2000	20
26	పాకలపాటి కొండరాజు	"	53	2138	19
27	జ్యోత్స్నల రామచంద్రరావు	"	54	8600	36
28	రాయప్రోలు లక్ష్మీనారాయణ	"	61	2000	19
29	సన్నీసు కృష్ణారావు	"	64	8000	17
30	వరసింహాదేవర సత్యనారాయణమూర్తి	"	79	1000	21
31	దండలూరి లక్ష్మీపతి	"	80	2015	16
32	ఉప్పలూరి రామమూర్తి	"	81	2000	11
33	పోతుకూచి నరసింహస్వామి	"	82	500	37
34	కొత్త నూర్యనారాయణ	"	117	2000	23
35	మత్త్యాల వెంకటగోపాలరావు	"	122	2000	28
36	ర్యాలి లక్ష్మీనరసింహ్యం	"	124	800	12
37	తూము రామరావు	"	136	2000	21
38	కుమ్మరకుంట వెంకట్రాజు	"	137	1600	10
39	చేబియ్యం సోమయ్య	"	138	2000	24
40	" సోదెయ్య	"	139	2000	19
41	అద్దేపల్లి లక్ష్మీనారాయణకృష్ణ	"	150	2000	24
42	మత్తూరి పాపారావు	"	157	4000	16
43	తల్లాప్రగడ ప్రకాశరామయ్య	"	159	2000	36
44	తణిక్కల్ రామకృష్ణారావు	"	169	2000	21
45	కంభంపాటి నూర్యనారాయణమూర్తి	"	172	2000	14
46	అల్లూరి వెంకట్రామవరాజు	"	178	2000	19
47	నూనర్ల బ్రహ్మదేవకృష్ణ	"	* 201	4000	20
48	ర్యాలి చలపతిరావు	"	204	1200	19
49	కోడేటి రంగారావు	"	207	2000	14
50	కేశవరపు కామరాజు	"	268	1850	29
51	నీట్ల వెంకటచలపతిరావు	"	271	1466	13
52	ఇటికిరాల సుబ్రహ్మణ్యం	"	272	2904	21
53	పొట్నూరి స్వామిబాబు	గుంటూరు	297	2000	20
54	గరిమెళ్ల కమరస్వామి	"	314	2020	12
55	అంధవరం వెంకటరెడ్డి	"	316	2000	16
56	గోదల చంద్రయ్యనాయకుడు	"	317	2000	18
57	అంధవరపు లక్ష్మణమూర్తి	"	318	2000	18
58	పార్లంబి యిశ్వరప్ప	"	* 319	2046	21
59	కాళిమూరి వెంకట్రామయ్య	గుంటూరు	* 358	2000	13
60	కొమ్మినేని అంజయ్యచాదరి	"	356	2000	17
61	కుప్పా శ్రీరామకర్మ	"	357	2000	21
62	గాడిరాజు లక్ష్మీనారాయణ	"	358	2000	16
63	పాలపర్తి వెంకట్రావు	"	365	2266	13
64	పెద్దిరాజు పానుమంతరావు	"	366	2000	13
65	వాసిరెడ్డి పార్థసారథి	"	367	2132	12
66	కంభంపాటి సాంయ్య	"	368	2000	17
67	రావు వెంకట్రామయ్య	"	371	2000	36
68	మంతెన నాగరాజు	"	379	2960	15
69	" వెంకట్రాజు	"	380	2226	10
70	శిష్టా నూర్యనారాయణకృష్ణ	"	382	4000	47
71	ఉన్నవ లక్ష్మీకాయమ్మ	"	* 384	1860	19
72	గాళ్లపాటి హనుమంతరావు	"	385	2166	14
73	కూడవగుట్ట వెంకటసుబ్బారావు	"	397	2200	8
74	రామినేని అప్పయ్య	"	408	2000	15

మూడవ వాయిదానూలు పంపినవారి నామములు - సభ్యులు

సం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్ట్రేషన్ నెంబరు	నూలుపాడవు	నూలు నెంబరు
75	దాసరి లక్ష్మీనారాయణగారు	గుంటూరు	409	2006	22
76	వొలిపేటి శిరరాఘవయ్య	"	410	850	11
77	ఇటికాల రామశాస్త్రి	"	424	2470	11
78	కుంభారి వెంకన్నచార్యులు	"	425	2000	12
79	దూపనగుంట సుబ్బారాయణుడు	"	429	2090	19
80	నాగర్ల కృష్ణయ్య	"	438	4000	16
81	తాడేపల్లి సుందరరామయ్య	"	436	2000	14
82	రామచంద్రుల హనుమంతరావు	"	439	850	14
83	మంజున సుబ్బరాజు	"	448	2225	23
84	* మద్ది రాధాకృష్ణయ్య	"	444	3100	10
85	అంచే శివయ్య	"	446	2000	15
86	కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి	"	447	2015	20
87	ఇటికాల సూర్యనారాయణ	"	448	1680	17
88	మద్ది వెంకటరంగయ్య	"	450	3517	12
89	శేరి వెంకటాచలపతి	"	451	3322	11
90	ప్రక్కా విశ్వనాథం	"	498	2000	30
91	రావెళ్ల అంజయ్య	"	500	1900	21
92	గడ్డిపాటి వెంకటకృష్ణయ్య	"	504	2100	15
93	అమ్మిరాజు హనుమంతరావు	"	503	2000	24
94	కొండ వెంకటేశ్వర్లు	"	521	2006	22
95	భూలిపాక పీతారామయ్య	"	523	2000	18
96	నూనూరు రామలింగేశ్వర సుబ్బారావు	"	528	2250	20
97	నాగం మట్టపల్లి	"	548	2000	19
98	మండవ నాగయ్య	"	550	2000	10
99	జేమూరి సుబ్రహ్మణ్యం	"	576	2000	33
100	పోగేటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	578	2200	10
101	మాచిరాజు ఆప్పారావు	"	598	3500	22
102	కాతా రామబ్రహ్మప్రసాదరావు	"	598	2240	19
103	కొండపర్తి వీరభద్రాచార్యులు	"	605	2183	11
104	పులిపాక రాఘవయ్య	"	606	2000	17
105	పుప్పల వెంకటకృష్ణయ్య	"	611	3070	24
106	కల్లూరి వీరయ్యచౌదరి	"	616	2000	12
107	పొన్నాడ సంజీవరావు	"	627	2000	36
108	అత్తుకూరి శాశ్వతరావు	తూ.గో.కృష్ణ	661	2000	35
109	అన్నావయ్య రామశోగయ్య	"	664	2000	21
110	కొదారి నరసింహారావు	"	670	2400	14
111	కానూరి చినవెంకటదాసయ్య	"	687	2242	19
112	కొదారి అంజనేయులు	"	690	2000	17
113	కోడూరి అచ్చయ్య	"	695	2000	22
114	గుల్లపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య	"	707	2000	16
115	నూటాల వెంకటసుబ్బారావు	"	709	2000	24
116	గుల్లపల్లి శ్రీరామ లక్ష్మణుడు	"	713	2200	18
117	గురుజాడ రాఘవశర్మ	"	716	2000	18
118	చండ గురవయ్య	"	719	2000	16
119	జంధ్యాల శివన్నశాస్త్రి	"	729	2000	22
120	తల్లూపగడ రామారావు	"	736	4800	19
121	దుక్కిపాటి ప్రసాదరావు	"	737	2000	15
122	చండమాడి పూర్ణయ్యచౌదరి	"	738	2280	27
123	దుగ్గిగారి నరసింహం	"	739	2000	45
124	" రాఘవచంద్రయ్యచౌదరి	"	742	2122	18
125	దేవరకొండ వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం	"	744	2000	17
126	దేవులపల్లి స్వామినాథశాస్త్రి	"	745	2000	37
127	నందివాడ లక్ష్మీనారాయణ	"	751	2000	40
128	పరుచూరి లింగయ్య	"	753	2500	15
129	పూచూరి వెంకటరెడ్డి	"	755	2000	15
130	భోగరాజు పట్టాభిశేతారామయ్య	"	763	6000	15
131	మారెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య	"	776	225	12
132	మనపాక కమలయ్య	"	783	4580	51
133	రాయప్రోలు చంద్రమౌళి	"	798	2000	21
134	వీరభద్రుని అన్నపూర్ణమ్మ	"	805	2000	23
135	పుష్పలూరి ముత్తారాజు	"	806	2042	23
136	శివ వెంకటేశ్వర్లు	"	818	2100	16
137	సూరపనేని గోపాలకృష్ణయ్య	"	820	3208	22
138	సున్నర్ల కృష్ణమూర్తి	"	821	2100	10
139	పొన్నూరుపేట సామెయ్య	"	823	2400	18
140	అద్దేపల్లి గురునాథరామశేషయ్య	పశ్చిమ	825	2006	25
141	అయ్యలకి వెంకటరమణయ్య	"	831	2600	13
142	గోపరాజు బ్రహ్మనందం	"	832	2020	11
143	నల్లూరి సూర్యనారాయణ	పశ్చిమగో.కృష్ణ	834	2000	23
144	గోవిందరాజుల వెంకటేశ్వరరావు	"	835	2136	18
145	బొన్నలిత్తుల మట్టుంబసుబ్బారావు	"	849	2000	19
146	యార్లగడ్డ వెంకటసుబ్బయ్య	"	851	2000	17
147	శ్రీరాజు కోగిరి వెంకటకృష్ణరావు	"	852	2000	61

ఇండియన్ బ్యాంక్ 31 ఆక్టోబర్

అప్పు:	రూ. అ. పై
కాలనీ కాపిటల్	1279.00. 0. 0
రిజర్వ్ ఫండు	625000. 0. 0
డిపాజిట్లు	7167818. 5. 0
బిల్లు	136098. 5. 11
సంక్రీన్	289944. 0. 8
మొత్తం	8498082. 11. 2
అదాయము:	
అధికారిత ఇన్వెస్టుమెంట్లు	8566200. 5. 8
క్యాంక్రెమిసెన్	111609. 15. 5
డెవలప్మెంట్	41597. 15. 0
బిల్లు	136696. 15. 11
సంక్రీన్	100759. 1. 6
క్యాంక్	541780. 0. 1
మొత్తం	9498082. 11. 2

మద్రాసు రెజిస్ట్రేషన్ సంఘము: ఎగ్జ్యూక్యూటివ్ కమిటీ
 గాలభవనమున ఆక్టోబర్ 15 తేదీన ప్రైవేటు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరిగినది అందీక్రిందివిషయాల కీక్రింది వేతనము లీటైజేషన్.

(ఇండియన్ బ్యాంక్ 130 కాక) ఈవేతనములు 10 నెలల పాటు. ఇవి సనపర్తిరాజుగారివి.

సం.	వేతనము
(1) పి. కృష్ణరెడ్డి	10
(2) ఆర్. మహావరంరెడ్డి	10
(3) పి. సుబ్బారెడ్డి	10
(4) ఎన్. దొరస్వామిరెడ్డి	10
(5) ఎం. వి. ప్రసాదరెడ్డి	10
(6) ఎన్. రెడ్డి శోభిరెడ్డి	10
(7) ఎం. సుబ్బారామిరెడ్డి	10
(8) ఎం. సి. లింగురెడ్డి	10
(9) ఎం. శేషరెడ్డి	10
(10) ఎన్. పున్నప్పరెడ్డి	10
(11) వి. ఎన్. భర్తరెడ్డి	10

లాహోరు లక్ష్మీయన్యురెస్సు వారి కనభ
 25 ఆక్టోబర్ తేదీన ప్రైవేటు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ జరిగినది. దీనికి అధ్యక్షులుగా సున్న లజ దుకొనుట కొక సభ జరిపిరి. దీనికి అధ్యక్షులుగా సున్న లజ పత్ రామిగా రన్యప్రతిచే రాలేదు. ఆర్. వి. ఎల్. భనపతి రాయిగా రగ్రాసనాధిపత్యము వహించి కంపెనీయొక్క యభి వృద్ధిని గురించి కొంత ముచ్చటించిరి. ఈకంపెనీ 1924 మార్చి 28 తేదీన రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడెను. ఒక నెలలో ఎంతో అభివృద్ధి జూపెను. షేర్లు చాలాఖచ్చయ్యెను. 10 లక్షల రూపాయి లిఫ్టు తున్నది. 526 భాగస్వాములున్నారని చెప్పుదు కంపెనీ యొక్క రాబడి పెట్టుబడి జాబితా ప్రకారముగా వివరించిరి. నిబంధనల నివేదికము తరువాత సభ్యుల యామోదమును బడసె ను. అధ్యక్షునికి వందములతో సభ ముగిసెను.

“జాతీయ విద్యానిధి” కిగాను
 రూ. అ. పై
 నడిమిటి వెంకట నారాయణస్వామిగారు 1-0-0
 గొర్రె గోపినాయుడుగారు 1-0-0
 శ్రీమతి తిమ్మరాజు మహాలక్ష్మమ్మగారు 1-0-0
 పాలకొండ విద్యాభివృద్ధి 7-2-6

దిపావలిభిక్ష మొత్తం 10-2-6

వసూలు చేయబడెను.
 కాళ్ల కూరు కృష్ణమూర్తి, పాలకొండ (విశాఖపట్నంజిల్లా)

కృష్ణా నందానబ్బ
 దీనినివాడుచే యేలాటిభాద మంటలేకనే చేసామునం
 చేభాగమునందైనను యుండువెట్టుకలను తక్షణమే తీసివేయును.
 3 బిల్లులుగల పెట్టు 1 కి ధర రూ 1-4-0.
 3 పెట్టులను ఒకేదాఖా కొనుపానికి ఒక పాం పెన్ పెనా
 యినాముగా శంపబడును.
 సుందరం అండ్ కో.,
 5 భద్రకర్ణగార్లవీధి, పార్కు-టౌన్, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక

కస్తూరిమాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-10-0

ఇవి స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళాకారము, ఆదిపచ్చికాన, పావుదారు, మంచిమధుమధువు మొదలగువాటితో తయారయ్యెదనది. ఇవి తైల్యము, తైల్యభారము, తైల్యజ్వరము చలివ్యవస్థ, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మాద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము వగైరాలను పెంతునే మాన్యును. ప్రతివారను సామాన్యముగ వాడతగినది. ప్రతిగృహమున నుండవలసినది. ముఖ్యముగ పిల్లలకుగల గృహమునం దుండవలసినది.

తేలుచుందు

తెల సీసా 1-కి రూ. 0-8-0. వి. పి. సహా 0-18-0.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేషబాధ గలదు. తేలు కాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధ నరములపెంతు పెద్దనరము దగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటను బండపారుటలు చేసిన బాధ తగ్గును. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. కుట్టినచోట కొంచము మందుపోసి బాధ మాయ మగును. మందును గలిగియున్న తాము బాధపడక నితరులకు ఫల్యాను గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింటి నుండవలసినది.

నేత్రాంజనము

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-4-0

ఈ కాటుకలలో పచ్చకర్పూరము మొదలగు మంచి వస్తువులు చేర్చబడినవి. అందరును సామాన్యముగ వాడతగినది. కండ్లకు ఏవిధమైన జబ్బును చేయదు. ఈ కాటుకను విడువక కొద్ది దినములు వెట్టుకొనిన కంటిమంటలు, ఎఱుపులు, పుసికట్టుట, కండ్లు అంటుకొనుట, కంటిమందలు, కండ్లనునకలు మొదలగు మానును. డబ్బీలో పావులాయెత్తు కాటుకమాత్రమేయుండును.

ఆంధ్రపత్రికాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మదరాసు.

గుణములేనియెడల వైకము వాపసు

మాయొక్క బాస్కికాగారి రింగువరము లోపను యుపయోగించుటబట్టి, చర్యవ్యాధులు, మేళాకారకపాడలు, యింకను అనేక చర్యవ్యాధులు నివర్తియగును 5 నిమిషములలో గుణముయిచ్చును ధర బు 1-కి 0-10-0.

అమరావతి ఏతెస్సి, 5, భద్రవ్యుగార్లచవిధి, పార్కురౌను, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహము

అన్ని వ్యాధులపను నులభముగా చికిత్సచేసికొన దగిన 500 యోగములు గల వైద్యగ్రంథము. 1-కి 1-4-0 వి. పి. ఆ 6 ఆయుర్వేదచరిత్రక:— తైల్య, ఆరోగ్య, శారీర, ధను గుణ, చికిత్స మొ. వ్రాయబడు వైద్యవైత. సం. చందా. రూ. 2-8-0. మాదిరి యుచితము. (885)2

పి. సి. ఏ అందు కో, పెరిదేవీ, న్యూరూజిల్లా.

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు

పెరిదేవీ సెంటరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారితో మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మొగలగునవి నేర్పబడును. మరియు మోటారుబండ్లు మరమ్మతులు, రంగులుచేయుట వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపులులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్ని విధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగో నా రీకెండిలిసమునకు వ్రాచులయును.

మేనేజరు,

సిటీ టాక్సికంపెని, 1736

2/3 అంపర్స్ కొప్పీ, జి.టి. మదరాసు.

కామినియానూనె

వెంట్రుకలేఅందము. రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుదు.

వెంట్రుకలు దువ్వినపుడు ఉడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఉడక మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామియానూనెను వాడి సత్వరముగా కిరోజు ములు గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేబాడ్యమున్నను మాన్సి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్లమీకే తెలియగలదు. మీ కిరోజుముల నతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

విశిష్టార్జును ప్రత్యేకము.

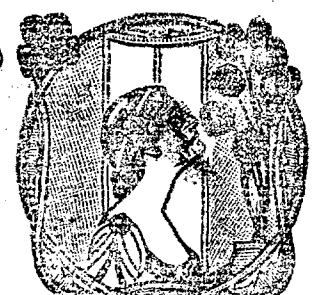
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిష్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక.

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0 } మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ
1 డ్రాం బుడ్డి 0-12 0 } మన్నిదిశలను వ్యాపించును.
1 డ్రాం బుడ్డి 0-8 0 }

వై కామినియానూనె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయించబడును. లేకున్న సోలువెంట్రుగు,

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్గు అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 బామ్మమఠి, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

కపహారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్ధ శ్వాసరోగములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు తైల్యమువలన ఏర్పడిన దగ్ధ. శిరకాలమున దగ్ధ. శ్వాసరోగముల గూర్చు వాళ్ళములందు ఏర్పడినదగ్ధ. ఉబ్బుచుండు తుల్యదగ్ధ దగ్ధద పేడిచలవనన దును దగ్ధ విధమును బట్టి యుండును. ఆంధ్రపత్రికాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

మానసికస్థితిని మాత్ర

50 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

తెలనులభము! (ప్రొద్దుబుచ్చుచున్నత్యేకము) సుఖానందము! కిరీములో ఉష్ణాగ్నికముచే కలిగిడి తైల్యకాల కమాత్రలు దివ్యావ్యుత్తము. అజీర్ణము, అరచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల నుండు బలహీనము, పిక్కలు, పాక్ష్యములు, కిరము, ప్రశ్న, అగులు. మొదలగువానియందు గలిగిడి నోవ్యలను బోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు తెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేళావార నోవ్యలను పెంతునే మాన్యును. యిందు అనేకవిధములు చేరినవి. అనుభవము గల వైద్యులగుటచేతను పరమకాంక్షితము నుండి చెప్పబడును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు. విరుణామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యులయందు,

పోస్టు నిజమాయి, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.